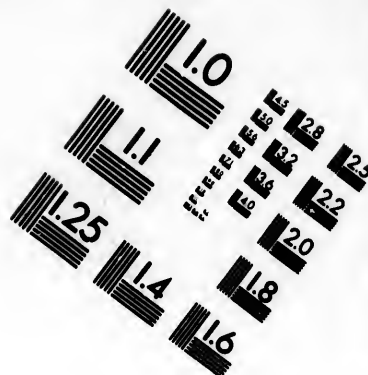
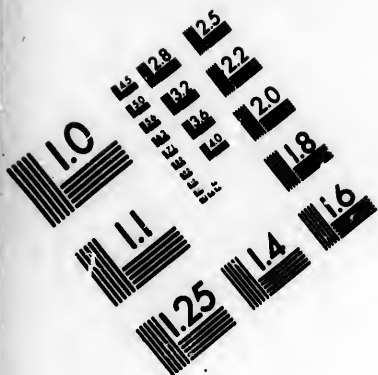
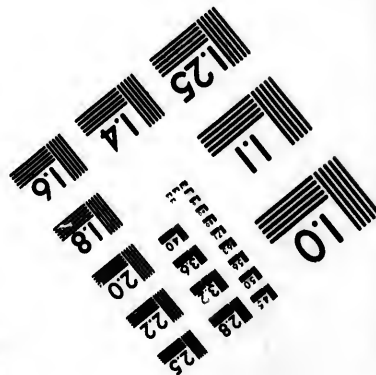
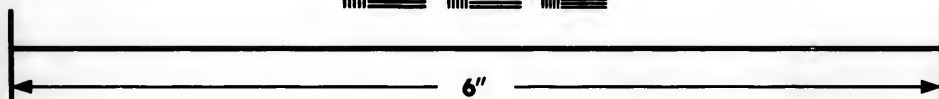
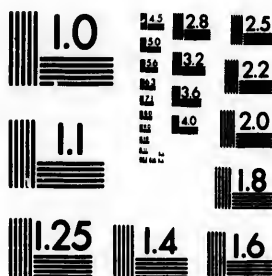

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Photographic
Sciences
Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1984

Ma
difi
ent
beg
right
req
me

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- ☐ Coloured pages/
Pages de couleur
- ☐ Pages damaged/
Pages endommagées
- ☐ Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
- ☒ Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
- ☐ Pages detached/
Pages détachées
- ☒ Showthrough/
Transparence
- ☐ Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
- ☐ Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
- ☐ Only edition available/
Seule édition disponible
- ☐ Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement
obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure,
etc., ont été filmées à nouveau de façon à
obtenir la meilleure image possible.

10X			14X			18X			22X			26X			30X		
					✓												
12X			16X			20X			24X			28X			32X		

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

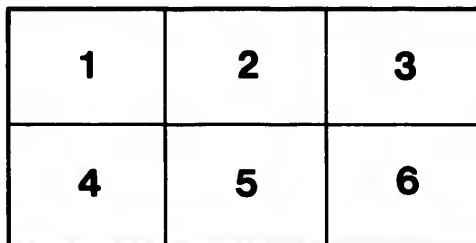
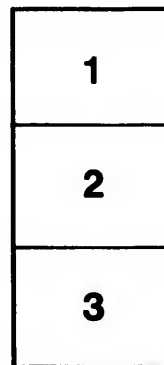
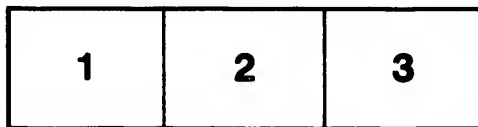
Douglas Library
Queen's University

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol $\rightarrow$ (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Douglas Library
Queen's University

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole $\rightarrow$ signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

rrata
co

pelure,
n à

32X

ÆE GOSPEL AKORDIÆ TU

S E N T   L U K .

IN MIKMAK.

**PRINTED FOR ÆE BRITIC AND FOREN BEIBEL SÖSRIETI, BEI
EIZAK PITMAN, BAH (BATH).**

1856.

LP
BS 345

M 57

Luke

Printed bei Eizak Pitman, Fonetik Institiuecon, Parsonedj Len, Bab.

\$24.00

Dec. 1869

Montreal Rbk Auction

Sc for LP

THE PHONETIC ALPHABET.

The phonetic letters in the first column are pronounced like the italic letters in the words that follow. The last column contains the names of the letters.

CONSONANTS.

Guttural.

K	k	..	leek	....	ke
G	g	..	league	....	ge
H	h	..	hay	....	hetc
Y	y	..	yet	.....	ye

Lingual.

T	t	..	fate	.....	ti
D	d	..	fade	.....	di
C	c	..	vicious	....	ic
J	j	..	vision	....	ji
S	s	..	hiss	.....	es
Z	z	..	his	.....	ze
R	ð	..	wreath	....	ib
Ð	ð	..	wreathe	....	ði

Labial.

P	p	..	rope	....	pi
B	b	..	robe	....	bi
F	f	..	safe	.....	ef
V	v	..	save	.....	ve
W	w	..	wet	.....	we

LIQUIDS.

L	l	..	fall	.....	el
R	r	..	rare	.....	er
Ŵ	ŵ	..	sing	.....	in
N	n	..	seen	.....	en
M	m	..	seem	....	am

VOWELS.

Guttural.

A	a	..	am	.....	at
ʌ	ʌ	..	alms	.....	s
E	e	..	ell	.....	et
ɛ	ɛ	..	ale	.....	ɛ
I	i	..	ill	.....	it
ɪ	i	..	eel	.....	i

Labial.

O	o	..	on	.....	ot
ʊ	ʊ	..	all	.....	ʊ
U	u	..	up	.....	ut
ʊ	ʊ	..	ope	.....	ʊ
U	u	..	full	.....	ut
U	u	..	food	....	u

DIPHTHONGS: ei, ai, oi, ou, iu.

as heard in by, aye, voice, now, new.

424.00

Dec. 1869

Montreal Bk Auction

Sc. Co. L.C.

1076516

N O T.

In dis volium "ç" iz yuzd, temporarili, for ðe konsonant in {*she*, vicious, ocean}, bikoz, in konsekwens ov a deficensi ov ðe teip "k," beð "c" and "k" ar yuzd for "k" in ðe Mikmak Gospel ov Djon, letli printed in Halifaks, Nøva Skocia {Nova Scotia}.

ÆE GOSPEL AKORDIØ TU

LUK.

TCAP. 1.

MUDDU pigwelkubunik kisip-kødji-kuuukwodji-
iagun-udumii-dibunn eguls køguel tsnul kisi
mulgikt-lamsitasigul tsn emuudiikwu ;

2 Stuge telagunuumulkup tsnik wedjsdegemk
umskwes pøktumkešk nemidúidibunn, sk elp
wedji unokubem-imkik keluswokun iktuuk ;

3 Na utçit, Tiopil, mouikpumain, nin elp
welidedumep, tsn kisi ulikinuudumuksi m'sit
køguae iktuuk wedjsdegemk umskwes pøktumkis'k,
n'kuukwodji-pskei-wiikumulin ;

4 Kuulsman ukudjidjidun ukedlewein eguls
køguel tsnul kisi kinuudumuksiiibunn.

5 Na telisksup unsqwegumul Helødøøk etli-
eligewite-witok Suidisku, psdulissok ehkusunok
teluuisisunok Sskulin, wetskunasissunok Abiu
umouiømimku, sk utebitemu teluuisilisunu Elise-
bet, Elunøøk utuusúu.

6 Ak kitk negumou sabewibunniik usksluk
Niskamul, sk pemsdibunniik m'sit Uktçisskumal
utubluu-dskunum iktuuk, sk ukuukwodjs-dskun-
um-iktuuk.

7 Ak mœgwe wendjunigubuniik, mudu Elisebetœk muu kisi pumigits-kuubunok, sk kitk lœk kisi-guibuniik na tilisipu.

8 Na tsn tilisip Sskulin psduliss-eulugwetç tsn teli kiskadjâdasik utlugœwokun usksluk Niksksmulv;

9 Tsn telinkulsgsdok psduliss-eulugwokun, negum tedabuodeskatch upiskwsn Uktçisskumal utçî-sls-suudumœgwomumku uweipkœgwus-ouwénv.

10 Tœkuu m'sit mouiœmi etlislsuudumadjik kuadjumuuk telipkidji-weipkœgwusou-elidju.

11 Na Uktçisskumou utansalemul elimœswassidjul utininkv, kskumidjul inskunegel weipkœgwusigunœ batkwi-slsuudumokun.

12 Na nemiatç Sskulin wenmadjidassit, sk wsgwodssuudi elnisssik utininkv.

13 Ksdu ansalewit sladjul: Muu ukwœgwodssiu, Sskulin; mudu uktedouemkewœum nuudasik, sk uktebitem Elisebet uskwœuodul ukwisul; sk tuluidaduks Ssnv.

14 Ak usugewidssuudi, sk ulœdi uskœtuks, sk pigweltsk wedji ulidssultidjik uskidjinuudim iktuuk.

15 Mudu espœdou usksluk Uktçisskumal; sk ms n'samuugwok megœbsk, kisns melkigunsk n'samuugœwokun; sk utçutçusluuksidou sabewit m'tçidjskumitç tsn telin-kusiuh-skidji-nuâdju.

16 Ak likiwonsksladu puugwelnidu Islel uni-
djintnu Uktçisskumou iktuuk tan utinin negumou
wenikskamultiiditç.

17 Ak nigunasidou Elieul utçidjskumidjuu
iktuuk sk umulgigunédim iktuuk, kuulsan utuli-
kiwonsks-duon ungiguwo ukwomlamunuol
midjuasdjidjuu iktuuk, sk utulikiwonsksan tani
elistumudilidji sabewultilidji unustuøgün-um-
mou iktuuk ; sk utilsan mimadjuinu ukiskadja-
-dasultinou utçit Uktçisskumalu.

18 Tøku Sskulin eladjul : 9 Taliktçidjidudes
út. Mudu nin kisigui, sk n'tebitem kisigui-
skwøit.

19 Ansalewit usitegululadjul eladjul : Nen Gub-
liel, tan kskumi usksluuk Nikskumu, sk wedjilgi-
mimk n'keluulin, sk n'tuli-uli-agunuudumuulinu.

20 Ak, edu, ms n'touwuwn sk ms kisigulu-
siun misøku ns nsgeuk tan tutçu kskeikis-
kadjisk m'sit egulsu : mudu muu kedlamsitumuunul
n'keluwsokunumul ; tanul kskei-kiskadjasdasidul
utetpugagumuou iktuuk.

21 Ns mimadjuinuuk eskibsdidjul Sskulinul,
sk pskuleiultidjik utulipkitksdumulin uktçi-sls-
suidumøgwomku.

22 Ns tewietç møgwetç kisikeluulgwi, sk kedj-
isdidjul ukisi-pskulaptegin uktçi slsuidumøg-
womku. Ak upitunk wedji keluladji, sk negou
muu nedouekw.

23 Na kisi kakayak nagwegul tan tellugwetç, elemiet wíku.

24 Na kulabis eguala nagwegul utebitemul Elisebetul bøkçinenes-touzelitç, tøkui mimugwosit kulabis nanidjik depkunusedjik, eet :

25 Mudu Uktçissakumou kisi tulsslit eguala nagwegul tan tilisip ankamidok ukusksaðuun nuntagógunum mimadjuinu iktuuk.

26 Na usukumawe depkunuset ansalewit telu-isit Gubliel, wedjilgimut Nikskamewiktuuk, elki-mut uktçigunk teluisik Nasslet, Galiletk tuule.

27 [Pegisinkul] nokskwelidjul tanul kedumaliawi-didjul tçinumul teluisilidjul Sösepe, Dabidek tulel ; Nokskwet teluisit Máli.

28 Ak ansalewit piskwat eumvilitç, eet. Kwé, kil tan welsluksin, Uktçissakumou tegweadiyok ; welsluksin ebidjik utinewou iktúgu.

29 Na nemiatç Máli, wedji unmadjidassit ukeluswokunum iktúgu, ak ankidetk tan teleek ula usukagulsuudu.

30 Ksdu ansalewit eladjul : Muu ukwegwodassiu, Máli, mudu wedji wedjiduun welstlimkewe Nikskamewiktuuk.

31 Ak edu upkødji-nenestoueeduks ak ukwisiduks sk tuluidaduks Sesuis.

32 Espeedu ak tuluiduksidu Mouiespeek Nikskam ukwisul : sk Uktçissakumou Nikskam igunumuodul utçul Dabidul eligewitewe ukudpuudu.

33 Ak elp tuli eligewitewidou Sakøbul wik aptçu, sk uteligewitewuidim ms aptçu kskvysnuuk.

34 Tøku Mæli eladjul ansalewidjul: † Tali-giskadjiedou ut mudu tçiinuv muu kedjisk.

35 Usidabuguet ansalewit, eladjul: Sabewit m'tçidjskumitç, [Wedjiuliniksksm,] mestades-kultou, sk mouiespeek Niksksm umuligigunøødim sktçigudassduultou; ns utçit ula sabewit midju-ædjitç tsu utçuhskidjinuudou uktinink tulwida-den Niksksm ukwisul.

36 Ak edu køøgumou Elisebet bøkçj-nenes-touesk keduu-wuuhkwisit, tsu teli kisi-guiskwø-idju, sk eguls tçel usukumewel udepkuvusitemul tsu teluuduksit, (tsu telimkuisip,) muu ukisipum-ikitsuv.

37 Mudu muu køgue Niksksm mesi'guuk.

38 Tøku Mæli eet: Anksm, n'sskumsm, wno-kubem-iskwumul! Tuliâtç n'tiniku tsu teluenv. Tøku ansalewit wedjipkøtumkssit eumulidju.

39 Ns neguls nsgwegul wensgassit Mæli sk noksiliet milkumigek mskumigou, uktçigunk Suda tulé.

40 Ak piskwât Sskulinul wiik, sk weskgulu-madjul Elisebetul.

41 Ns tsu tilisip Elisebet nuuduotç Mævul uskgulumkuuv, midjuædjidjul tçipsilidjul utla-milugu, sk, Elisebet wodjuiedjul sabewilidjul m'tçidjskumidjul, (ietç, Wedjiuliniksksm-uv.)

42 Tøku kesigouet, eet : Welsluksin kil ebite-wiktuugv, sk elp welsluksit tsu utçuuh-skidjinuudou uktininkv.

43 Ksdu ? tsu wedji igask ut nin n'tininkv, n'sskumsm ukwidjul upkisins eumu.

44 Mudv, snkaptē, telinkuseiu kuuskagulum-timkewum igask n'situokunuk, midjuadjitę wedji tępsit usugewidssud iktuuk n'tlamilúgv.

45 Ak welek ebite tsu kedlamsitk, mudv kis-kadjssdasidul tsuul wedjitulimkuusidjul Uktęiss-kumou iktuuk.

46 Tøku Máli eet : N'tędjaskumitę megidelum-adjul Uktęisskumal :

47 Ak n'ksmlsmun kesiutęiusug-ewidssik Nikskm ewiktuuk n'westouulkumu.

48 Mudv snkaptumuotę unokubem-iskwumul ubenęki-deedskunum ; ns utęit, snkaptē, wedj-sdegemk nigęę m'sit tsu tesankuiedjik tuluiididsk nuleinu.

49 Mudv tsu kesimulgigunnt kisitulslidjul meskígul kęguel ; kepmeek uwisunum :

50 Utęulidelsudim ehk utinewou iktuuk tsnik tępslslidjul tes ankuieedidju.

51 Kisiuhtęikisidok mulgigunęędi upitunę-gum iktuuk. Kisiutęisessladji emteskuultilidji ukwomlamunuol upuęęki-deedskunumuou iktuuk.

52 Kisiutęi-nissladji esęltilidji ukudpuudim-

uou iktuk, sk kisi epsitkwsladji benøgøltididji.

53 Wedji kisadaluuodji kewisultididji keluulkul køguel, sk elp milesultididji edjigulsladji siguøltididji.

54 Abøgunnuuadjul unokubemul Islelul ; uteulideelsuudim migwidedasin.

55 Tsn teliuskumabunigu kwitçinskúv, Ableshmøø, sk tsn elsbeksilitç yaptçuuv.

56 Ns Msi tegweadididjul Elisebetul eduuk kulabis nesidjik depkunusedjik, tøkui tuwtçuu elemiet wiiku.

57 Ns tetpugsk igask Elisebet umidjuus-djidjuminu, sk wegwisiet.

58 Ns widigedul-tiididjul sk tsnik wøgumouul nuudumssditç Niksksmul utadji puugweli-eulidelumulin Elisebetulu, sk widji mouuli-dssultidjik.

59 Ns ugumuultçinewe nsgwek pedjidssdjik umimkuusks-uussnou midjuusdjidjul, sk teluiddidjul Sskulin, widji wisuunkuu-sdidjul útçuul.

60 Ksduu ukwidjul vsiteguluusilidjul, teluelidjul : Møgwetç, ksduu tuluiduuksidou Ssn.

61 Eladidjul : Mou wen køgumsk ns teluisikw.

62 Tøkui upitunuok wedji keluulsdidjul utçuul, [pißanimsdidjul] tsu teliulidetk utuluuiduksilinu.

63 Ak wigutk ewiikugemkewe, sk ewiikuget, teluet : Teluisit Ssn. Tøkui m'sit pskuieiultidjik.

64 Tokwa tsnkumi-pantsdasik utuunu, sk wilnuu kisiluugwek, sk keluosit, sk emtəgwoladjul Niksksmvl.

65 Ak wegwodsswokun igsk m'sit wenik utinewokv, tsnik behugwodum-údidjik: sk egula m'sit kəgwel m'sit nsdami etul-agunuudasigul milkumigek Suidiu iktuuk.

66 Ak m'sit wenik tsnik nuudumsdidjik igsdumuditg ukwomlamuunuou iktuuk, teluedjik: ʔTaledou út midjuusdjitg. Ak Uktəiss-kumal upitun tegweadi'ditg midjuusdjidju.

67 Ns Sskulinul utgʊl wodjuuiedjul sabewilidjul m'təidjaskumidjul, [Wedji uliniksksmvl,] sk nigsniktəidji-tegəwinu-obuuguet, teluet:

68 Uktəissakumuou medəgwolkusitg Islel uniksksmvl, mudu emitugwoladji umimadjui-enuumpmu, sk abateluodji.

69 Ak epsitkwsladjul usumuuul ušetəgunəel utgʊt kinuu, unokubemvl Dabidul wiiku.

70 Stuge telihtəiguluisip utunuok sabewwtilidji, unigsnik-təidjitege-winúmpmu, tsnik ehkubunik wedjsdegemk usitkumu kisitasigegu.

71 Eietg, kuudjuhsetou-iguunenu tsni kedueulkwiku, sk upitunuok m'sit tsnik sikadjidelumuulkwik.

72 Wkiskadjəduu eulidəlsudi tsn telimap kwətəinsku sk umigwidedumun sabewik ukisagunudumum-kewəum:

73 Eluidumasudiek tsn teliluwidumasip Ab-lshamek kuutçinuóku,

74 Uktigunum-sgunenu kuudjuhsetou-igunenu upitunuwok tsnik kedueuulkwigu, kuulsmen unokubemidou uktinenuu, sk muu ukwegwods-sul-tinenu,

75 Sabewud' iktuuk sk kuukwodj-sdskun iktuuk usksluuk Niksksmul tsn telipkidou-sultiigwu.

76 Ak kil, midjuusdjitç, tuluiduuksiduks Mou-iespák unigsnik-tçidjitegewi-numul : mudu niganou-tiikum-uoduks Uktçisskumouu.

77 Utigunumuon umimadjuinuump n'setu-égun tsn usetøøgun iktuuk tule, sk uteluwewu-diwol utsbiksiktasinu,

78 Kuniks-kaminu ukusi eulidel-swidim iktuuk tsn wedji mitugwolulkw wopk tsn ukpudeik wedjisku.

79 Wwosugwsduon tsni ebultilidji bøguni-psk iktuuk, sk tsn tet n'puokun aktçigadek, sk ukugi-nuudum-sgu-nenu ukadinul utulidsn wontokédie ouhtio.

80 Na midjuusdjitç pemigis sk pemimulgigunus utçidjskum-idjuiktuuk ; sk ehkus boktskum iktuuk misøku nagweek tsnek elineysludek Islelégu.

TCAP. 2.

NA eduk tilisip wedjip-kotumkisk-subunek ut-pludskunek eligewitok teluissisunok Sisul Ogustus m'sit tsen tessksmiksidjik uuwisunumuol utwii-gasinu.

2 Ns eguls ewiigasigek wisun iktuuk umskwes kisi-tasigek tsen tilisip Seilinius etligubulnolewidedk Silinku.

3 Tókuu m'sit wen eliet utqigúnnumku utqit uuwisunum utwii-gasinu.

4 Ak elp Sösepe wedjatkødjuu-imtumst Galiletku, uktqigunk teluissik Nasaletku; eliet Sundisku, Dsbidøø utqigu'numku, tsen teluissik Betlém; mudu Dsbidek wedsbeksit.

5 Utqit uuwisunum utwii-gasin; sk widjedii-didjul Msluul tsenul kedui-maliwii-didjul, nenes-touélidjul.

6 Ns tsen tilisip eumiididek nsdel tet, unsge-gumul kiskadjesgul umidjuus-djidjuminu.

7 Ak umskwesewel ukwisul weskidjinu-ilidjul, sk tetpøgwasladjul, sk igsladjul weisisk ibatkwodulul-tiididju; mudu mu ewegeenuuk itliktugun-ádimk utqit negumouu.

8 Ns uls maskumigek tgetqkeluue-utqwi nu-djòdaks-didjik memkæk eumuudidjik; etli ankwe-usdidji mouéidji weisis depkígu.

9 Ak, edv, Uktçisskumou uitansalémul igs-
lidjul eumádidju, sk Uktçisskumou ubaktadegum
kiutøgubaktadek eumádidju; tøkui lók wegwod-
sultidjik.

10 Tøkui ansalewit eladji: Muu ukwegwod-
sultinou: mudu, snkspten, pegisidulok ulia-
gunuudumokun tulé meskik usugewidsuudi, utçit
kilou sk tsen tessksmiksidjik.

11 Mudu kiskuk etliuhskidjinuit Dsbid utç-
gúnvmku nudjuhsetouíwet utçit kilou, Uktç-
sskumou Klistewit ns.

12 Ak uls kunugwosudidou uktinewou iktuk,
wedjiadoksip midjuusdjitç tetpøgwsásit sk eli-
sink weisisk ibatkwodaluultiididju.

13 Ns tçidjiguóku tegweusdidjul ansalewili-
djul mouipugwelkik [ansalewidjik] wssøguwe
mouiømi tulæk, muu wolsdidjul Niksksmul, tel-
uedjik:

14 Tulikpumin-siduksitç, Niksksm mouies-
peæk wssøgu, wontokódi iitç usitkumúgu, ulide-
dskunum iitç mimadjuinu iktuk.

15 Ns kisinkuls-didek ansaliwitkik, elumidá-
didek wssøgu, tçitçkelue-utçwi nudjødsksidjik
telimtuultidjik: Lidsnetç telibesuk Betlémku sk
numiduudi-duksunu uls køguae tsen kiskadjsasik
tsen Uktçisskumou teli kisi kunusduúlkwu.

16 Ak noksipedjidssdjik, sk wedjissdidjul Ms-
liul sk Søsepul, sk midjuusdjiidjul elisilnidjul
weisisk ibatkwoduluultiididju.

17 Kisi numissditg, agunuwumuwudidjik tsn telagunuwumuut eguuls midjuusdjidju.

18 Ak m'sit tsnik nuwumssditg pskulastumii-ditg telimkwiditg tçitçkelue-utçwi nuwjødsksidlidji.

19 Ksdu Msi ankøtkul m'sit eguuls køguel, sk ankidstkul ukwomlamun iktuğu.

20 Ns apskwedssdjik tçitçkelue-utçwi nuwjødsksidjik, etlikpumi-delums-didjul Niksksmul sk etli muuwolsdidjul, utçit m'sit eguuls køguel tsnul kisi nuwumiididjul sk kisi numiduidididjul, tsn telimkwiidip ansalswilitku.

21 Ns kiskadjisgul ugumultçin tesigul nsgwegul utçit midjuusdjitg umimkuus-ksuwasin, teliwisunkeut Sesus, tsn teliwisunkeutup ansalewididjul eskw munssk eumugwek ukwidjul utlamiluku.

22 Ns kiskadjisgul nsgwegul Msi uwokum-sldimk-ewewum tuleel, stuge Moiseø telkitkup, pegisulssdidjul midjuusdjiidjul . Salusalemku utigalsnou uskaluk Uktçisskumalu.

23 Stuge teluiigasik Uktçisskumou utubluidskunum iktuk, eietç: M'sit albsdudjitg tsn meltamigidumk, sk elp m'sit yapés tsn meltami-bunetkwimk Uktçisskumou utaligamidul.

24 Ak utulipkidunnumuenou pegidunnumadimkewe stuge teluemk Uktçisskumou utubluidskunum iktuk, eietçku, tsbusidjik nuutkwægik

wendjuiplesk kiasns tabuwsidjik nuatkweegik plésku.

25 Ns, edu, tciinum Salusalemk ehk, Simiun teluwsit, tetpskstciinumwit, sk, sabéwit, tsen eskibedok Islelul ulkwidjst-dimkewewmu, sk sabewilidjst m'tciidjaskumidjst (Wedji uliniksks-mul) utinink eumulidjst.

26 Ns wedji kuuudum-uksip sabéwit m'tciidjaskumittg wiiktuk muu unmiduun n'puokun eskw munssk unmsien Uktciisskumal uklistewitemul.

27 Negum wedjipkisink sabéwit m'tciidjaskumittg wiiktuk uktci sssuudumogwomku tsen tilisip ungiiguu pegisulslitg midjuwsdjidjst Sesusul utulsluwsilin stuge wedjin-kulsgss-dasik utpluudskun iktuk.

28 Tokuu weswsladjst upitunku ; sk muuwloladjst Niksksmul, sk set :

29 Nuuguu, Alsusin, tulipkotkimaduks kun-okubem wöntoköed iktugu, stuge, tsen teluenn,

30 Mudu n'pukiguul nemiduwsdittg kuustögunum,

31 Tsen kil kiskadjsdwuun uskaluok m'sit tsen tessksmiksilidjst.

32 Wosadek utciwosogwaduon tsen tessksmiksilidjst, sk ukupmide-dskunumuou ukmimadjst-inumk tsnik Islelek wedsbeksidjik.

33 Ns Sösep sk Sssus ukwidjst pskulciagwiidittg tsen telimküsitg midjuwsdjidjst.

34 Ak Simiun weligululadjst, sk eladjst uk-

widjul Msluul : Ankaptén ! ns midjuusdjittg wedji igslut pigwelnidji Islel iktuuk uussku-duides-ultilin sk elp unskidsslinu, sk utçit kunσ-gwosuudi tsu npkwodjiuh-skuuudasidou.

35 Ak espugwósik saptestedou kil uktçidjs-kumitku, kuulsan pigwelku m'ksmlsmunn utankidss-wokunum uolukudjidji-dasinu.

36 Ns elp nsdel tet nigsniktçidji-tegewinu-iiskw ehk, teluisit Ans, Paniuel utúsul, Esalek wedsbeksit ; kisiguuiskw ns, kisi nokskwedek telipkitksl-tiidibunu utçinunumú eluigunuk tesi buunkuk.

37 Ksdu nige sigúskwëit, eduuk ugumultçin tesin-skugi-bunst tçel néu ; tsu muu elipkøtum-kssikw uktçi slsuudum-σgwomku, ksdu elugσ-wodjul Niksksmul depkik sk nsgwek, suunewim-kewe iktuuk sk slsuudumokun iktuuk.

38 Wls ebit piskwst uktçi slsuudum-σgwomku ns tilisip tesadjietç, sk elp muu woladjul uktçiss-kumal, sk weskuumadji utçit midjuusdjitç m'sit weni tsu Salusalemkus eskibedulitç wedji abat-elad-imku.

39 Ns tsu tilisip kiskadjs-duuuditç m'sit kσ-gue tsu Uktçisskumou telkidumultç, eliapskwa-didjik Galiletku utçigúnunumuoku, eietç, Nasal-etku.

40 Ns midjuusdjitç pemigit sk pemi mulgigunut m'tçidjskumidj-wiktuuk, sk wodjuuie n'setu-

g wedji
uides-
kun-
ktçidjs-
smunn
ewinu-
Esalek
kwedek
igunuk
nultçin
ketum-
elug-
newim-
womku
uktçiss-
ç m'sit
ji abat-
'sit k-
apks-
Nasal-
ulgigu-
n'setu-

oogun sk Nikskam utulsadskunum utinink ehk.

41 Na uungiigu elsdilidji tesibuunkuk Saluusa-
lemku wigubaltimk pagewimku.

42 Na tsen tilisip Sesus metlssibunstç tçel
tåbuu wedji ligisogwedsadjik Saluusalemku wigu-
baltimkewe utpludskun iktuuk.

43 Na tsen kskei-kiskadjs-duuiditç nsgwegul,
apskwedsadjik wigwóku ; Kædu albsdudjitç Sesus
nenkassit Salusalémku, kædu Sösep sk ukwidjul
muu kedjisdigul ununkssilinu.

44 Kædu etlidelumsdidjul utugweuonoun,
pemidasadjik neuktigiskuk, tøkui alkwilusdidjul
wogumou iktuuk sk tseni nenadultiididjiu ;

45 Ak tsen tilisip muu wedjisdikw, apskwsdidjik
Salusalémku alkwilusdidjul.

46 Na kulabis kisinsugunassk etliwedjiádidjul
uktçislsuudum - ogwomku, ebilidjul megweiik
nuudji kinsmuus-dilidjiu, djiksetuódji sk pibsn-
mádji.

47 Na m'sit tsnik nuuduudidjul, pskulastumii-
ditç unustuoogunum sk utusidem-timkewe-
umulu.

48 Na tsen tilisip nemiáditç pskuleiidjik ; sk
ukwidjul eltçul : Kwis, ? kogue wedjitulsalik.
Ankaptén, kuitç sk nin wenmadji-kwilulek.

49 Tøkui eladji. ? Kogue wedji alkwiluiok.
? Muu kedjiduok depksdik nin n'tlugwodummuon
nuitç utumódskunum.

50 Ksdu muu nestumiidikw tsu telimkwii-didju.

51 Toku nisske-widjewodji, pedji - dssdjik Nasaletku, sk ssktuodji ungiiguu. Ksdu ukwidjul nenksadulidjul m'sit eguls koguel ukwomlsmuunku.

52 Ak Sesus peminsetuuek sk pemigit, sk pemiulsluksit, Nikskm-ewiktuuk sk tciinumui-iktuuk.

TCAP. 3.

NA tsu tilisip Teibilius Sisul telipkidji elegswit-ewidek metlssibuunkuk tcel nanewek poktumki-ssk; tilisip Puus Pilst etligubulnel-swidek Suudišku, sk Helset etlisskumou-idek Galiletku, sk widjigudiididjul Pilipul etlisskumou-ilidek Eitulišku sk Tlakoneitisku; sk Leisenius etlisskumou-idek Abeilinigu.

2 Anus sk Keiib etli-uktqipsdliss-ewiididek [Leswipewiktuuk,] toku tuitcu Nikskm ukeluw-wokunum igagek Ssnek, Sskulin ukwisul, boktskum iktuuk.

3 Toku Ssu pegisinku m'sit mskumigou tsu behkwssik [Sibu telwisik] Suuldun, etlipestuunkup apskwedaskune bapteisewal-dimkewe utqit eluwewuudil utsbiksiktasinu.

4 Stugetq teluwigasik wiigadigun iktuuk

Essiøøk nigsnik-tçidjitege-winuók ukeluis-wok-
unumul: Tsn wen etlintouet bætskum iktuk
teluet: Floutigadumúkw Uktçissakumou utoúhti;
utoúhtiidjul kuukwodouh-tigadumúkw.

5 M'sit muulisgegul tetpskumigas-dasidul, sk
m'sit kumdunn sk nemskumi-gegul, pskumigs-
-dasidul, sk woktçuudegul ouhtil kúkwodouti-
gasidul. Ak kskægul ouhtil muusigsdasidul.

6 Ak m'sit masei numiduodou Nikskamul
ustøegunumu.

7 Ns San telimádji mouipugwelnidji tsn
pedjidslidji ututçi-bapteisews-dasultilin utinin-
ku: Kilou, wedsguudumuuyok m'teskumuikt-
úgu, ? wen keginuis-duuloksap kuusimuuktumunou
ukweiudi tsn keduiigask.

8 Ns utçit kissdukw usugalsin minitçkul
tsnul welksdigul apskwededskun iktuk, sk muu
ukbøktçi-tulimtultinou, Ablshsmøøk ns kutçi-
nuok. Mudu telimuulok Nikskam kissduus utçi
nigian eguls kundewiktuk midjuadjitç utçit
Ablshsmøøv.

9 Ak nigetç tumiigun egdsasik utçibuskud-
uk kumútc iktuk, sk m'sit kumúdjul tsnul muu
welimsninuugul, tumtéden sk késegeden.

10 Ns mimadjuinuk pibsnemadidjul, sædjik:
? Talsdsksdidesenen ksdw.

11 Usidemadji sk telimadji: Tsn wen tsbúgul
wesketkul kábul, igunumuotç neuikte tsnul muu

weskødumligwū : sk tsn weskøtk mitçiptçewe elp
tulsdegetç.

12 Tokw nuddji mousdsksdidjik eligewitewe
suuliewe pedjidssidjūl Ssnūl ubapteisews-lungu-
nou, elsdidjūl : Nuddjikinamuen, ç talsdskadi-
desenen ninénū.

13 Telimadji : Muu uktulugwolsnou wen
utadjigiasps-bankudumun sk tsn telkidasik.

14 Ak sumagunisk pibsnimssidjūl, elsdidjūl :
Ak ninén ç talsdskadidesunen. Telimadji : Muu
uktatçkunewonou wenu, sk muu ukuspugwalsnou
wenu, sk ulidedumuukw uktsbankuduou-ewmuou.

15 Na tsn tilisip mimadjuinuuk etliskibeduwu-
ditç, sk m'sit wenik ankidelum-sdidjūl ukwom-
lamunuou iktuuk Ssnūl uklistewilin kisns muu,

16 Ssn usidemadji telimadji m'sit tsn tesilidji :
Nin smutç bapteisewslulok sabugwon iktuuk,
ksdu me wen adji mulgigunūt muenkuwe nin
wetçkwiet, tsn nin muu telikpumeiu n'tapkwaduon
utalkuunepisunū. Negum bapteisewsnoktou
sabewit m'tçidjaskumidj-wiktuk (Wedjiuliniks-
kam iktuuk) sk bukte wiktuk.

17 Tsn kekuuk upugwedestskunewm upit-
unkū, sk uliwokumssuduou itlipugwedegudimk,
sk mousduudūl ukulūmkumūl lamigwomk ukul-
umkøø-gwomūm iktugu, sk nuugwsduudūl sigwi-
bu-gwistkun buktewiktuk tsn ms n'kssuenuuk.

18 Ak Ssn ap uktugul pugwelkul køguel

wedjipsedun-umwodji mimadjuinuuu tsn teli
uli-agunwudum-wodju.

19. Kadu Heløt gubulnøl wedjiptegimut
Sænek utçit Helødinsul, Pilipul widji-gudiididjul
utebitemul, sk utçit m'sit uktugul uteluwewu-
dil tsnul Heløt kisi padadøgul;

20. Ap metç uls uktuk kisituladok Ssnul
pidjladjul lslplisuunku.

21 Na tsn tilisip m'sit wenik bapteisewsludjik
Sesus elp kisi bapteisewslutç sk slaswudumstç, na
wassøk pantsadasik.

22 Ak sabewit m'tçidjaskumitç [Wedjiuliniks-
kam] wetçkwiniassat teligit stuge ples, kekuaba-
sidjul Sssusul, sk keluwwokun wetsak wassøk
teluek: Kil n'kwis kesalkuusin, tsn kesiulide-
lumul.

23 Ak Sesus eduk bøkçinsin-skegibuussat,
tsn telidelumkuusit Søsepul utçinu. Søsep Hilei
ukwisul,

24 Matat ukwisul, Libei ukwisul, Melkei
ukwisul, Djans ukwisul, Søsep ukwisul.

25 Matateins ukwisul, Emus ukwisul, Neum
ukwisul, Eslei ukwisul, Nagi ukwisul,

26 Meat ukwisul, Matateins ukwisul, Simiei
ukwisul, Søsep ukwisul, Suuds ukwisul,

27 Ssans ukwisul, Liss ukwisul, Sølóbubul
ukwisul, Saleteul ukwisul, Nilei ukwisul.

28 Melkei ukwisul, Adei ukwisul, Ksøm
ukwisul, Elmodam ukwisul, El ukwisul,

29 Səsi ukwisul, Eliesul ukwisul, Səlim ukwisul, Matat ukwisul, Libei ukwisul,

30 Simiun ukwisul, Suda ukwisul, Səsep ukwisul, Sənan ukwisul, Eleiskim ukwisul,

31 Milia ukwisul, Minan ukwisul, Matats ukwisul, Netan ukwisul, Dəbid ukwisul,

32 Səsi ukwisul, Əbed ukwisul, Bərs ukwisul, Salmon ukwisul, Nəson ukwisul,

33 Aminidab ukwisul, Elam ukwisul, Əslom ukwisul, Peles ukwisul, Suda ukwisul,

34 Səkeb ukwisul, Əsak ukwisul, Əbləhm ukwisul, Təls ukwisul, Nəkul ukwisul,

35 Səluk ukwisul, Ləgou ukwisul, Pəlek ukwisul, Həbul ukwisul, Səls ukwisul,

36 Kenan ukwisul, Alpaksad ukwisul, Sem ukwisul, Nəue ukwisul, Ləmek ukwisul,

37 Matusəls ukwisul, Ənuk ukwisul, Səled ukwisul, Məlelil ukwisul, Hənun ukwisul,

38 Enos ukwisul, Set ukwisul, Adə ukwisul
Niksəkm ukwisul.

TCAP. 4.

NA Sesus wodjuuedjul sabewilidjul m'tçidjs-kumidjul [Wedjiulimksksmul] wedji apskwssit Suldun sk wedji lsluksit m'tçitçsksmiç wiaktuuk boktskum iktuuk.

2 Ak telipkidjikwtçslut mundu iktuuk misøkuu neuin-skugi-guussk, sk elp na telipkidjeek mөгwe midjisikw; ksdu tsn tilisip eguls nsgwegul kskei-kiskadjisk, tøkku tuitçu kewisink.

3 Ak mundu eladjul: Kil eduuk Niksksm ukwisitç uktinin, tulitpluden uls kuudou upib-unokunisnu.

4 Ak Sesus usidemadjul, eladjul: Teluiigasik mimadjuinu mu utçi pumousin psuk pibun-okun iktuuk; ksdu utçipumousidou m'sit Niksksm ukeluwswokunum iktugu.

5 Tøkku mundu eligisøgwsadjul espudjilidjul kumduu, sk neysduodjul m'sit eligewsgimul usitkumuuk wiskiüu.

6 Ak eladjul mundu: M'sit uls slsuusüdi igunumultessk ukupmidelsudim; mudu igunum-uimkup, sk igunumsk tsn wen welidëdum n'tig-unumuouu.

7 Na utçit tçinkweduin nukskluk m'sit kil uktaligamiduks.

8 Tøkku Sesus usidemadjul, eladjul: Nudek

liyó, mundu! mudu teluwiigasik tçinkwedui Uktçisskumou kunikksuum uktslssuumsnu, sk negum psuk lugó.

9 Toku mundu elssladjul Sesusul Salusalémku, kekwsladjul ukskudegun iktuuk uktçi slssuudumøgwomku, sk eladjul: Ns eduk kil Niksksm ukwisitç uktinin, utçinissgúlsi tetu.

10 Mudu teluwiigasik tulitplumadu utansalém utçit kil uktininku uktankwesgun;

11 Ak unskunuultsk upitunuou iktuuk kuksmsn mu ukst ukusigouigsnuun kundewikutgu.

12 Toku Sesus usidabuguet eladjul: Teluemk, mu ukudjsslou Uktçisskumou kunikkskmmu.

13 Ns tsu tilisip mundu kskeikissadok ukwedjsldimkewum, [pøktumkassit,] nskuladjul kitçksdjitçu.

14 Ns Sesus apskwssit sabewit m'tçidjskumitç uumulgigunødim iktuuk Galiletçu, sk utagunuumokunum elisk kskemsitassik m'sit uls mskumigouu.

15 Etlikinsmuuet utsls-suudumøgwomuou iktuuk, sk m'sit weni kepmideelumtçi.

16 Ak pegisink Nasaletçu tsu tet etligipu, sk tsu telinkulsgssadok piskwst slssuudumøgwomk stlssmuudi-giskuk sk kskumssit utegidumun wiigadigunu.

17 Ak igunumutę wiigadigun tsn wedjikisit-
asik Essiöök nigsnik-tęidjiteę-winuök uti-
ninku, sk tsn tilisip banankssdok wedjidok tsn tet
ns teluiigasik :

18 Uktęisskumou utęidjskumidjul n'tinink
eumlidjul, mudu kisi ssmskunit nuuli-agunuu-
dum-uon auledjuinuugu. Elkimip n'tnussln
tsnik ukwomlsmunuol nuukpegssdasigul.

19 Ak n'pestunumuon kistedjuuk utuwol-
ks-luksul-tinouu, sk, negabigęltidjik unmid-
sks-dinouu, sk n'tedjigulgimsn tsnik wedigęł-
tidjik utuwolks-luksul-tinouu, sk n'pestunumun
neuktibuunkuk wedji ulsđasik Uktęisskumou
utininku.

20 Ns sebankssdok wiigadigun ap igunumutę
nuadjęędegelidjul ; tękui ebsssit, sk m'sit tsnik
slssudum-ęgwomk eumuididjik kesi ankamss-
didjul.

21 Tękui bęktęi-tulimadji : Kiskuk uls
ęwiigasik kskeikiskadjisk uksituokunnumuou ik-
tuuk, (tsn nuudumuudiyok.)

22 Ak m'sit wenik witnisewiktum-ušdidjul, sk
pskulastumididjul eguls ulikeluswokunn tsnul
wedji tuisgul utuunku, sk telwedjik ? Muu tu ut
Sęsep ukwisul.

23 Tękui Sesus teli madji : Mismutę tulimid-
oksyp uls kwelewistųdi, Mulbulewin, n'pilsı kilu.
Tsn telsitmeiegup ukiskadjian Kepulniumku, elp
tulsędegę uls kumutkıgu.

24 Ak teluēt : Telisk tsn telimulok mouwen nigsniktgidji-tegewinu tetsakudeelum-uksikw umutkigu.

25 Telišk telimulók, pigwelkusuniik siguu-skwsigik ekubuniik Islel umutkigu Eliesø uns-gwegumkulu, tsn tilisip wssøk kepsugssigek nesibuunkugek tçel usuukum-tesididek depkunus-edjik, sk meduegek ouwisousimkek mskumigek ehkusunek.

26 Ksdu Eliesø mægwe elkimatubunok eguls eumudilibu, ksdu elkimus uktçigunk Seidunk tule teluisik Seleptu, ebilidjul eumolidjul sigu-skwolw.

27 Ak pigwelkusuniik utçigiwinúgwik eumudisuniik Islel umutkigu Elisiesø uns-gwegumkul, ksdu mouwen negumou wokumssdasiksnp ; ksdu Nemunø tsnáh tulešk Silieku wokumss-dasisunáh.

28 Na m'sit wenik slsaudumøgwomk eumudidjik tsn nudumiiditç eguls køguel wedjuttçuisdidjik ukweiudin.

29 Ak kskumidédjik sk wedji djigulsdsidjul uktçigunku, elssdsidjul kskibunskskuuk nems-kumigegu tsn tet utçigunumuou etlidasiku, kedui tçituunkwi-nisegædidjul.

30 Ksdu megweiik elisioutes-kuodji, pøk-tum kásit.

31 Ak pedji-nisagssit Kepulniiumku, uktçi-

gunk Galilétku, sk keginuudumuodji stlassmuudi giskugulu.

32 Ak kesi pskulastumiiditg ukwegi-nsmad-imke-wemu; mudu ukeluuswokunum kesimul-gigunok.

33 Na tciinum ehk slasuudumógwomk tsn kekuunadjul mundul medjigelidjul pisilidjul utininku, sk kesigouiseskwet:

34 Telueta: Buunadjeeuin! ? talsluulek, Sesuus, Naseletk ewádjuiin ? pegisinun ukskeiksugslinen. Kedjul tsn wenin; Nikskam ukwisul sabeewilidjul.

35 Tokuu Sesuus petkimadjul, eladjul: Buunewistui, sk utgi tuuwolekási utininku. Tokuu mundu elnisegetg megweik etlimouielittg, sk wedji tuuwolekási, sk mögwe atckuntess-máguul.

36 Na pskulaiudi igák m'sit utinewoku, sk telimtuultidjik ? Köguae tu ut keluuswokun; mudu slasuud iktuuk sk mulgigunod iktuuk wedjitpluunadjul medjigeltidjik munduun, sk wedji tuuwolekásidjik!

37 Ak utagunuum-okunum eliák m'sit nsdami uul maskumigou mestásik.

38 Tokuu kskumassit tawiet slasuudum-ógwomku, sk piskwát Simuul wiiku. Na Simu utebitemul ukwidjul meduék epsimkewe matunútg, sk edamsdidjul utgit ebit [unussalsnu].

39 Tokuu Sesuus okóktgi-buguussidjul sk petkuutk epsimkewe, sk epsimkewe buunslutg, sk enkuseiiu ebit wensgassit sk elugowodji.

40 Na tsen tilisip kulkwassietg nsgoosit m'sit wenik tsenik kekuusdidji uksinuugowinuun, kskeiyisi-milsmuuugul ukksinuugowokunumuol, pegisuusdidji tsen eumulidju. Tokuu Sesus igssadogul upitunn utinewoku, sk nesssladji.

41 Ak munduuuk wedji tuuwolkidssdidji pigwelnidji, kusegouudidjik, teluedjik : Kil Klis-tewin, Niksksm ukwisul. Tokuu petkimadji, wetkuladji ukelusuultinouu ; mudu kedjisdidjul uklistewinu.

42 Na tsen tilisip wopk eskitpuuk Sesus pøktumksssit, eliet boktskum iktuuk : sk mouipugwelkik kwilussdidjul, sk pedjidssdjik tsen eumulidju ; sk kwedji-nunugslssdidjul muu unsksluguunouu.

43 Ksduu telimadji : Mismuutg telipseduantes Niksksm uteligewitewuudim ap uktugul uktçigunnul mudu ns wedjilgimimkup.

44 Ak etlipseduunk-ul slssuudumøøgwómulu Galiletk tulél.

TCAP. 5.

NA mouipugwelkik mimadjuinuuk medjim-
kugussditç Sesuul unuudumunou Niksksmul
ukeluswokunum, sk Sesus kskumit ksspemk
tsn teluisit Genessletu.

2 Ak nemidøgul tsbuugul wenjuulkul ed-
egul ksspemku; ksdau nemedjwi tçinumuuk
kisi kupdedésinik, etliksispslsdidji utsabiwón.

3 Ns Sesus tebssitç neukteetçk wenjuulk,
Simuul utúlkwu, sk edsmadjul kitçks sbks-
tutçkél utulgwidjssduulin utúlu. Tøku ebssit
sk etliuhtçikinsmuodji mouipugwelnidji wendj-
ulkuwduúgu.

4 Ns tsn tilisip bunewistok, eladjul Simuul:
Liyú sbkskuuk, upkussabieduks ukpeedulan nem-
eedjigu.

5 Simuul usidabuguet, eladjul: Alsuisin, neuk-
titpsak utigunssiegup, ksdau møgwe køgwe ne-
baduégup. Ksdau kil ukeluswokunum iktuuk
utçipkssisbiedes.

6 Ns tsn tilisip kisi tulsdks-diiditç, telipig-
welnidji nemedjin pedulssdidji, tçel utsabiwol
segwiskssilidjul.

7 Tøku wsdumuussdidji wigumouu uktuk
wendjuulk eumuwidilidjin, upedjidsslin utsbø-
gunum-sgunouú. Ak pedjidssdjik, sk teliuhtç-

wasduudidjul kitk wendjuulkul tɕel bɔktɕiktab-
ɛgul.

8 Ns Simu Piel nemidok eguls meskuns-desin-
kul Sesusul utɕigúnku, eet : N'kúli, Sskumou ;
mudu psdstegewi tɕiinuwui.

9 Mudu pákuleiit negum, sk elp m'sit tsnik
tegweusdidjul pskuleiultidjik telim-kedssditɕ
nemɛɛdju.

10 Ak elp teli pskuleiidjik Sák sk Sán, Sebudi
ukwísu, Simuul mouɛmsdidjul wigumounl.
Tɔku Sesus eladjul Simuul : Mu ukwegwodssiu :
nige wedjssdegemk psɛduladuks mímadjuinuuu.

11 Ns tsn tilisip ntskumsduudidɕ utuuluol,
tɔku noktumiididjul m'sit kɔgwel, sk nussugw-
ssididjul Sesusul.

12 Ns kulabis tsn tilisip Sesus shk neuktetɕk
eguls uktɕigunul tɕiinum kesinukwotɕ wiskus-
wokun teluisik lepuls, [wetɕkiemkewe,] nemia-
djul Sesusul sk ɔgulumkwedesink sk edsmadjul,
eet : Sskumou, ulideɛdumun, kisi wokumsslik.

13 Tɔku Sesus sibinskssit, samsladjul, eet :
Welideɛdum, wokumeyɛn ! Ak enkuseiiu wiskus-
wokun lepuls nskulúɕ.

14 Tɔku Sesus teblumadjul mu wenu
utulimslín. Ksdu eet : Liyú neyslusi psɛdlisse
wiktuuk, sk upkidunum-weduks pegidunumadim-
kewe utɕit ukwokumsldim-kewum tsn Mɔisɔɔ
kistuligitkupu, utɕit eluwidumasudi utinewou
iktuuk.

15 Kadu utagunuum-okunum adji pugweli mestassik; sk mouipugwelkik pedjimouidssadjik unuudumunou sk elp utginseltinou ukusinu-gowokun-umuol negum utiniuku.

16 Na Sesus pøktumkassit, eliet boktskum iktuuk, sk elsuudumst.

17 Na neuktetgk egula nsgwegul Sesus etli-kinemuet, sk ebultidjik Palusisk nadel tet, sk Nudji-kinuudumuusdidjik utpludskun iktuuk, tenik kisiuhtgidsadjik m'sit uktgiguntgaidjul Galiletku, sk Suidisku, sk Salusalemku, sk Uk-tgisskumou umulgigunødim ehk nadel, ten eumu-dilidju unssalnu.

18 Ak edu tçiinumuuk pegisulssadjul tçii-numuul tebilidjul n'pøgun iktuuk mel-kudsslidjul, sk alkwilumaiditg ten tolkisi-piskwelsadis uti-galanou usksluuk Sesusul.

19 Na ten tilisip mu wedjiduumdikw ten teli piskwelsadis mudu teli pigwelnidji mimadju-inuumu, toku toktguidssadjik kekwek wendjii-gwomku, sk nissalssadjul sapteskumulitg pøgwodi-gun nespidepit unpøgunugu, megweik etli-mouielitg mimadjuinuumu, usksluuk Sesusul.

20 Ten tilisip Sesus nemidok ukudlamsitu-okunumuou, eladjul tçiinumuul, tçiinum, uktel-uwewuudil sbiksiktasigul.

21 Toku nudjiwii-gugedidjik sk Palusisk bøkçi moui wistuuudidjik, teluedjik: ? Wen tu

nut tsn teliwinsbuuguet, † Wen kisi sbiksik-
tumuues eluwewuudɛl, pssuk Niksksm.

22 Ns Sesus kedjiduotɔ utulidas-wokunumuol
ek usidemadji, eladji. † Kɔguɛ wedji wegwsma-
duul-tiyok uksmismuunuou iktuk.

23 † Tegen adjinkumssisk teluen † ukteluwewu-
uudil sbiksiktasigul, † kisns teluen, kumsssi,
pumiyú.

24 Ksdu kuulsman uktɛidj-iduudoksɔp Ulnu
ukwisul utuuskɔɔdumun slsusuudi mskumigek
utsbiksiktumun eluwewuudil, — tɔkuu eladjul
tɛiinumuul tsnuɔ mskudálidjɔl — kumsssi, su-
sdu kunpɔɔgun, sk elemiyú káiku.

25 Ak enkuseiiu kskumsssit usksluok, sk
weswsdok tsn ekwtɛisinkɔp, sk elemiet wiiku,
kepmidelumadjul Niksksmul.

26 Tɔkuu m'sit kisi pskuleiultidjik sk kepmi-
delum-sdidjɔl Niksksmul, sk kisi wegwods-sul-
tidjik, teluedjik: Mudɔ piltuoptumuuugul kis-
kúgu !

27 Ns kulabis pɔktumksssit nemiadjul nu-
djimous-degelidjɔl eligewitewe suuliewen, tsnuɔ
teluisilidjɔl Libei, ebilidjɔl tsn tet eligewitewe
suuliewe itli-bankudasik ; sk Sesus eladjul: Nu-
suuguu.

28 Tɔkuu Libei noktɔk m'situ, sk kskumsssit,
nuusuguodjɔl.

29 Tɔkuu Libei pugweli-wáiguubsladjul wiiku ;

sk puugweli moueegik nuudji mousdaks-didjik, sk uktugik, witpidassidji.

30 Ns tsnik etli nuudji-wiigugedidjik sk Pal-uusiøltidjik utinewou iktuuk, smselims-didji Sesusul keginsmuolidjiu, telwedjik ? Koguae wedji wibumøk sk widjinsamui-gøldiyok muudji-mous dskadidjik, sk psdædegewinugu.

31 Sesus usidemadji, eladji : Tsnik weløøltidjik mægwe wedumidelum-ssdiguul mulbuleewilidjul; ksdau kesinuuguuudidjik wedumidelumssidjul.

32 Muu pegisinu n'wiguuman sibewultidjik, ksdau pegisin n'wiguuman psdæsdæskadidjik utel-uuwewu diwol utapskwedæedumunou.

33 Ns telimssidjul : ? Koguae utçit Ssn keginsmuodji siouiu sunewultilidji sk slæsuudum-ssidilidji, sk elp Palusiæk keginsmuud-didji sunewultilidjiu, ksdau kil keginsmadjik midjisultidjik sk nesamugøltidjik.

34 Sesus eladji ? Kissæls-gøk muusimalie wig-umá usuunewultilin tsn tilisip muusimalie tegweuódjy.

35 Ksdau nsgwegul igssdul tsn muusimalie utçuhsuulutç utinewoku; tøkui tuitçu sunewultidsk neguuls nsgwegul.

36 Ak elp kwelsbuguet, eladji : Mouwen igssduuk upkwæisigun sakuwe mtøkwon tsn wedj-imunsasik pilé m'tøkwonu. Tulædegetç, pilé upkwæisigun tuminsduus sakuwén; mudu pilé

upkwisigun mu welks diidikw sakuwé m'to-
kwonu.

37 Ak elp mouwen igasduuk pilé megobask
sakuweek puuteiku. Tulsdegetç, pilé megobask
paskaalus sakuwee puutein, sk kitk uksugass.

38 Kadu pilé megobask ismuutç egadumk
pileek puuteiku, sk kitk usudús.

39 Ak mouwen kisinsamugwotç sakuwé
megobask, nankumim-unwegekw piléu; mndu tel-
wet, sakuwe pjamikeluulk.

TEAP. 6.

NA atlasmudi giskuk teluisik tsbuouwe
umskwesewen, Sesus elsibassidjul kulum-kwom-
ugswel igasdukun, sk keginuudumuodji menu-
duudidjul kulumkwoksiel undjewol, sk malko-
dumididjul, wedji puukwa-duudidjulupitunuoku.

2. Tokun ult Palusisk eladidji ? Koguae wedji
tuladska-diyok ten mu depksdinuuk tulsdegen
atlasmudi giskugu.

3. Ak Sesus usidemadji, eladji : ? Mu kiskid-
um-wadiuksup ten Dabidso tulsdeges, kewasinkek
sk tsnkik tegwewedisunnu.

4. Ten telipiskwas Nikskumul wiiku, sk weswa-
dok subunek sk malkotkusunek tsnek neysdasigek
pibunokunek, sk elp igunnumuosunek tsngu teg-

weadegúu; tanek muu depkadinuugwek wen
umalkødumun snsumé pasuk pøduliaskik.

5 Tøkuu eladji: Ulnu ukwisul elp alsusilidjul
stlasmuudi giskugu.

6 Ns uktuk stlasmuudi giskuk Sesus piskwaast
slsuudum-øgwomku, sk keginuudumuuet; sk
tçiinum nadel ehk inskune upitun nepk.

7 Ns nuudji-wiigugedidjik sk Palusisk snkam-
ssididjul, ukudjidjesnouú ukwisinpilsin stlasmuudi
giskugu, kuksman uweedjidunouú uumsimsnouu.

8 Ns Sesus kedjiduodjul utalids-wokunum-
uol, sk telimadjul tçiinumuul tsnul nepk upitun:
Kumassi! megweiik kumi! Tøkuu kskumssit,
telibuuguit.

9 Tøkuu Sesus eladji: Pibsnimultoksup neuks-
tætçku: ? Tetpugask stlasmuudi giskuk uksdegen,
kisns eubulsdegen. ? Usetouidun, mimadju-
okun, kisns néhadegen.

10 Tøkuu teli-ali-kiutøkulabassit, snksmadji
m'situ; tøkuu eladjul tçiinumuul: Sibinskassi:
sk negum teldet, sk upitun abadjiuulek sk
teliuulek stuge uktuk.

11 Ns negumou kesiuhkweiultidjik, sk moui-
-agnuudum-adjik tsn tulsládis Sesusulu.

12 Ns telisk eguls negwegul Sesus utulien
kumduu iktuk uhnadji-slsuudumsn, sk neuksit-
pask telipkidji-slsuudumadjul Nikskamul.

13 Ns wopk eskitpuuk wigumadji keginuud-

umuodji tsen ehku, sk ninesunadji neuuktinskuk-silidji tgel tassuu, tseni teluwiidadji apostalewidjik ; (eietg, nuddjilgimudjik.)

14 Simuu tsen teluwiidadjul Piel : skumtuuk Andule widjigudiididjul Pielulu ; Ssk sk Ssn ; Pilip sk Bstalimiu ;

15 Matiu sk Tums, Ssk Alpiu ukwisul, sk Simuu tsen elp teluuisit Silotis.

16 Sudds widjigudiididjul Sskul, sk elp Sudds Iskaliot, —tsen nuddjikunussdeget —.

17 Ns kulabis wetgkwi-nisike-widjeuodji, sk kskumit psukumigek, sk elp mouipugwelnidji keginuudumuodji sk elp lok kesi pugwelkik mimadjuuinuk, tsenik wedji dssdjik m'sit Suddis iktuuk, sk Salusalemku ; sk neegou uktgigumuk elskssksigu, tsen teluuisik Teil sk Seidun ; negumou pedjidssdjik unuuduonou, sk utginseltinou ukusimuu-gowokunumuolu.

18 Ak m'sit tsenik wedji unmadj eudjik medjigsoeltlidji m'tgidjskumiteu, (munduuugu,) sk nesssludjik.

19 Ak m'sit tsenik etlimouegik mimadjuuinuk kwedji-samslss-didjul, mudu mulgigunsoedi wedji tuuwolekssik utininku, sk nessladji tsen tesilidji.

20 Tokuu anksmadji tseni keginumuodji, sk teluuet : Welsluksultiyok kilou euuledjuuinuutut, mudu wssok utelig ewagim kilou wetaligamuultiyok.

21 Welsluksultiyók kilou tsn kewisultiyok nigédju, mudu kisadalultidoksyp. Welsluksultiyok kelou tsn nigetq utkidemuultiyok ; mudu uwsugewøøltidoksyp.

22 Welsluksultiyok tsn tilisip mimadjuinuk sigadjidélumwulok, sk tsn tilisip utqi-tepkisslnøk, sk tsn slmimwuløk, sk utqi-djigulsduwiditq uk-wisunumuul stuge winsuadin, utqit Ulnu ukwisul.

23 Wsugewids-sultikw ! ns nsgwek, sk umskuysdidoksyp ulidsswokun iktuk ; mudu uktsbsnkuduou-ewmuou edu m'segikdedou wssógu ; mudu utquoku kisitulsls-dibunigú nigsniktqidjitege-winu-gwón.

24 Ksdu ssgei ! utqit kilou, tsn milesultiyok ; mudu kisimsinumøk kuulidsswokunumuou.

25 Asgei ! utqit kilou tsn kisadalultiyok ; mudu kuwisultidoksyp. Asgei ! utqit kilou tsn weskeuøltiyok nigédju ; mudu unmadjids-sultidoksyp, sk utkidemuultidoksyp.

26 Asgei ! utqit kilou tsn tilisip m'sit wenik ulimwuloktsk ; mudu utquoku teldsksdilisunigú tsnku muu kedlewegu nigsnik-tqidjitege-winugwu.

27. Mudu telimwulok tsnnuuduiyok: Uksalúkw tsnik kedanuuløøku.

28 Uligululukw tsnik slmimwuløøku ; slssuudumelseúkw tsnik atckuneuuløøku.

29 Wen utkunmsk newkte kuudjinuon, ulikiwon-skadu ap uktúgv. Ak tsn wen wedjsdusk ukpáduuugunum, muu ukuutkuuloú ususaduun ukabummu.

30 Igunummu m'sit wen tsn koguæ kwiludum-úsku, sk tsn wedjsdusk uktaligam muu uktaba-djikwiludumuou aptgv.

31 Ak tsn teli ulidedum-udiyok mimadjuin-uuk uktulslugunou, ns elp kilou tulslukw.

32 Mudu psuk ukasaløk tsnik kesalnøøk ? wen muuwlwnoktou. Mudu psdstege-winuuk kesals-didji tsni kesalkwaididjiu.

33 Ak ulsløk tsnik welsnøøk ? wen muuwlwnoktou : mudu psdstegewinuuk ns telsdsksdidjik.

34 Ak psuk mskaduuk tsnik wedjiskibed-uok koguæ kuadjimsinum-uonou ? wen muuwlwnoktou ; mudu psdstegewinuuk emksduwsdidji psdsdsksdilidji kuulsmsn utésidunn udji sbadjimsinum-uonou.

35 Ksdu ukasalúkw tsnik kedanuløøku, sk ulsdsksdikw, sk mskaduwi-gsdikw, sk muu koguæ kuadjiskibedunou apv ; sk uktsbsnkuduwouev-muou m'sugikdedou, sk undjunidou uktinewou Mouiespek Niksksm, mudu negum weluodji tsni muu muuwlwnoktou, sk tsni eluwewultilidjiu.

36 Ns utçit eulide-dsksdikw stuge kuutçmuou telieulidedegetç.

37 Muu uktunmadji-ilsuudsksdinou, sk ms unmadji-ilsumuuksuultuok. Abiksiktskdkw, sk sbiksiktuulokten.

38 Nsduwdsksdikw sk nsduwulokten, welnug-
asik, esnumksdasik, mouwmkudestasik, paltum-
kudesk; tuli-igunum-uksultidoksup uktlamse-
wóku. Mudu tsn telnugudiyok ap kilou tulnug-
ouulokten.

39 Ns kwelikeluladji, telwet ? Eduk negabig-
week kisi pumi-guldskunus negabigweelidjul
? Eduk kitk muu kisilipidjiekw upsugeegun iktuuk.

40 Tsn keginamuksit muu adjiespeik sk kegin
madjulu; ksdu m'sit wen tsn kisikinsmuksit
tuleedou stuge kisikinsmadjul.

41 ? Kogwe wedji ankaptumatg aptgedjitgk
pesitg widjigudiyok, sk muu nemiout tumoktsu
pisit ukpukigwu.

42 Kisns ? talikisi-tulimsk widjigudiyok, atg-
kín, ke ! mensduwp peesinu ! tsn kil muu nemiout
tumoktsu pisit ukpukikwu. Kil weskidjiulam-
kuisin, tumk utgi tuuolkál tumoktsu kil ukpuk-
ikwu, toku tuitgu pskei numidegeduks uktuol-
ksduon peesitg widjigudiyoku.

43 Mudu wintgigul minitgkul muu wedjigwen-
úgul keluulk kumuutgu; kisns kuluulkul
minitgkul muu wedji gwenugul wintgik kumu-
tgu.

44 Mudu m'sit kumuutg wedjiktgidjidumk tsn
telimsníku. Ksdu mimadjuinuuk muu wedji
munoduwidigul tuputateel koguminoks iktugu;
kisns skudøsminn nibisøkunuudj iktugu.

45 Welmudok mimadjuuinu wedji tuolksdøgul keluulkuul køguel ukwomlsmuun keluulku usuliewe-ekumuudim iktuuk. Ksdu winmudok mimadjuuinu wedji tuolksdøgul wintçigul køguel ukwomlsmuun wintçik usulieweekumuudim iktuuk. Mudu m'tuun wedji kelusik m'ksmlsmuun umegenum-ugewum iktuuk.

46 ? Køguel wedji tuluiidiyok n'sskumsm-inen, n'sskumsm-inen, sk muu telsdskadiugul tsnuul køguel telimuuløgul.

47 M'sit wen tsu pegisink tsu eum sk nuutkuul n'keluswokunumuul sk teladøgul, neysduultoksup tsnuul wenul eladiididjul.

48 Aladiididjul stuge tsu tçijnum etlidok wenjiigwom, sk muunkatk sk pidalkatk sk sunadi kskwsdok kundewiktugu. Ak usán igák, sk sibuu kesigoutøgwodesk uul wendjiigwomku, ksdu mөгwe kisi mateskumuuk; mudu sunadi kekwsdasik kundewiktuk.

49 Ksdu tsu wen nuutkuul n'keluswokunumuul, ksdu muu telsdegégul, eladiididjul stugs tçijnumtsu etlidok wiik mskumigegu, mөгwe sunadinuuk; sk sibuu kesigoutøgwodesk, sk enkuseiikewiák, sk uul wendjiigwom uulskeiksugsdumkewum miskiik.

9 Ns Sesus nuuk eguls keluuswokunn, pskul-astummuadjul, sk kiwonskibuugussit, telimadji mouipugwelnidji tsni muusugwodjin : Telimulok muu kisi wedjiduep telim sugaik uktlamsituokun Islel iktugv.

10 Ns tsnik kisilgimuudjik eliapskwedssdjik wendjiigwomku wedjisdidjul unokubemul nesel-idjul tsnul kesinukwolibunn.

11 Ns edusewe nssgwek Sesus eliet ukteigunk teluisik Nen, sk mouipugwelnidji keginuudumuodji widjeuodji, sk mouipugwelkik ap uktugik.

12 Ns tsn tilisip wedjuoussit kagunsdasik ukteigunkv, n'puinu edv tewslut, psuk neuwtubis-talitg ukwidjul utinin, sk siguuskwol ukwidjulv. Ak pigwelkik mimadjuumuwuk tul-see ukteigunk tegweusdidjul ebilidjul.

13 Ns nemiatg uksakumsminu ebilidjul, eulidelumadjul, sk eladjul. Muu uktotkidemi !

14 Ak pegisink sk samssdok euksbilskune, sk tsnik pemabilasultidjik wontokubuu-guedssdjik, sk Sesus eet : Albsdus, teli muul, unsasssi.

15 Ak tsn nepkus nemtasssit, sk bektewistok. Ak Sesus igunnumolitg utinin ukwidjulv.

16 Ak wegwodassuudi mesunugwiiditg m'situ ; sk kepmidelumssdidjul Nikskmul, teluedjik : Espeek nigsniktidji-tegewinu kskumssdasit tsn eumudiigwu, sk Nikskm emitugwoladji uumim-adjuuinumpmu.

17 Ns uals utagun-udum-sk-unum behkwassik m'sit Suidis iktuuk sk m'sit maskumigou ouiu nsdélv.

18 Ns Ssn nuudji bapteisewádeget keginssmuuodji keginuussdadji eguls m'sit kõguélv.

19. Tõku Ssn wigumadji tsbuusilidji keginuudmuodji tsn ehkv, sk elkimadji tsn Sesusul eumvilitõ utulimsnou ? Kil tu negum tsn kedwipkisink ? kisns me skibadesunen ap uktuk.

20 Ns tilisip eguls tãinummuuk pegisiniiditõ tsn tet Sesusul eumvilitõ, teluedjik ; Ssn nuudji bapteisewádeget, elkiminamutup tsn eumun, n'tulipibsní-muulinen, ? kil tu nut tsn kedwipkisink ? kisns me skibadesunen ap uktuk.

21 Ns bs tilisip wedjinessduodjul pigwelnidji ukusinuugõwokun-umuol, sk tsnul kesinu-gwogwii didjul, sk elp nessladji pigwelnidji tsni munduu pisultilidji utinewõkv, sk igunumuotõ nemidegémk pigwelnidji tsni negabigõõltilidji.

22 Tõku Sesus usidemadji, eladji : Lædikw, agunuumúkw Ssnv, tsnul kõguel nemidwõgv sk nuudmõgv. Negabigõõltidjik nemidsks-didjik ; skksultidjik pemidsadjik ; tsnik wetõkis-didjik wokumsludjik ; kebistskunádidjik nuudmúdidjik ; nebudidjik minuuludjik ; sk eule-djuultidjik weli-agunuumuudjik.

23 Ak kesi ulslut tsn ms n'tinin utõ nabid-abok-teskumuot.

24 Ns kisipkötum-ksadilitç tsn Ssn elkimabuni, Sesus börtçuskuumadji pigweli mouelidji utçit Ssnul, sst ? Kögus elidsyöksup bskskum iktuuk kunmiduunou ? nssuun wedji msdanskus utçuusun iktuuk.

25 Ksdu ? kögus elidsyöksup kunmiiduunou. ? tçainum teligunesit nuktéskul utapsuun. Ankaptumuukw ! tsnik welkuudssidjik sk elp welksduuudidjik eumuudidjik eligewilidji wigwólú.

26 Ksdu ? kögus elidsyöksup kunmiduunou. ? nigsnik-tçidjitege-winu. Kedul eduuk telimuulok, nigsnik-tçidjitege-winu tçel meetçu.

27 Mudu uls ns negum tsu teluiligasigup tsu teleeku, snkaptumuukw ! igsnisbuugwedessuudsgun-udumsgunum utigsnijlssduun uktouhtin kuksklúgu.

28 Mudu telimuulók tsnik ebitewiktuk wedjuuskidji-nuultidjik mouwen eumuukw tsu adji nigsnik-tçidjitege-winuikw sk Ssnul nuudji baptisewsdgelidjul. Ksdu tsu piamibunögweek wssøk utelige-wsgimku adjiespeek muenkuude negumu.

29 Ns m'sit mimadjuinuuk muudumiiditç, sk nuudji mousdaks-didjik eligewitewe suuliewe emtögwolssidjul Niksksmul mudu negumou wedji baptisewsludunik Ssn ubaptisewsdskunum iktuuk.

30 Ksdu Palusisk sk nuudji kinsmuusdidjik

ntpluudskun iktuuk alwoptumiiditg Nikskamul
utwulide-dskunum utinewou iktuuk, mudu mu
kisi bapteisewslugwidiguubun Ssnulu.

31 Tokuu uksskumsmínuu telimadji: Ns utgit
s koguue napkeduudes eguls telsguudum-uidiitg,
sk s tsu koguue eladultiididju.

32 Teloltidjik stuge midjuusdjiitg ebultidjik
itlintuis-ksedimku, sk elkemiktad-ultidjik sk
telimtuultidjik, pipuugwouulegup sk muu smelkæl-
-diuogup, mewimuulegup sk kilou muu utkidem-
ultiuogup.

33 Mudu Ssn nuudji bapteisews-deget pegisin-
kup muu malkødumuu-guubunek pibunokunek, sk
muu nesamugwógubunék megøbasgégu, sk telu-
eyok, mundul weskwewadjul.

34 Ulnuu ukwísul pegisilnidjul midjisilidjul sk
nesamugwolidjul, sk teluwyok, ankaptén, tçianum
mesiktskunut sk wikpet, nuudji mousdskæ-didjik
eligewitewe suuliewe sk nuudji psdsdskædidjik wig-
umouul.

35 Kæduu n'setuogun wedji tetpsku-dædasik
m'sit unidjun iktuuk.

36 Ns neuukteedjit Palusisk wigumadjul
Sesusuul uwibuudinouu, sk elipiskwst Palusiul wiik
sk igæslusit kweiiitg bataludigu.

37 Tokuu, ankaptén, winmudok ébit uul
uktigunuk tule nuudumatg Sesusuul utigæslusin
kweiiitg batsluudigu palusi wiik, pegisidok ouæi-

gwoelokun tçitç keluulk kuudewéé wodjuuluus-kiok smskun-sudán.

38 Ak kskumit kweitçk ukwotk udégu, utkidemít, sk bçktçiksispsaduodjul ukwodul usskpiguunn éúkul, sk usabuun iktuuk wedji kassumuodjul, sk weskseltumuodjul ukwodul, sk wedji smskun-tumuodjul smskunsud iktuugu.

39 Ns Palusi tsn kisi wigumadjul Sesusul nemiatç ébilidjul telidssit ukwomlaumuuku, ut tçiinuum niganiktçidjitege-winuitç uktçidjius eguls ébilidjul tsnul wenul sk tsn teleelidju, tsnul samsldjulu, mudu winmudok ns.

40 Ksduu Sesus usidemadjul, eladjul: Simu, me kçguæ elp nin keduitulimúul. Teluuet nudji kinsmuen, kulúsi.

41 [Sesus eet:] Ehkusunok nudji mskædu-iigedok, tsbusilisunigu tetadegún. Næukteedjilidu tetasubunek nsn kuskimtul-nskun obskuud-iksubunek, sk nut uktugsk nsninskuk-obskuidik-subunek.

42 Ak mudu mçgwe kçguæek wesksdumiidik-subunek tsn sbankudumiididju, ns utçit nslsgis utigunumuon tsn tetódju. Ns utçit tulimi ç tegensk piamiksalkuuduguusk.

43 Simu usidemadjul, eet: Telidædum tánu adju pugweli-igunumu-osunek. Sesus eet: Tedabuudæmun.

44 Tøkui eli kiwonskibuuguassidjul ébilidjul,

sk eladjul Simuul ? Nemiit ut abit ; piskwaiep
 kiik ; muu igunumuwwutup sabugwon n'katul
 n'kusispaduunu ; kedu ule ebit kisiutgiksis-psdugul
 n'katul usskpiguwnn iktuuk, sk kisiutgikasi-gwot-
 kul usabuun iktuuk.

45 Kil muu weskgulumiutup, kedu ut ebit
 wedjsdegemk tsn tilisip piskwáp munák buuiuh-
 ssagultum-ugul n'katul.

46 Kil muu mimkweniutup ; kedu ut ebit
 wedji smskuntugul n'katul smskunsud iktúgu.

47 Na utgít telimul uteluwewudál tsnul teli
 pugwelkul, sbiksiktasigul ; mudu kesiksaluet.
 Mudu tsn wen kitgksdjítg wedji sbiksiktutg,
 negum elp kitgksdjítg kesaluet.

48 Toku eladjul ebididjul : Ukteluwewudál
 sbiksiktasigul.

49 Na tsnik wenik wibumadji bektgi tulimtul-
 tidjik ? Wen tu ut tsn elp sbiksiktugul
 eluwewudál.

50 Kedu Sesus eladjul ebididjul : Kil ukud-
 lamsituokunum westouisk. Upkötumksasi
 wontokød iktuuk.

TECAP. 8.

NA kulabis Sesius siouteskugul uktgigunul sk uktgigun tciidjul etlipseduunk sk etli-agun-utkuli agunwudumokun utgit Niksksmul uteli-gewasgim; sk neuhtin-skuksidjik tgel tsbusidjik apostalewidjik tegweusdidjul.

2 Ak skumtuuk slt ebidjik tsnik wedjinsadasul-tibunik winsultilidji munduun, sk ukusinu-gowoknumuol. [Ns teluisultidjik] Mali tsn elp teluisit Madlen, tsnul kesiutgituol-keds-ibun eluigunuk tesidjik munduun;

3 Ak elp Soans Kius utebitemul, Heloot unokubemul Kiussulu, Susán, sk pegwelkik uktugik ebidjik tsnik wedji lugows-didjul utaligamuou iktuuk.

4 Ns tsn tilisip moudssadjik pigwelkik mam-adjuunuwuk tsnik pedjidsadjik tsn tet enuulidju, wedjidsadjik msit uktgigunulu, toku kwelewistok, pesluideget, eet:

5 Nudji-leggedjul uskiniminn tewiet utulegén uskinimin-umulu. Ns tsn tilisip etlegétg uskiniminumul inkutg uskinimin elnisigul kaskouhtigu sk ekwtulkedssmkul, sk sisipk muus-igiskuduuk teleek kespduudidjul.

6 Inkutg elnisigul kuudewiktuuk sk telinkuseiiu sakulisk kaktegul, mudu muu weliutok-tgeenugul.

7 Inkuutç elnisiagul kouiksõmuus iktuuk, sk kouiksõmuusiik nespiskaliédjik sk siktegmáidi-djul.

8 Ns uktugul elnisiagul keluulik mskumigou, sk sskuliagul, sk weligwegul, kuskimtulnskun eliadji-pisógwigwegul. Ns kisi tuluedek eguls kesigouet, eet : Tsn wen weskiduwokunit unuud-mun nuutç.

9 Ns keginuudumuodji pabs-nimtçi, telimtçi ? Taleek ut kwelewistudi.

10 Sesus eet : Kilou igunumuksul-tiyok uk-ndjidjidunou kimuudugawél Niksksm uteligewit-ewuudim tulél. Ksduu uktugik psuk muudumáididjul peshudegem-kewel, (kwelewistudílu.) Kuksman unmidunou tsn nemiduudidju ; sk muu unustumunou tsn ksgwe nuudumididju.

11 Ns uls teluek kwelewistudi. Uskinimin Niksksm ukeluswokunum ns.

12. Eguls tsnul kaskoutik elnisiagul, ns tsnik nuudumuaditç Niksksmul ukeluswokunum. Tokuu tuutçu mundu pigisink sk wedji tuwolksdudjul keluswokun ukwomlsmuunúóku ; kuksman muu ukuudlam-situmuud-dinou sk uustsedinou.

13 Eguls tsnul elnisiagul kuudewiktuk, eguls ns negumou tsnik mesunumáiditç kelúswokun ulidssuud iktuuk. Ksduu negumou msgwe utçibuskultiikw, sk muu pegi-djiktamsitum-ud-

iikw; ksdw tsn tutgu kwedjsldimkewe igask, kskunum-ssdidjik.

14 Ns tsnul elnisisgul kouiksømus iktuk, eguls ns negumou tsnik nuudumussditg Niksks-mul ukeluwswokunum; tøkwi pøktumkidssdjik, sk sespedædskunn sk milesudjil, sk usugewi-ds-sudjil usitkumug-ewél siktegumiiditg keluswokun, sk muu køkwodji-minuultiikw.

15 Ksdw tsnul elnisisgul keluulw mskumigou eguls ns negumou nuudumiiditg keluswokun ukwomlsmunuou iktuk keluulw sk køkwodjisk, sk weli kulødumiiditg, sk weli msnultidjik nægoún.

16 Wen kisi skusigwesw wosøgunumokun muu aldjuuwugumuk eptskun iktuk, kisns igssduk upkeweek n'pøøgun iktuk; ksdw igssdok wosøgunum-okunutkw iktuk, kuulsmen tsnik piskwedssdjik unmiduunou wosøgwegu.

17 Mudu mægwe køgwe kisi mimugwod-asinuk tsn ms wedjidasinugu; kisns ankuuns-dasinuk tsn ms uktgidjidasinugu, sk elisnuk mesuud-ugu.

18 Ns utgit ankweasultikw ! tsn teli mudsksd-iyoku. Mudu m'sit wen tsn wesksøtk køgwe, me aptg adji igunumuoden. Ksdw tsn wen muu wesksødumukw tsn køgwe, tsn telidssit utuuskøødumun utguh-swassduoden.

19 Ns Sesus ukwidjul sk widji-gimádji-tçii-

umuu pedjidsalidji tsn tet ehk, kədu məsiutəu-
ouidsalidjəl teliutəuəlidi mımadjuinuuu.

20 Nə elut: Ukətə sk widjigimtəik təinum-
uuk kuudjumuk kskumultidjik, keduinumiiskik.

21 Təku vsidemadji telimadji: N'kitə sk
widjigimkik nə egwet tsnik Nikskəmül ukeluis-
wokunum nuuduməsdiətə sk eluigwodum-uəditi.

22 Nə eguls nəuktətə nə-gwegul Səsus
tebəsəit wendjuulkudugul, sk pemi-kimudum-
-uodji widjeuodji. Təku telimadji: Usukum-
əsnetə kəmək kuəspemku. Təku buəsidjik.

23 Nə pemsətegeədiətə Səsus nəbat. Təku
kesiutəuəsuk kuəspemku, ak wodjuboktəəgwedjik
sk nenestouinəs sk tsn telətiididju.

24 Təku pedji-dəsalidjəl sk nestuəsalidjəl,
əsalidjəl: Əlsusin, əlsusin, kəsəkikw. Təku
Səsus kskuməsəit petkuət utəuəsun sk utku.
Nə bə wonatkwiək sk əubunisk.

25 Təku əladji ? Tsəmi tet' ehk ukudlam-situ-
okun-umuou. Kədu negumou wəgwodə-sultidjik,
pskuleiultidjik, telimultidjik, ? Tələk ut təi-
num, mudu tebluət utəuəsun sk sabuigwon, sk
səktadju.

26 Nə əkwəsədik, Gadeliniewək umutkiuəku,
tsn tetpəgeii Galiletku.

27 Nə nəskuməsəitə təiinumul əəugadiididju
tsn wədjiəlidju uktəigunk, tsn munduu sək
wəskwəədi, sk məəwə əəuəsəmuək, sk məəwə

etlugsdumuk wendjiigwomku, ksdau etlugatk
utkuwdskun-ekadik.

28 Na nemiatg Sesusul, seskwet sk elimsskun-
sdesinkul uskslúku, kesigouét, eet ?Taliutumeiuin,
Sesus, Iktçiniksksm ukwisul: edamul mu
kunnmadjeu-inu.

29 Mudu kisitplumadjul emegwom-uksilidjul
mundul utçi tuolkssilin tçiinumuul. Mudu
siouwu mesunabunn sk tçiinum kelsgupisip pis-
ksdskun iktugu, sk usukumut-kubidegunn
ukwodul; ksdau uktçi-pilskunn segwiskadogunn,
sk mundu elteskadubunn bokskum iktuk.

30 Na Sesus pibsnimadjul, eet ?Taluusin.
Teluet, N'tubluimi; mudu pegwelkik munduuk
kisi piskwedssidjul tçiinumuul.

31 Ak adamsdidjul mu utulgimkunou utulid-
snou wolkøgumigegu.

32 Na nadel tet eummuudidjik mouipugwelkik
kulkwiisuk etladalultidjik kumduu iktugu. Ak
munduuk edmsdidjul Sesusul utusidelumku-
nou upidjidónou kulkwesul iktugu. Ak uside-
lumadji.

33 Tøku munduuk wedji tuolkidssadjik tçiin-
umu iktuk, sk eli pidjidssadjik kulkwisul iktugu,
sk m'sit mouegik kulkwiisuk medøgwei-ibul-
tidjik kaskibunsktek kuuspemku, sk etli-aptulam-
ultidjik.

34 Na tsu tilisip eguls tsnik nuusumádidji

kuulkwiisin, nemiduuuditę tsn teli kiskadjiák, wesimultidjik, elidssdjik sk agunuumusdidji uktęigunku sk uktugul maskumigulu tsn teliáku.

35 Toku elidssdjik nadji ankaptumiiditę tsn telassik: sk pedjidssdjik tsn tet Sesusul emulitę sk wedjididjul eguls teinumuul tsnul mumduuk kisiutęi-tuolkidssidjul, ebilidjul wedjuou Sesusul ukwotku, ssuunsmulidjul sk pęgeelidjul. Tokuu wegwodssultidjik.

36 Ak eguls tsnik nemiduidiip, agunuum-
-usdidji uktugin tsn telinssluksilitę nnt tęinum tsn emplibuni munduu utininku.

37 m'sit moukwotkik Gaduliniewsk umut-
kiuok emuuudidjik, edamssidjul Sesusul upoktumksilinu; mudu meskiik wagwodssudi igsk utinewoku. Ak Sesus tebassit wendjůlku-
duuk, sk abadjssit.

38 Na tęinum tsn munduu kisiutęitui-dss-
dibunn, edamadjul Sesusul uwidjeedinou. Ksdu Sesus pęktugimadjul, eladjul,

39 Abadjsssi kiiku; sk agunudeen tsn telim sugiigul kęguel Nikskm kisi tulsduksul. Ak tęinum pęktumkssit sk alagunutk m'sit tsmi uktęigunku, telimadji tsnul kęguel Sesus kisi tulsłđjul.

40. Na tsn tilisip Sesus abadjssit mouęegik mimadjuinuuuk weswsłsđidjul mudu eskumłsđ-
ibunn.

41 Ns edv tgiinum tsn teluisit Djaeilus pegi-sink, etlialsusit slsaudumogwomk ns, meskun-adesinkul Sesusul kweiitck ukwotku, edamadjul upiskwalin wiiku.

42 Mndv pssuk neuktubistadjul utuusul, eduk metlssi-buunslidjul tçel tssbu, sk kedwinpulidjul. Ns Sesus elietç kesi pugwelkik mimadjuuinuuk tetkuussdidjul.

43 Ak ebit tsn kis metlssibuunkuk tçel tssbu muldewiet, sk elikskotk m'sit umimadju-okunum mulbulewit-ewiktugu, sk mou wennl kisinpilkugul.

44 Pegisinkul Sesusul udégu, sk samegsduotç skwasi utøkwonv. Ns bs enkuseiiu buunidjuik umuldemv.

45 Ns Sesus eet, ? Wen samegsslit. Ns kskeiptçgwsultiiditç, tøkui Piel sk tsnik tegwe-ussdidjul teluedjik: Alsusin, nemiidjik kesipig-welkik ouibuuguuudúskik, sk medjimkuguskik, sk ? teluen, wen samegsslit.

46 Sesus eet: Nsdv wen ssmegsslit; mndv kedjedv mulgigunœdi utçitúiiun n'tininkv.

47 Ns ebit tsn nemidok muu umimuugwol-kusinu pedji-nunkudesink, meskunadesink usks-luk Sesusul sk pskeitulimadjul m'sit weni usksluok tsn kœgue wedji samegslapv sk tsn teliwiskinseek.

48 Sesus eladjul: Túis, ulkwidjassi; ukud-

lamsituokunum westouísk, wontokøød iktuuk
lipkøtumkæssí.

49 Ns tsn tilisip etliwistok wedjiet tsn wen
etli-slsusilidjul slsaudumøøgwomk wiik, tsn tel-
imadjul: Uktusák nepkák: muu ukuudum-øuou
nuudji kinsmuetu.

50 Ns Sesus nuutk usidemadjul, telueta: Muu
kuunsuudumu; pssuk uktlamsidén, sk n'seədou.

51 Ns Sesus piskwastø wendjiigwomk muu
usideluməgwi weni upiskwedsslin pssuk Pielul,
sk Sskul, sk Ssnul, sk utøul sk ukwidjul
ebitəs.

52 Ns m'sit utkidemuultidjik sk mewimsdidjul
ebitəsul. Kədu Sesus eet; Muu uktut kidumuul-
tip! ebites muu nebuukw, pssuk nebat.

53 Tøkuu maligeməss-didjul, mudu kedjisdidjul
unbulinu.

54 Ns kskei-tuuskimadjí, sk weswsladjul
ebitesul upitunku, sk elkømikuadjul, eladjul:
Abitəs! unsgəssi!

55 Ak utøidjskumidjul abadjssilidjul, sk ns
bs skumtuuk wensgəssit, sk teblumadjí utusum-
slinu.

56 Ak ungiiguu pskuileilidji; kədu Sesus
telimadjí mou wenu utuliməlin tsn telikiskadjí-
sku.

TEAP. 9.

Tokuu Sesus mouhkwimadji neuuktin-skuk-silidji tçel tabu pemi-kidumuodji, sk igunumu-otç mulgigunøødi sk utalsumslin m'sit munduu sk ukisinsé-lsnou wiskusultilidjiu.

2 Ak elkimadji utagunuumuonou Niksksmul utelige-wagimu sk unsslsnou kesinuugu-dilidjiu.

3 Ak eladji : Muu uktniimudinou køgwen, tçel muu obtuunl, kisns muundi, kisns pibunokun, kisns suuliewe ; sk mou wen utkuunumutç kábulu.

4 Ak tsu bs wendjiigwom piskwedsdoksap, ula tet tulugsdum-uididoksap, sk ns tet utçipkøtum-kids-doksap.

5 Ak tsnik wenik muu weswsluluøøk, tsu tilisip utçipkøtum-kidsyok ns ukçigunuku, utçi mundes-kumúkw tçigsdjewedjul ukaduóku utçit eluwidumasuudi utinewou iktuuk.

6 Na øøtumkidsadjik behkwi-deskumii-didjul ukçiguntçiidjul etli uliagunuumum-uudidjik sk etlinssdskd-didjik m'sit tsni.

7 Na Heløt gubulnøl kskei-nutkul m'sit tsuul køguel wedji kiskadjisgul Sesusuul utininku ; sk sswidédeget mudu slt teluwedjik Ssu nuudji bap-teisewædeget minúnsip.

8 Ak slt teluwedjik El' : neswásit ; sk ukugik teluwedjik neuuktedjit ssk weegik nigsnik-tçidjitege-winugwik minuunsit.

9 Ak Helot teluet : Temkwedeægubunok Ssnógv ; ksdu i wen eduk ut nuudumei kskei-
tulsdegedjúl eguls kóguelu. Ak kesiktún-umi-
adjúl.

10 Ns apostalewidjik tsn tilisip apskwedasslitg
agunuudumuásdidjúl tsn tsnul teli kiskadja-
-duuuditgv. Ak weswsladji, paktumkassit
kimuudugv, elidssadjik boktskum iktuuk, tsn tnlé
uktgigun tsn teluuisik Betsedu.

11 Ns mouipugwelkik tsn kedjiduuuditg, nu-
suguásdidjúl, tókui weswsladji sk agunuudum-
-uodji Niksksmul uteligewsgimu ; sk kisinsladji
tsni weni wedumi-dedummitg uunseltinu.

12 Ns welsgwél neuuktinskuksidjik tgel tsbus-
idjik apostalewidjik, pedjidssadjik tsn Sesusul
sumulitg, elsidjúl : Upkótkím mouægik utuli-
dssnou uktgi-guntgidjúl, sk wendjígwm-ékadil
ouwiyyu, ukutku-niidinou sk mitgptgwe
uwedji-dasultinou ; mudu eumuudiikw uls tet
baktskum iktuuk.

13 Ksdu Sesus telimadji : Kilou sumúkw.
Teluedjik : Mógwetg adjí kuuukuunumuek passuk
nsnul pibunokunn, sk tsbusidjik nemedjigv, mu
tegadu nadjip-kwodelum-wek mitgptgwe utgit
m'sit eguls mimadjuinuugv.

14 Mudu eduk nsn bituimtúl-nskunidjik
tgiinuuk. Aladji pemikinuudumuodji : Tuls-
dsksdikw imoupidssnou insninskuksinou telpul-
tiididju.

15 Ak teldskædidjik, kassædidji m'sit utubid-slinu.

16 Tøkuu Sesuus weswædøgul eguls nsnkul pibunokunn sk tsbusilidji nemedjuu, sk elsum-kulabæssit wæssøku, muuwet, sk segwiskibunegsædøgul, sk igunnumuodji pemakinuu-dumuodji utigæduunou usksæluok mouipugwelnidji.

17 Ns m'sit midjisultidjik, sk kisadalultidjik, sk weswæduudidjul piuibunegul tsnuul eskwiægul, neuktinskæsgul tsel tsæbuu puutaliæwel wodjuuæsgul.

18 Ns tsu tilisip neuktisæssuudumatç pemik s-muodji tegweadjji Ns pibænimadjji ? Wen teluædjik mimadjuinuuuk n'tninewinu.

19 Usiteguluædidjul, teluædjik : Sæu nuudji bapteisæwædeget. Uktugik teluædjik, neuktedjit sskewægik nigsnik-tcidjitegewinuugwik minuunsit.

20 Aladjji : Kædu kilou ? taluæyok n'tnin ewinu. Piel usidemadjul, eladjul : Kil klistewin, Niksksm ewiktuk telæouin.

21 Ns telitplumadjji mou wen utulimænouu.

22 Tøkuu aladjji : Ulnu ukwisul mismuutç unmadji-aguudul pugwelkul køguel sk utçi al-womkuæsidou kisiguu iktuk sk uktçi padulias ewiktuk sk nuudji wiigugedit ewiktugu, sk næb-øksidou, sk minuæluæsidou, sk sistewæ nsæwegu.

23 Ns telimadjji m'sit tsu tsælidji : Wen uk-tunuuu-guutç, utugulsitç, sk suæduutç uklu-tçi-æwæum tsæigiskuk sk nuuuguitç.

24 Ksdu tsn wen kwedjusetouidok umimadj-
u-okunum n'duudou ; sk tsn wen entok umimadj-
uokunum utgit nin ntinin, usetouiduou.

25 ?Tali ksniewis wen kskiutaligamitg m'sit
usitkumui sk énuisitg, kusns djigulsuoksitg.

26 Mudu tsn wen wedjintageek n'keluswokun-
um iktuuk, Ulnu ukwisul utgintageedul utinin
iktuuk tsn tilisip upkisink ukupmide-dskunum
iktuuk, sk utgul sk sabewultilidji ansalewilidji
ukupmide-dskunumuou iktuuk.

27 Ksdu kedlewe iktuuk telimuulok, tsnik wenik
ksumultidjik uuls tet tsnik ms ukwtutumiidikw
n'puokun misoku numiduuditg Nikskmul
utelige-witewuudimu.

28 Ns eduuk eluigunuk tesugunssk kisi telu-
emk eguls keluswokunn, Sesus weswladji Pielul,
sk Ssnul, sk Sskul, toku toktuwimtumst kekwi-
kumduunuk, utslsuudumanu.

29 Ns etli-slsuudumatg sesewsmugwassik
usiskwu, sk utokwon wobsdigul sk baktstégul.

30 Ak tsbusidjik tçinnumuk moui-wistuidii-
didjul ; eguls negumou Mōis sk Alie.

31 Tsnik elimeswassidjik boktadek iktuuk, sk
weskuudumuáditg Sesusul upoktumks-dimkewe-
um tsn tuli kiskadjiadou Salusalémku.

32 Ns Piel sk tsnik tegweadjji kesi mulgi
neebudidjik. Ns tugisdiiditg nemiduuditg
uboktadegum, sk nemisidji eguls tsbusilidji
tçinnumuuu mouibuuguieedidji.

33 Na Moís sk Alie wedjip kotumka-diiditg tsen Sesusul eumulitg, Piel eladjul Sesusul: Alsusin, welisk ula tet uktimunenuu. Lidunetg nesiskul wigwomul: neuktetg kil kiik, sk uktuk Moís wiik, sk uktuk Alie wiik, mudu muu kedji-duuk tsen teluedju.

34 Na késkw etliwistok sluk wedjisk sktçigs-dslugwiidite, sk wegwodassultidjik negwosidsaditg sluk iktugu.

35 Ak wedjintewaduulidjul sluk iktuk, teluel-idjul: Uls mouiksalkusit n'kwisu, Djiksetúkw.

36 Na kisiútewáduulitg Sesus wedjuut unewkt-ugwslugwenu. Ak mçgwe kelusultikw, sk mçgwe telimsdigwi weni eguls nsgwegul tsen, telaptsks-diididju.

37 Na édasewe nágwek kisi nisskidsaditg kum-dun iktuk mouipugwelnidji ssugusdidji.

38 Na neuktedjit tçiinun widjitrøøtk, nedouet teluet: Alsusin edamul uktsnksmën n'kwisu, mudu negum pasuk neuktubistei nidjunu.

39 Ak edú mundul mesunúdjul sk wiskei sees-kwet, sk segwiskinsludjul, sk pisoutuunsst sk wssgutg kisi buussludjul sk wedigssludjul.

40. Ak edamkubunik pemikinsmadjik utedjig-ulslanou, ksdu edjulitulsdks-dibunik.

41 Sesus usidemadjul, eet: A'gei! kilou mek-tumuidiyok sk eluwewuultiyok neuktankuueeyok! ? Talipkidjit-kweultoksap ? talipkidji-kisi-bugw-duul-toksap: tçugwassdui ukwisu:

42 Na wetçkúietç mundu meskunegedjul, segwiskinêladjul. Ksdu Sesus petkimadjul medjigelidjul mundul, sk nêsladjul sbsdúsul, sk sbadjssladjul utçigu.

43 Na m'sit wenik pakulastumiiditç Nikskrawl meskiik umulgigunêdim: ksdu tsn tilisip negumou pakuleiimltiitç tsn m'sit koguêl Sesusul kissduulidjul Sesus eladji pemikinuu-dumuodji:

44 Egadúkw egula keluwwokunn ukituokunumuou iktuk: mudu Ilnu ukwisul igsluksidou tçinumuupitun-uoku.

45 Ksdu muu kedjiduuudikw ula keluwwokun sk mimugwodutç, sk muu nestumiidikw; sk tçipatumiiditç upibsnimsnou na tsn teêeku:

46 Na kwedji wegws-madultidjik pemikinuumuidjik tsn tegen piamikpumêdou.

47 Na Sesus kedjiduodjul utalids-wokunumuol ukwomlamu-nuou iktúgu, tøkku weswêladjul midjuêdjidjul kweiitçk igsladjul êhku.

48 Ak eladji: Tsn wen ususladul egula midjuêdjidjul n'wisunum iktuk nin ususlidou. Ak tsn wen ususlidou, ususladul tsnul elkimilidjulu. Mudu negum tsn mouiaptçêdjit kilou tsn têsiook, na negum espeedou.

49 Na Ssn usidemadjul, est: Alsusin nemiigutp nsdu wen wedji-djigulslabuuni munduulu kil ukwisunum iktuk, sk petkimkutp mudu muu widji nuusugulúkw.

50 Ak Sesus eladjul : Muu ukputkimou, mudu
tsn wen muu pokwodji-delumwulúkw ns kigumánuu.

51 Na tsn tilisip kiskadjisgul nsgwegul ukui-
duu-unnagsluksin kikadjiliét Salusalémku.

52 Na nigankimadji nudagunuum-dilidji ;
sk negumou elidssadjik, piskwedssadjik Sameliwák
utçiguntçidjum-uou iktuuk ukakei-igsi-kis-
kadja-duonou koguen ;

53 Kadu muu weswalédigwi mudu keduwuliet
Salusalemku.

54 Na tsn pemikinuu-dumudjik Ssk sk Ssn
nemiduuditç, eladidjul Sesusul : N'sskumáminen
ç teli ulidédumun n'tulitpludumunen buktou
utçinissin wssók, ukakeik-suglsn, stuge Alieçç
telsdegés.

55 Kadu Sesus kiwonskibuugussit, petkimadji,
eet : Muu kedjiduok tsn telidédégéyoku. Mudu
Ulnu ukwisul muu wedjipkisinuk ukakeiksuga-
duon mimadjuinuu umimadjuokun-umwolu ;
kadu wedjipkisink ustouisnu. Tokuu elidssadjik
uktuk uktçigín-tçitçku.

57 Na pemitumi-dssditç tçiinun telimadjul
Sesusul : Sskumou, nuuugultes tsn psuk tet
elienn.

58 Sesus eladjul : Wókwisk weskódumiididjul
wókwiswigwomul : sk sisipk musigiskuduuk tuleek
weskódumiididjul usemwólú : kadu Ulnu
ukwisul mógwe weskódumuuk tsn tet elkwesum-
ssitçu.

59 Ak Sesus eladjul vktugul: Nuisugúu. Kádu eet: Sakumou, usidelumi tumk n'tulien n'tutkuidalsn nútgv.

60 Sesus eladjul: Usidelum nebuudidjik utkuidalsnou unpuinumwohu. Kádu kil liyú elagunudén Nikskam uteligewa-gimu.

61 Ak vktuk elp eladjul: Nuisugul, n'sakum-sm, kádu usidelumi tumk n'tulien nadji adie-wiktuon eguls nigunsk eumuudidjik.

62 Kádu Sesus eladjul: Tsn wen igádok upitun elgesigune iktuk sk spskulabassit, mau depksdiidikw Nikskamul uteligewa-gimu.

TEAP. 10.

NA kulabis vksakumsmínu kegunugwoladji ap vktugi eluigunuk-tesinsknksilidji unigsnidálin itsbui widjedultilidji m'sit vktgigunul sk m'sit nádami tsn tet negum kedúúliedju.

2 Na utgit telimadji: Mismutg peskwesouúdimk meskiik, kádu tegeledjidjik lugowinuugu. Na utgit tsmúkw etlisskumouit peskwesouúdimk utulisbuugwedun lugowinuuu upeskwesouuudimk.

3 Lidsskw, ankaptumukw! telisbuugwedun vktinewou stuge tgitgkeluutgítgk boktusumui-iktugu.

4 Muu ukpumşduonou suliwe-ekumuudi, kisns muundi, kisns wenjuksununk; sk mou wen ukbuusul-ewiktuonou ouhtıgı.

5 Ak tsn pssuk wendjiigwom piskwedşyok, tumk tuluedoksıp, wontokşedi iitę uls wendjiigwomku !

6 Ns eduk wontokşedi ukwisul ehk nsdıl, ukwontokşedimuou uls wendjiigwomk nugassidou; ksdu mu eumuuk, ukwontokşedimuou ap liabadjassidou uktinewoku.

7 Ak uls wendjiigwomk tulugsdumudikw tulimidjisultidoksıp sk tulisamıu-goltidoksıp tsn kęgue tuliigunımulık; mudu lugşwinu pegwodık utsbsn-kuduou-weumu. Muu uktankudewidşp wendjiigwomul.

8 Ak tsn uktęigun pedjidsıyok, sk usıwsl-nık, malkşdım-ıdidoksıp eguls tsnul ıgsdasıdul kuksıluoku.

9 Ak n'sslık wıksınugşwinıgı, tsnik eumuıdidjik uls uktęigunku, sk tulımadoksıp, Niksksm utelegewitewudim wedjuouşsik uktınewoku.

10 Ksdu tsn pssuk uktęigunk pedjidsıyok sk mu usıwslıulıık, ıltııdık wı ouhtel uls uktęigun sk tulımadoksıp :

11 Utęıgsdjewedjumul uktęigunamuou tsnul şkskidadesultıgul n'tinenık, elıpuoktestuegul uktınewoku. Ksdu uktęıdjıdık wı Niksksm uteligewit-ewudim wedjuou-şsik uktinewoku.

12 Ksdu telimuulok adjinkumasiadou Sodumu
ns nsgwek [kespskumiigu] muenkuude ns
uktigunv.

13 Asgei! utçit kilou, Kolesin-eultiyok! asgei!
utçit kilou Betseds-wultiyok! mudu kiskadjisk-
subunn Teilku, sk Seidunku, eguls meskigul
køguel tsnul keskadjigul uktinewou iktuuk, kis
sák apskwededsks-diidisok, puultiidisok tupkwon
iktuuk sk wedji-ssuunøltiidisok pihsigunsgewé
ssúnnv.

14 Ksdu adjinkumasiadou Teilku sk Seidunku
ilsuudskun iktuuk muenkuude kilou.

15 Ak kil, Kepulnium, tsn eli-unsgdsasin
wassøgv, munduwigik ulnissgálulten.

16 Tsn wen djiksetulók, elp nin djiksetuit. Ak
tsn wen almidéluumulok, elp nin almidélumit, elp
alwidéluumadjul tsnul elkimilibunn.

17 Ns apskwedssadjik eguls eluigunuk-tesin-
skuksidjik ulidssuud iktuuk teluedjik: Sskumou,
tçei munduuk wedji skuduui-namudjik ukwisu-
num iktugv.

18 Eladji: Nemiigup mundu utçi wiski-ni-
sien wssøk stuge wosøgwedeskél.

19 Ankaptumúkw, igunumuulok slsúsuidi
uktektçibuguidssnou m'teskumúgv, sk skolpi-
unku, sk nuadjiktan-tegewinu m'sit umulgigun-
øødim, sk ms køgue kisi atçkuneululóku.

20 Ksdu muu kuudji-ulidss-sultinou mudu

munduuk wedji-slsuum-kusultidjik kilou uktin-ewoku ; ksdou utçi ulidssultikw mudu ukwisu-numuol etliwiigasigul wasógu.

21 Ns bs tilisip Sesus welidssit m'tçidjskum-idju-iktuuk, eet : Nuuu, muuiwoluul, kil etlisskum-ouin wasók sk mskumigek, mudu wedji mimug-wodadjul eguls pigwelik-tçidjidsks-didjik utine-woku sk nestuøltidjik, sk neysdadjul midjuas-djitçku. Nnt ns, Nuuu, mudu teliuuli-dedumun.

22 M'sit koguæl wedji igunumuimkul Nwtçigu. Ak mou wen kedjisgul Ewtçilidjul pssuk Wegwisit ; sk mou wen kedjisgul Wegwisilidjul pssuk Ewtçit sk elp tsu wen Ewtçit welidetk ukegi-nuudsuonu.

23 Tøku elibuuguussidji pemikinsmuodji, tel-imadji kimuudúgu : Weløtigul m'pukigul tsuul telnumi-degeguul eguls koguæl tsuul nemiduudi-yóguul.

24 Mudu telimulók pigwelkubuniik nigsnik-tçidji-tege winugwik sk eleg-ewitkik psotumuidii-dibunek unmidunou tsuul koguæl kilou nemiduudiyóguul, ksdou muu nemiduudii-digubuni-gul, sk elp unuudumunou tsuul koguæl kilou nuudumuudiyóguul, ksdou muu nuudumuudii-digubunigul.

25 Ns, ankaptu ! tsu wen nuudji kinuudumuuet utpludskun iktuuk, kskumssit, kedwikw-tçáladjul Sesusul, sk eet : Nuudji kinsmuu ? talsdegedes nuudjimsinun aptçi mimadjinokun.

26 Sesuus eladjul : ? Tsn kəguə ewiigasik ut-pluudskun iktuuk ? Talkidumun.

27 Usidemadjul, eet : Utqiksaladuks Uktqiss-kumou kuniksksmum m'sit uktqidjskumidj uiktuuk sk m'sit ukmulgigun-əədim iktuuk, sk m'sit ukta-lidssuud iktuuk ; sk elp tuliksaladuks widigediok stuge uktinin teliksadumun.

28 Sesuus eladjul : Kəkwodjəusidabuuguen. Ns tulsdegé sk pumouhsiduks.

29 Kəduu welidetk ukuuukwodjslusin, ns utgit eladjul. ? Wen tu widigediek.

30 Sesuus usidemadjul, eladjul : Tqianumok wedjili-nissgəssip Salusalemkə misəkuu Selikə-kə ; sk tedabuuteskuabunigu ksmutuneskuu, tsnkik muusigəlsədbunn sk tqilskənsəls-dibunn, sk pəktumki-dəbunəik, nskulsədbunn skudin-pəlibunn.

31 Ns tedabuudeskup wenok psədulissok elniss-gə-sisənok uls oūhtiv ; nemiabunn sk siouəsub-unok ksmouhtigu.

32 Ak elp nsduu wenok wedsbeksitok Libeiek tsn nsədel əhkəbunok, pəgisinkəbunok ənskəməbunn, təkəu siouəssibunok ksmouhtigu.

33 Kəduu nsduu wenok Səmeliewəstqok pəmiəb-unok, pəgisinkəbunn tsn tet əvuməlídju, sk nemi-abunəu, əwulidəlməbunn.

34 Ak pəgisinkəbunn əvuməlítqə sgitqəbəlilm-uəbunn uləsgunuməl, kuədsəduop mīmə sk megə-

baak, sk kekwalabunn utuam iktugu, sk elslabunn wendjiigwomk itliktugu-nidimku, sk sespedelumabunn.

35 Na edus eskitpuuk tsn tilisip pøktumkasi-tek, tewolkadø-gubunigul tsbugul dinelul, (suliewe na,) sk igunumuobunn itliktuguniidimk etlislsusilidjul, sk telimabunn: Ankweiu ula tçiinum, sk tsn køgwe eliki-aspi-kaskødumun, ankuusban-kudultes tsn tilisip abadjssiánu.

36 Na tegan nige neget neesidjik tçiinumuuk telidelumut uwidigedinou nut tsn tedsbutesk-uabunigu ksmutuneskúu.

37 Teluet: Negum tsn eulidelumasunn. Sesus eladjul: Kadu kil elp liyé, na tulsdegé.

38 Na kulabis pemidsditç, elipiskwaat uktçiguntçádjul, sk ebit teluisit Malt piskwsladjul wiiku.

39 Na widjigudiididjul ebididjul teluisilidjul Mali, tsn elp ebit kweiitçk Sesusul ukwotku sk djiksetumuodjul ukeluswokunumul.

40 Kadu Malt wedjisespenumst tsn teliktupigwelugwotç [Sesusul] sk pegisinkul, eladjul: N'sskumam, smu sespededumún widjigudiek n'bunsluguun n'neuktuulugwenn. Tulim tçu-guuietç sbøgunumuitç.

41 Sesus usidemadjul, eladjul: Malt, Malt, sespededegen, sk wenmadjidædumun pigwelkul køguel:

42 Ksdu neuktetčk kəgue kesiuhtumi-dédasik. Ak Məli ninessúnk uls keluulk atkunwokun tsn ms utəsdwodju.

TEAP. 11.

NA Sesus etlissuudumadek nsdami, tsn kisi əssuudumadek neuktədjit pemi-kinuudum-udjik, əladjul: Sskumou, tuli kinsmuwin n'təls-suudumənnu, stugə Sən teli kinuudumuop pemikinsmuotku.

2 Sesus əladji: Əlssuudumeyəgwəl iidoksup, Nutçinen wssək əmun, ukpumidedasitç ukwisunum; uklelegəwitəwudim tçuggúiatç; kuulidə-dskunum tuuliatç məkumigek stugətç telisk wssəku.

3 Tesigiskugewə n'pibunokun-umənen tesigiskuk igunumuwin.

4 Ak əbiksiktumuwin n'teluwəwudinul, ək ninen əbiksik-tskudjik m'sit tsnik tetuinamudjik. Ak mu uktuləslin əsimtimkewə iktuak; ksdu utçu-suəslin m'tuəşgun iktugu.

5 Təku əladji ? Wen kilou uskwəuotç wig-uməsdjul, ək lietç sktətpssk, ək tulimatç, məkdumu nəsikul pibunokunn.

6 Mudu nin nigumstç pegisink niik tsn teli pumietç, ək məgwə weskəduumu kəgue n'tigs-duon usksluuku.

7 Ak negum lsmigwomk usidematę sk tulimatę, muu ukudumeyuwur: kssgun kepssktek sk ni-djink mouisultiek n'pøsgunugu; edjeli-numtęsssi n'tigunumuulinu.

8 Telimulok tilistę muu wedji numtęsssikw utigunumuonu utęit uwigumadinou, ksdu utęit telimuunsamtę numtęssidou sk tulipugweli-igunumuodou tsn teliutumideedumulidju.

9 Telimulok touudikw, sk igunumulokten; kwilumuıkw sk wedjiduodoksup; masskteemukw, sk pantsdulokten.

10 Mudu m'sit wen tsn edouwet mesunuk; sk tsn kwilk weedjidok; sk tsn wen masskteek, pantsduoden.

11 Wen kilou tsn wendjunit, ukwisul kwiludumátę pibunokun ę igunumuós kuudou: kwiludumátę nemeedjul, ę utęiigunumuós m'teskumul utęit nemeedjul.

12 Kwiludumátę wśui ę utęiigunumuós skol-piun, (ns tęutęitę.)

13 Ns kilou tilistę teliwinmuduudiyók, kedjiduudiyok uktigunumuonou keluulkul igunumad-imkewel kunidjunuók, tadudji adji ulidés Kuitęuou wssøk tulé utigunumuon sabewilidjul m'tęidjaskumidjul (Wedji uliniksks-mul) eguls tsni kwiludumádju.

14 Ns etlituwolksladjul mundul muu nedou-weligal. Ksdu mundu kisi tuwolkssitę uti-

nink, tɕiɲum tsɲ muu nedouweguɲp kelúsit.
Tɔkuu mouɕegik mimadjuiɲuuɲk pɔkuleiultidjik.

15 Ksduu slt negumou teluɛdjiɲ: Wedji tuu-
wolkssladji mɲnduuu uktɕi mɲnduu iktuuk Belsi-
bubégu.

16 Ak uktugik kwedjssldidjul kwiludumuɕs-
ditɕ uɲɛysdsaguɲou kunuɲgwokun wɔsɔk tɔle.

17 Ksduu kedjiduodjul utslidsswokun-umuol
sk telimadji: M'sit tsɲ tɛsuk eligewáɕi nouskɔ-
dasik upɔkwodji-dɛlsin, skwiskadasis: sk wɛndji-
gwom nouskɔdasik kuɲuúɕ.

18 Ns mɲnduu nouskɔslusitɕ, upkwodjidáslitɕ
ɕ tali-kisi-buguúɕ uteligewitewuɲdim. Mɲdu
teluɛweyok nuɲdji-tuɲwolkssɛn mɲnduuɲk uktɕi
mɲnduu iktuuk, Belsibubegu.

19 Ksduu nin utɕi tuɲwolkssɛk mɲnduuɲk Bel-
sibubek, ɕ wɛn tɔ utinink kunidjɲuuɲk wɛdji
tuɲwol-kssldidji. Ns utɕit negumou ilsumu-
loktsk.

20 Ksduu utɕi tuɲwolkssɛk mɲnduuɲk Niks-
ksm utɔluɲɲɲ iktuuk, mismutɕ Niksksm utel-
egewitewuɲdim kisi igsɔk tsɲ ɛumuɲdiyokɲ.

21 Tsɲ tilisip melkiguɲut tɕiɲum wɛpkuɲms-
kunɲt keligátk wiik, utaligamuɲ wontokɔɔd iktuuk
ɛhkuɲ.

22 Ksduu tsɲ tilisip adjimuɲ-giguɲulidjul pegi-
silnitɕ sk wiswiguɲnɛmtɕul, wɛdjsɛdadjul m'sit
upɲugumskunɲ tsɲul eligasidjul; tɔkuu utkuɲu-
otumuɲlitɕ kuɲkwɛɛskunɲ.

23 Tsn muu tegweadiuek pøkwolet; sk tsn muu widji mousdegewek, na sessdeget.

24 Tsn medjigék m'tçidjekumitç, (munduu,) kisiutçituuwolkssitç tçiinuumul, etlipumiet niuhkumigegul, algwilk stlssmúdi, sk mөгwe wedji-duukw, tøkui telimsit, sbadjassi niik tsn wedjitui-eepu.

25 Tsn tilisip pegisink wédjidok kisi puassik sk wellugwodasik.

26 Tøkui pøktumkssit sk pegisuladji eluigunuktesildji munduuuu adji winsultilidji muenkuude negumu; sk piskwedssadjik sk etlugsdumuididjik nsdél tet; sk elumikespisk uul tçiinuum adjimtuuek muenkuude umskwésu.

27 Na kisi tuluetç eguls kөгwélu ébit tsn ehk mouiém iktuuk nedouet, eladjul: Welæk midjuusdjitç wiik tsn pemsluskup, sk elp melsgetçkik tsnkik nuuulsubuniik.

28 Ksdu Sesus eet: Meluitç weløøltidjik negumou tsnik nuudumuúditç Niksksmul ukeluswokunum sk kelødumuusiditç

29 Na tsn tilisip etlimouiæditç puugwelkik, bøkçituluet: Eguls neuuktankuuedjik winmuuuuididjik. Kwíludumiiditç kunuugwódigun; ksdu mөгwetç kunuugwódigun igunumuotç passuk Sənsəənigsnik-tçidjitege-winuok ukunu-gwodi-guninu.

30 Mudu stuge nut Sənsəə negumsk kunø-

gwodigun-ibunok Ninsbiswask utenewou iktuuk, ns Ulnu ukwisul tuli kunuugwodigunidou nut eguls neuktankuwedjik utimewou iktuuk.

31 Eligewiskwөөк tsnok etli elegewisk-wөөi-bunok upkudesunúgu, widji unsagsidou tçinumuú uls neuktankui-elidji, ilsudskuni giskuk, sk unmadji-ilsumadu; mudu wedji ebunok elmiwegwask usitkumu unuudumuon Solumunөө unustuwegunumek; sk anpapten, tsn wen adjiespeek muu enkuude Solumunөө uls tet ehk.

32 Tçinumuugwik Ninsbiëwsgik widji unskids-dsk tçinumuú uls neuktankuielidji, ilsudskuni giskuk, sk unmadji-ilsumadsk; mudu negumou wedji apskwededum-idisunigul uteluwewuudi-wogul Senses upestunum-ugewum iktuuk. Ksduu, ankapten! wen uls tet ehk adjiespeek muu enkuude Sensesgww.

33 Mou wen kisi skusigwesek wosö-gunum-okun igaduukw kimuuduugu, kisns igaduuk upkewek eptskun iktuuk; ksduu igadok wosögunum-okunutkw iktuugu, kulsman tsnik piskwedssdjik unmidunou wosögwégu.

34 M'tinin uwosögwegum m'pukik ns. Ns utçit tsn tilisip upkukikw weleek uktinin tsn telkik wosögwadasik. Ksduu upkukik muu ulenuuk, m'sit uktinin upkөнitpsktus.

35 Ns utçit, ankөdén, wosögwек tsn uktinink ehk muu upkөнitpsktunv.

36 Ns utçit m'sit uktinin wosadek iktuuk ehk, sk muu m'kusi iumutunuuk bogunitpsk iktuuk, m'sit wosogwadasis, stuge wosogunumokun wosogwassigél wosogwaduskél.

37 Tsn tilisip etliwistok Palusi neuuktedjit kwedjimadjul utøki-melouisgwodalnouu. Tøku piskwæt sk igalsut kweiitçk bataluud iktuuk.

38 Ksduu nemiatç Palusi psküleiadjul muu utunpegwidjs-lusilinu eskw munék melouisgwodal-nigwu.

39 Ak uksekumsmínu eladjul: Ns kilou Palusi-eultiyok wokumæløk uskituuk eptskuntçitç sk lssetk; ksduu lamék wedjiutçui-sdiyok kuukwaskun sk winsuudi.

40 Kilo: muu nestuøltiuok! tsu uskituuk kisi-dok ? muu elp lamék kisiduukw.

41 Ksduu utçit nsduøødsksdikw uktaligamuol, sk edu m'sit tsnu wesøødum-udiyøgul eliwokumægul uktinewou iktuuk.

42 Ksduu, ssgei! utçit kilou palusi-eultiyok uktinewok, mndu wedji sbankudum-udiyøgul neuuk-tibuunkugewel metlssun-emigsdumkul pilamuipkuul, lipseskuul, sk pigsnuunu, sk teli kskeiyisi milsmuugul putewøksil; ksduu pelidèdum-udiyøgul kuukwodjssaskun sk Niksksm ukusalsuudinu. Depksdik uktølsdsksinou eguls sk muu ukpelidèdum-udinou sls uktuugul.

43 Ksduu ssgei! utçit kilou, palusi-eultiyok

uktinewok, mudu kesadum-uudiyogul uktgi kuud-
puudil slsaudumogwom iktuuk; sk kesadumuudi-
yogul buusuile-wiktadim-kewel itlantuiskadimku.

44 Asgei! utgit kilou uktinewok nuudji wiig-
ngediyok sk palusi-eultiyok! weskidji-ulsamku-
sultiyok, mudu teloltiyok stuge utkuudskunn tsnul
muu nemidumugul, sk mimadjuinuuk, tsnik
ekwtulked-sdidjul muu kedjidudigul.

45 Tokuu nsduu wen nuudjikinsmuet utpluds-
kun iktuuk usidemadjul, eladjul: Nuudji-kinsm-
uen, eguls elabugwenn elp ninen benokidee-
lumiek.

46 Sesuus eladjul: Ak elp asgei! uktinewok,
kilou nuudji kinsmuu-sdiyok utpludskun iktuuk;
mudu keskuupaligewok mimadjuinuuk wuhsu-
nul meduuegul, tsn teli pumuuptumku, ksduu kilou,
muu samsduouogul wuhsunuol tgel muu neuuk-
tetcdinuuk uktluigunuolu.

47 Asgei! kilou uktinewok, mudu eliduogul
utkuudskunumuol nigsniktgidjitege-winuugwik,
sk kuutguok nebsdibunigu.

48 Amutg eluwidum-asultiyok kuulidedumu-
dinou kuutguuskik utluug-wokunumuogul. Mudu
negumou mismutg nebsdibunigu, sk kilou elidu-
ogul utkuudskunumuol.

49 Ns utgit Nikskm unustuuogunum teluek
liabuugwedes nigsnik-tgidjitege-winuuk tsn
eumuidiidiju, sk apostalewidjik; sk slt negumou
nebsdsk sk kistewuodsk.

50 Kuulsmen m'sit umuldemuol niganik-tcidj-itege-winuwuk tsnul wedji-kutadjuiugul wedjsdeg-emk usitkumuu kisi-tasigek, utçi kwiludasin utñewok eguls neuuktankuiedjik.

51 Wedjsdegemk Ebelsoek umuldemek misokuu Sakulinsoek umuldemek, tsnok etlinebösunek megweiik batkwi-slsuudum-okunek sk uktçi slsuudum-ogwom. Telişk telimulok utçi kwiludasidou eguls neuuktankuiedjik.

52 Angei! uktñewok! kilou nuudji kinuud-umuasdiyok! mudu wedjiusuwduok spkuskעי-
gun n'setuoogun tulé. Muu piskwedswok kilou,
sk wetkuulsoek tsnik keduiipiskwedssdjik.

53 Na kisi tulimatç eguls, nuudjiwiigugedidjik sk palusieuultidjik boktçi-sespems-didjul:

54 Eskumalsdidjul, kwilumáditç umsinumunou nsduu koguae tsu utçiús utuunku, tsu kisiutçimsi-madisu.

TEAP. 12.

NA tsu tilisip mouidsdjik telikskei-yisi-bitu-
imtul nskunidjik mimadjuuinuwuk, wedjit-kwiltged-
es-kaduultidjik, Sesus boktçi tulimadji pemikins-
muodji: Tumk utçi ankweasultíkw Palusisk
uusewo-gwistskun-umwuou, weskidji-ulsmtimke-
we na.

2 Mudu muu koguae ankunsssinuw tsu ma

bsniga-dasinuugu, kisan mimugwodasinuuk tsn ms
uktçidjidasinuugu.

3 Ns utçit tsnuł koguəl teluwayəguł bəguni-
psk iktuuk, nuudusidul wosadek iktuuk; sk tsn
koguəl teluwayəguł m'situokuniktuuk lamigwomk
pəktuskasigul n'pəgunəl, tulintouedul kekweək
wendjiigwomul.

4 Kədu, nigumstút, telimułək muu kuđjiwe-
gwodəsułtip tsnik nebađúditç m'tininu, kədu ms
kisi adji tulsəksəđiikw.

5 Kədu keginus-dułok tsn ulgsədis uktçipsə-
nou: Tçipsəłukw negum tsn kisi nebađok m'tinin,
səsusudi wesətk utulegen mundusgiku. Mis-
muutç telimułək, tçipalułkw negumu.

6 Muu nsidjik m'skiguyətçk wedjin-tuiskum-
ngik tsbułgul əseliunn, (əduuk neułtəbskuuđik
tçel skudeiik,) tçel muu neułtəđjik negumu
ouondəsimuk uskəluuk Nikskəmu.

7 Kədu m'sit kuəəbuun-uol kəkkidasigul. Ns
utçit muu ukwegwods-sułtinou! S me kilou adjim-
kədułtiyok muenkuđe pigwelkik m'skiguyətçku.

8 Telimułok m'sit wen tsn psəəgunimit uskə-
uok mimađjuinuuk, Ułnu ukwisul psəəgunim-
adul uskəluok Nikskəmul utansaləmpmu.

9 Kədu tsn wen mimugwolit uskəluok
mimađjuinuuk, negum mimugwol-kuəsidou us-
kəluok Nikskəmul utansaləmpmu.

10 Ak m'sit wen tsn winəəunimađjul Ułnu

ukwisul, sbiksiktuoden. Ksdu tsn wen almim-adjul sabewilidjul m'tgidjskumidjul (Wedji uliniksksmul,) ms aptgu sbiksiktuot.

11 Ns tsn tilisip lslnók slsaudum-ogwomul, sk usksluok gubulnolsk, sk nuidji ilsudsksdidjik, mu uksepede-dumunou tsn tuli usidemadoksyp, kisns tsn telueyók.

12 Mudu Wedji uliniksksm kinsmuloktou ns bs tilisip tsn tuli tetpsks-bugusdidoksyp.

13 Ns ms wen etlimouieseditq eladjul Sesusul : Nuidji-kinsmuen, kuhúl widjjigudiek tqinnum n'tigunumáguun stkunwokun m'taligam iktuuk.

14 Ksdu Sesus eladjul : Tqinnum s wen kisslit n'tnuidji-ilsudegen sk n'tnuidji-stkuzuwen utgit kilou uktínewou iktuuk.

15 Ak telimadji mouielidji : Ankaptumuukw ! sk utgi ankweasultikw milesudié m'suinidedskun. Mudu mimadjuinuu umimadjuokunum mu ehtinuk umilesuokunum iktuuk.

16 Tokuu kwelsbuguadjji, eet : Ns ulnuok milesitsk umskumigemek pigwelkubunigul wedjigweegul.

17 Ns weskwimsibunok, telimsibunok s Talsdegedes eduuk ; mógwe tsmi weskdumuu tsn tet kisimousduonn tsnul kisi gwenumsnnu.

18 Ak telueibunok : Ns tulsdegedes : skwisksdudes n'mugasunumul, sk adjimkeituonn : sk nsdel tuli kskeipitkunades m'sit tsnul kisigwenumsnn sk n'taligamul.

19 Ak tulimades n'tcidjskumitç, n'tcidjskumitç, weskedumunn pigwelkul uktaligamul kakeiyisi-bunkugewel. Atlssmi, midjisi, sabugwo, usuge-widsssi.

20 Ksdu Niksksm eladjul: Muu nestueyuun ! nige pemitpsak uktcidjskumitç wigudumuulten. Tokuu tilisip eguls tsnul kisi pitkumadumunn ? wen utaligamidul.

21 Ns m'sit wen telék tsn telipitkumouhsidjul milesudil, ksdu muu milesikw Niksksmewiktuk.

22 Ns telimadji pemikinsmuodji: Ns utçit telimuulok muu uksepsi-ankidedumunou ukmim-adjuokunum tsnul koguul malkotoksap, kisns uktinewok, tsnul koguul nskudoksap.

23 Mimadjuokun adjimkødik muenkuude mitçiptçewéu ; sk m'tinin adjimkødik muenkuude m'tekwonu.

24 Hnkidelumuukw uktçi kskskuuugu ! mudu mөгwe igsåsguudiikw, sk mөгwe peskwesouuuuudiikw, sk mөгwe weskedumiidikw mugssun, kisns lsklsns, ksdu Niksksm esumadji. ? Taduudji adjikpumøltiyok kilou muenkuude sisipk.

25 ? Tegen kilou tsn etli-sespi-ankidetk kissd-us aptç neuktetç empiu tçel skudeiik utuliadji-pidoksinn.

26 Ns utçit muu kissdiuok uls koguue mouiap-tçetçk ? koguue wedji sespedédumøgul uktugulu.

27 Ankidedumuúkw psgøsiel wosuwegul tsn telisklsisku. Mөгwe elugwenugul ; mөгwe

mimundinuugul ; ksdou me telimuulok Solumunoe
m'sit ukupmide-dskunum iktuuk mogwe teli
ssuunsmunnuuknek stuge neuktetok egwet.

28 Na utgit Niksksm tulissuunsdok mskigul
tsnul kiskuk pemigwegul igdsakun iktuuk, sk
ssbenuk pidjsdasidul pibunogwom iktuuk ? tali
adji piami ssunodulnoktou, kilou teli kitoks
kedlamsitum-uidiyok.

29 Ak mu ukwilumudinou tsnul kedua mal-
kedumogul sk tsnul keduuusamui-goldiyogul : sk
mu uktsswidssultinou.

30 Mudu m'sit tsnik tessksmiksidjik usitkum-
ugewak kwilumai-didjul eguls koguel.

31 Ksdou kwilumukw Niksksm uteligewsgim,
sk m'sit eguls koguel snkus-dulektul.

32 Mu ukwegwodssultinou kilou tsn moueyok
tegeledjik ! mudu welidetk Kuutguou uktigun-
umsgunou eligewssgin.

33 N'tuiskedukw uktaligamuol, sk nsduoe-
skdikw. Lugwodumas-ultikw mundil tsnul me
n'ksnisnugul, milesuokun wssogu tsn me kaks-
ysnuk, tsn tet kumutones muné wedjuoussik,
sk kumees muné etliskwistamik.

34 Mudu tsn tet ukmilesuokunumuou ehk,
nsdel tet elp ukmslsmunnuol iitou.

35 Ukuspisuunuol naskumukw : sk ukwosog-
unumok-unumuol tulamkuletq ;

36 Ak kilou tuloltikw stuge mimadjuinuk

tsnik eskibsididjul usskumsmuol upugisilnin,
utgielin meliewultilidji. Kuulsmen tsn tilisip
upkisilnitq sk massktemulitq, kágun na ba n'kus-
eiu pantsaduodsk.

37 Weløtilidji eguls unokubém tsni usskum-
smuol wedjigwiididjul tsn teliskibssitq. Telisk
telimuolok ukspissidou sk kassadu utubidalin
bstslud iktuuk, sk negum upkisintou, sk lugø-
wódu.

38 Ak edu upkisink tsbuoue eskumumk, kisns
sestewe eskumumk, sk tuliwedjiatq, na weløtilidji
eguls unok ubém.

39 Kasdu uktqidjidúkw uis, alsusit wendjiig-
wom uktqidjidok tsn tesadjietq kumutunes up-
kisins, skumsls sk muu usidedumuus wiik utqi
skwiskadasinu.

40 Ak kilou na utqit kiskadjoltikw! mudu
muu kedjiduok tsn tilisip Ulnu ukwisul upkisin-
tou.

41 Piel eladjul: N'sskumsm, ? telemack ninen
ut kwelewistudi, kisns ? elp m'sit.

42 Ak uksskumsmínu eet: Na ? wen tu nut
nuudabilasit weli kedleweit sk nestuuek tsnu
usskumsmul igsludjul utslsuumun m'sit utum-
øðskunum, utigunumuon m'sit wenul utstkunwo-
kunum tsn tetpugsgu.

43 Na welelidjul neguls unokubemul tsn
tilisip usskumsmul upkisilnitq wedjiaitq utuladeg-
énu.

44 Kedlewe telimulok, igunumu-odouukskei-slsudumulin m'sit utaligamulu.

45 Ksdu ns nut nudabilasit tulidassitg ukwom-lsmun-wiktuuk: N'sskumsm nenkassit upugisinnu, sk upkødjimatstg lugowinuuu slbedús sk ebités, sk upkødjimidjisitg sk nesmanuugwotg sk upkødj-iktugietg ;

46 Uls nudabilásit usskumsmul upkisilnidul nsgwek tsn tilisip muu eskibágwu sk tilisip tesadj-ietg tsn muu kedjiduukw, sk tumtsdul nudabilasil-idjul, sk tuli moui igunumu-odul utatkunwokun-um tsni muu kedlamsitum-udiligwiiu.

47 Ns ut unokubemul tsn kedjiduotg ussku-msmul ulidédskunum, ksdu muu iladjikw, kisns muu teldegékw usskumsmul utuli-dédskunum, uksidssden.

48 Ksdu negum tsn muu kedjiduukw ksdu kisitulsdeget tsn wedji teboutugwetg matsenn, matsden kitgkssu. Mudu tsn pigweli-igunum-útg ns pigweli-kwiludumuoden ; sk tsn pigweli-ultutøgwodumuutg ns mouipugweli-kwiludumu-oden.

49 Pegesin n'tulegen buktou mskumigegu ; ksdu ? taliulidétes eduuk kisiskusigwedek.

50 Ksdu bapteisewaltimk weskødum n'tutgi bapteisewsdasinu, sk tadudji-mulgi-kulnuksi misøku kiskadjiadou.

51 ? Telidssultiyok n'pugisinun n'tigunumuen

nudji ilsudeget muu igsluukw nudji kəkwojjs-deget upitun iktuuk, sk nudjikəkwsdeget muu upidjalsuukw ləplisuunku.

59 Telimuul mə utçi tuwiounn misəkui ksksbənkudumun tçel kespudek sumalkiu.

TEAP. 13.

NA tilisip nədel tet wenik enmuudidjik tsnik agunnuudumuis-didjul Sesuusal utçit eguls Galiletkewskik tsnik umuldemuonek Pilsst wisgsduobunek upegitunumuusdimk-ewenmuou iktúgu.

2 Ak Sesuis usidemadji, eladji ? Telidedumok eguls Galiletkewskik utadji luwewuultinou muenkuude uktugik m'sit Galiletkewsk, mudu teli unmadjo-dasultibunniik.

3 Telimuulok məgwe ; kədu muu upskwedəsul-tiuk kilou elp m'sit uksugədidoksup.

4 Kisns eguls neuuktinskəksitkik tçel ugumultçin, tsnik utinəwok skumsgunek Seiləmkū elnisisksubunek sk nəbgwiidisunek, ? telidəssultiyok eguls utadjiluwwewuultinou muenkuude m'sit tçiinumuuk tsnik etlugsdum-udibunniik Salusaləmkū.

5 Telimuulok məgwe ; kədu muu apskwedəsul-tiuk kilou m'sit uksugədidoksup.

6 Təkui teli pəluuudegetç, eet, Nə nədu wen

tçiinum wesketkup tuputatewimsnøksi igadag-
wosigup tedubøgwsuwe utigadskunum iktuuk,
sk pegisinkup kwilkubunn minitçkul na kum-
uudj iktuuk, ksdu muu wedjiduuugubunn.

7 Tøku elabunn nuudji ankøðumlitç tedubø-
gwsuwe igadskun: Ankaptén, kis nesibuunkuk
nadjì kwilummann tesibuunkuk minitçkul uls
kumúitç iktuuk, ksdu munss wedjiduonn. Tum-
tehén ? køguae miguunkuk maskumigou.

8 Usidemadjul eladjul: Søkumou, pël, tuldetç
nigé neuktibuunkuk, misøkui ouimuunkstes, sk
elp epkinskun oui-igsduudes.

9 Na eduuk utçimsnik, ulædou; ksdu muu
miniuuk tøkui tilisip tumteeduks.

10 Na Sesus etli kinsmuuet neuktetçk slsaud-
umøgwomul stlssmuudi giskuugu.

11 Ak edu ebit ehk tet tsen kesinuukwos metlss-
sibuunkuk tçel ugumúltçin. Øgulumkwegit, sk
muu kisi sinuutkouï-guunssikw.

12 Sesus nemiatç wigumadjul, sk eladjul:
Ebit, wedji apkwædasin uksinuugowokunum
iktugu.

13 Tøkui igadøgul upitunn utinínku, sk na
bs skumtuuk sinuutkouï-guunssasit, sk muuïwola-
djul Nikskæmul.

14 Ksdu Alsusit slsaudumøgwom wedji
usidabuguet ukweiud iktuuk mædu Sesus kisin-
ssædeget stlssmuudi giskúgu; sk eladjì mouielidji:

Uwukum-tesuugunssk tsn tepksdik wen utlu-gwénu; neguls nsgwegul tguugwidákw n'ssluk-sultikw; ksdui muu átlssmuúdi giskúgu.

15 Ksduu uksskumsmínuu usidabuuguet; eladjul: Weskidji ulamkúsin ¿ muu tu m'sit wen kilou apkwslsgul uwendjuudi-smuumul, sk uadjekásumul, sk eligulut-kunsgul utusabuugwolin stlssmuudi giskúgu.

16 Ak nut ébit, tsn utinin Ablshsm wedusit, tsnul mundu telipkidji kultskpiladjul kis metlss-sibuunkuk ¿ muu tepksdinuk utçi apkwdsasin ukuutçi-pálskunum iktuuk stlssmuudi giskúgu.

17 Ns kisi tulmetç eguls, m'sit tsnik pøkwolsdidjul, nedagøltidjik; sk m'sit mimadjuu-inuuk mouegik wedji ulidassultidjik m'sit tsn tesigul eguls meskiigul køguel tsnul wedji kisidasigul Sesus utininku.

18 Tøkuu Sesus eet: ¿ Køguæ eladiiditç wssøk uteligewitewudim, sk ¿ køguæ nspkedudes.

19 Eladiiditç lsmutalie uskinimin tsn tçiinum weswsdok sk igdsagwotk utigdsaskun iktuuk; tøkuu sskuliák sk kulabis wedjigwekw meskiik kumuúdjy, sk sisipk muusigiskuduuk tulæek pedjidassdjik sk kekubidassdjik upusetkuun iktuuk.

20 Ak aptç eet ¿ Køguæ napkedudes Niksskm uteligewitewudim.

21 Eladiiditç seuøgwistskun tsn ébit weswsdok sk mimuugwodok sist muugáskunn wodjuisk wobeetçkul, misøkuu m'sit kskeiahidassik.

22 Na Sesus pemsapteskugul ukteigunul sk ukteiguntçiidjul, pemikinsmuuet, sk elipumiet Salusalumkeelu.

23 Ak nsduu wen eladjul: Sakumou ? passuk tegaledjidjik westadjik. Sesus eladji:

24 Winpasultikw uksibednou tçidjigweestek kagunsdasik. Ksduu telimuulok pigwelkik utçsduudsk ukisi piskwednou, sk ms kisipiskwedagwikw.

25 Tsn tilisip slsuisit wendjiigwom kumásidou sk ukpuskádudou kágun, sk kilou upkødji kumultidóksup kuadjumuuk, sk tulwedóksup, sakumou, sakumou, pantsduin; sk usidemuuloktou tulwedou, muu kedjuuluók tsn tet wedji-dsyok.

26 Tøkuu tilisip upkødji-tulwedoksyp: midji-sul-tiegyp sk nesamugøl-tiegyp kuuskuluk, sk etliki-nuudum-uæesup n'touhtináku.

27 Tøkuu tulwedou: Telimuulok muu kedjuuluøk tsn tet wedji-dsyok. Djigulidákw! m'sit kilou nuudji psdsdsksdryok!

28 Nsdel tet ítou utkidemuudi sk nenkubit-kudesinum-ugewe, tsn tilisip numiadoksyp Ablesham, sk Fssk, sk Sakøb, sk m'sit nigsniktçidjitegewinuuk Niksksm uteligewsgimku, sk kilou djiguls-luksidoksyp.

29 Ak utçidásdsk utçibenuúk sk utkusunuúk sk økwotunuuk, sk upkudésunuuk, sk pidásdsk Niksksmul uteligewsgimku.

30 Ak edu wenik eumuudidjik kespiedjik tsnik umskweseweedsak, sk tsnik wenik eumuudidjik umskweseweek tsnik kespiedsak.

31 Na eguls nagwek palusisk pedjidassdjik tsnik telimádidjul Sesusul: Túyé! utqipkøtum-kssi! uláu. Mudu Heløt keduwonsk.

32 Tokui Sesus eladji: Lidaskw! tulimadok-sup na wøkwis, snksptén, wedji tuolkaslugik munduuk sk nesdaege kiskuuk, sk ssbønuuk; sk sistewe nagwek kakeikiskadjeedes.

33 Meluitq tepksdik n'talassin kiskuuk, sk ssbønuuk, sk utugi ssbønuuk, mudu edjeleek nigs-niktqidji-tegewinu utuliksuqsluuxsin kuudjumuuk Salusalémku.

34 Salusaleu, Salusaleu, tan nebsadjik nigsni-iktqidjitege-winuuk, sk kuundouteadjik tsnik elki-muudjik eumúnu! Talisioúiu menwegsep n'tmous-lan kunidjink stuge kiiguliigwetq mousladji unidjin lameek unuuskiktuuk; sk kilou mu welidedumuøgup.

35 Ankspten, kiik elinkudasik uktinink usked-énu. Kedlewe telimuulok, ms numiiuok misøku iidoksup, weleek na tan wetqkuiet Uktqisskumsl uwisunum iktuuk.

TĖAP. 14.

NA Sesus piskwtę tsnul Palusiak usakumsmuol wiik umidjisinu, kesį ankwewadidjul tsn telsdegetę.

2 Ns tįinun uskeluok ehk kesinuokwot tsn matunitę samuigwon tsn umuustek etulmouhpegi-sku.

3 Ak Sesus eladji tsnį nudji 1 nudumus-dil-itę utplūdskun sk Palusię ? Welisk tu utplūdskun iktuok n'ssdegen stlasmuodi giskuk.

4 Ak męgwe kelusultiikw. Tęku Sesus weswsladjul kesinuigwolidjul sk kisinssladjul, sk pęktugimadjul.

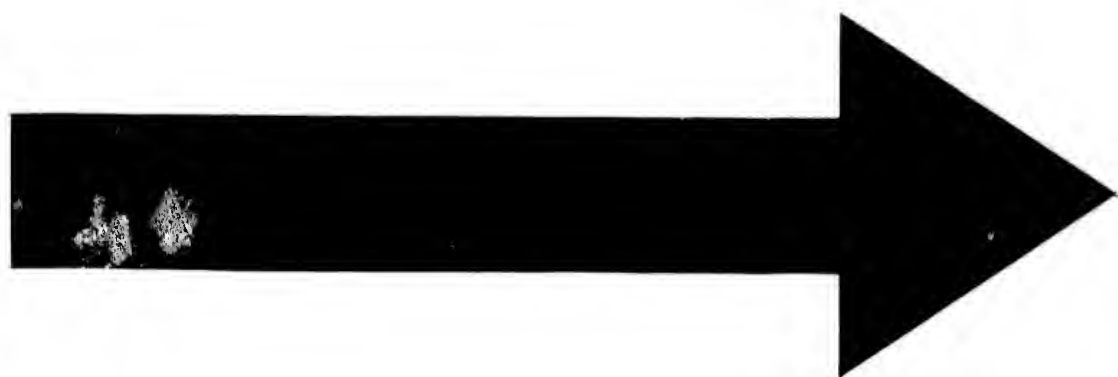
5 Tęku usidemadji, eladji: ? Wen kilou us-kweuotę djekssul kisns wendjudismuul pidjielitę elmalkuk, sk muu skumtuok tuwolkelouis stlas-muodi giskuk.

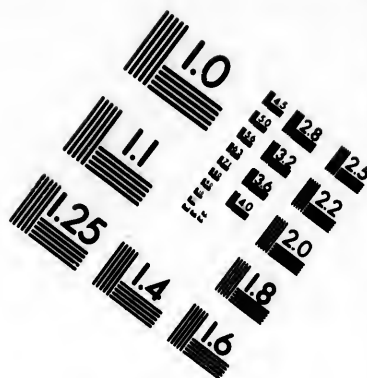
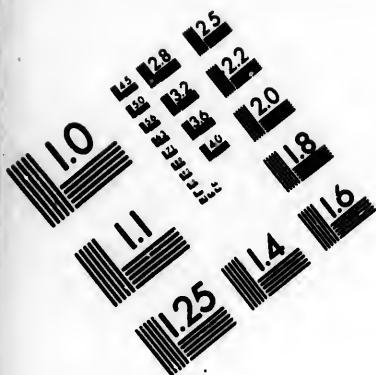
6 Ak muu sptę usidemsgul eguls kęguel.

7 Tęku kwelewistuwadji tsnį kisi wigumwutunik tsn tilisip nemiatę megunumulitę uktęi kuodpuod-ilu. Telimadji :

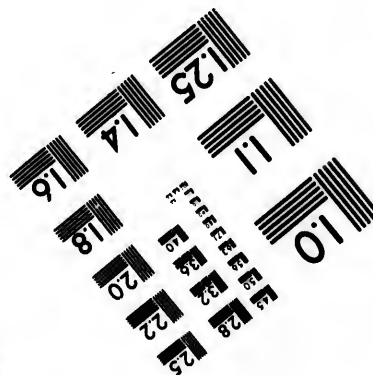
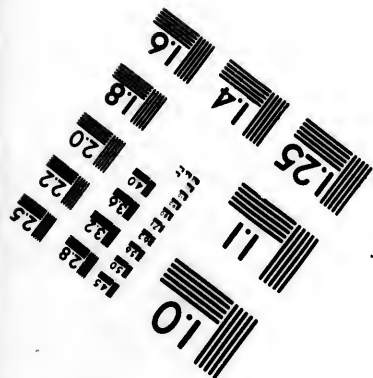
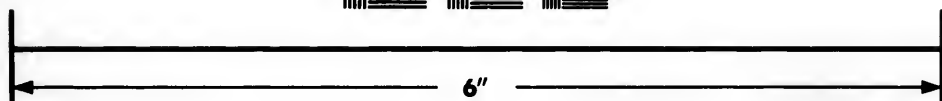
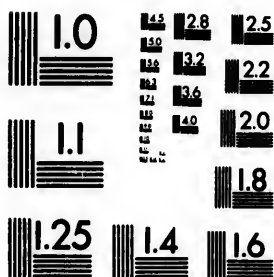
8 Wigumkuisin maliewultidjik, muu uktubssiu tsn mouiespęk m'tubun batslud iktuugu. Mudu tęiptuok eduok tsn adjikpumęek muenkuode kil wigumkuisis.

9 Ak tsn wigumwulęk kil sk negum upkis-ins, tulimuulis, sedabitumuul ulęn. Tęku kil

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Photographic
Sciences
Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

28
25
22
20
9

11
10
9

n'tageikw upkødjuhsuusduun bunøgweek m'tub-uun.

10 Ksduu tsn tilisip wigumkuusin, liyú, bási tán mouibunøgweek m'tubun: tøkui tsn negum upkisink, tsn wigúmsk tulimultoó: Nigumátç, uptçilassi. Na tilisip uppumidedasiduks usksluk tsnik wibudul-tiyøku.

11 Mudu tsn wen uppumidélstç, bunøgwassla-den; sk tsn wen kenkideelsitç, uppumideelumaden.

12 Ak elp Sesus eladjul tsnuul wigumtçul: Tsn tilisip elukwodumun melouísgwegswé, kisns wel-øgwodulum-ngewe, muu ukwigumou kigumsk, kisns widji-gudultiyok, kisns milesultidjik widi-gedultiyóku, mudu tulsdegen, tçiptuuk eduk usidewi-gummulták, sk tuli sbsnkudulten.

13 Ksduu tsn tilisip lukwodumun wigubsltimk wigúm ewledjuuinuuugu sk tsnik muu kisi eum-iidigul upitønnool kisns ukwoduol, sk askásul-tidjik sk negabigøltidjik.

14 Tøkui ulslulten. Mudu negumou ms kisi ebsnkuduluuk ksduu sbsnkudulten sabewultidjik utabidji-bemkewemmuou iktuuk.

15 Na neuktedjit negumou tsnik wibudul-tidjik nuutkul eguls keluswokunn, eladjul: Wel-æek ns tsn malkøtou pibunokun Niksksmul uteligewagimku.

16 Tøkui Sesus eladjul. Tsn wen elukwotkus

mes

wig

1

tetp

gum

keik

1

utr

igs

ul

1

ne-

Eda

2

ute

2

adj

dji

ouh

sk

elp

uk

tid

2

ka

2

Tu

ni

ku

meskiikek weløgwod-uhutim-kæweek, sk pu gweli-wigugwed-uksup.

17 Ak elp unokubemul elkimabunn tsen tilisip tetpugask weløgwodulultimku unadjitulumen wigumkuu-sultidisunigu, tçugwidsskw, mudu ke-keikiskategul m'sit koguél.

18 Tøkuu m'sit tsen tsiiditç neukte telssmiiditç utulidsnouu. Umskwesewe eet: kisipkwodelum igssdskun, sk mismútç nadjì snksptum. Edam-ul uktusidelumin muu n'tuliénu.

19 Ak uktuk teluet: kisipkwodelsgik nsnu-ne-miksidjik kwedsbedjik, sk'elie nadjikwtçsslugik. Edamul uktusidelumin muu n'tuliénu.

20 Uktuk teluet: Kisi maliewiek ebit, sk ns utçit muu wedji kisiliou.

21 Tøkuu pegisilnitç unokubemul, agnuudum-adjul eguals koguél. Tøkuu wegeiik etlielsusit wendjiigwom, telimadjul unokubemul: Kusi tuuuyu ouhtil sk wedjipskedegul ouhtiadjul uktçigunku, sk piskwegimaduks uks tet euledjuinuuk sk elp tsnik muu kisi eumiidigul upitunuol kisns ukwoduol, sk skssultidjik, sk elp negabigøltidjik.

22 Ak unokubemul telimtçul, Sskumou, kis-kadjisk tsen telkidumun, sk me tawék.

23 Ak Sskumou eladjul, unokubemul: Tuuuye, liye ouhtilu sk køkwodji-bugwisgul nibisøkunuúdjul, sk lu gwoladuks upiskwedsnouu, kuulsman niik utçuiánu.

24 Ksdu telimul ms enkuudedjikw eguls
tçiinumuuk tsnik wiguumutunik m'sutumuk
n'weløgwoduluultimke-weumv.

25 Ns mouipugwelkik widjeusdidjul Sesusul,
sk Sesus kiwonski-bugussasit eladji :

26 Tsn wen tçuguietç tsn nin eum, sk mu
segadjidelumsgul utçul sk ukwidjul sk utebit-
emul, sk widjigimadji, sk elp ismútç umimadju-
okunum ns (tçeli unokubemides negumv,) tçeli
kinsmuodes.

27 Ak tsn wen muu pemsdukw uklutçieweum
sk nuusugúikw, tçeli unokubemides negumv.

28 Wen kilou tsn kedulidok skumsgun, mu
tumk bssis sk mouhkwidumuis tuloutis ukuuuk-
unumvun utebisan tsn tulgisidúsu.

29 Muu tulsdegekw kisi igsdok sunadi tøkui
muu kisiduukw, tsn tesidjik nemiduuditç mali-
gimádis ;

30 Tuluseedis: Uls tçiinum bøkçilidoksap,
ksdu muu kissduksup ukwisidúnu.

31 Kisns wen eligewit tsn kedumstun-diididjul
uktugul eligewilidjul, muu tumk bssius sk
snkidedumuis ukisi-ssuguon tsbuinskskul
bituimtulnskun tésilidji utçit negum psuk
neuhtinsksgul bituimtulnskun teesit.

32 Ns eduk muu tulsdegekw tçiptuuk uktugul
kenek tçuguielitç elisbuugwes keluswokun sk
tsmás snkuomku.

3
nok
ube
3
teli
3
mou
ugn
nú

N
suli
wedj
2
bug
wsla
3
4
tuln
tedji
tesin
sk
kali
5
nesp

33 Ns enkuude eguls m'sit wen kilou tsn muu noktumuuk m'sit utali-gsmul, ns muu kisiuunok-ubemu.

34 Salawe keluulk, ksdu salawe uksugák tsn telimák ? tali kisalewssduunes.

35 Muu welksdinuuk mskumige-wiktuuk, kisns mouðdasik epkinskunú ; ksdu tewegemk kuudjum-uugv. Tsn wen weskiduwokunit unuudumun nútg.

TEAP. 15.

NA m'sit tsnik nuudjimousduuditg eligewitewe suliewe, sk elp m'sit tsnik psdsdege-winuuk, wedjuuouidsdidjul Sesusul udjiksetuonoun.

2 Ak Palusisk sk nuudji wiigugedidjik amsele-bugwe-didjik, teluedjik : Mudu uls tciinum wes-wsladji psdsdegewinuui sk wibumadji.

3 Tøkuu pesluudeget, keluuladji, eet :

4 Wen mimadjuinu kilou uskwewotg kuskim-tulnskunilidji utgitgkelue-utgumpmu, sk neuw-tedjilidjul eenutg, muu tu buusslouis peskunadek-tesinskuu silidji tgel peskunadek boktskum iktuuk, sk muu tu upkøtumkssiwis ukwiluon tsnul kes-kslidjul misøkuu weedjiatg.

5 Ak weedjiatg utulmskunuk kekwsldadjul nespi-ulidsssit.

6 Pegisink wiik moukwimadji wigumá sk widi-gedultii-didjiu, eladji: Mouulids-sultinetç, mudu wedjiik n'tçitçkelue-utçum tsu keskáp.

7 Telimuulok na teleek ulidssuudi wasøk iitou neuktedjit psdsdegewinu iktuk tsu tilisip wedji apskwedétk uteluwewuudi, mu enkuu peskuunadu-tesinskuk-sidjik sabewultidjik tçel deskuunadu utánewou iktuk, tsuk mçgwe wedumidedum-iidikw apskwede-dskuu.

8 Kisna wen ebit tsu wesøkukul neuktinskagul suliewel, sk eduuk neuktetç entok ? mu skusigwesumuis wosçgunumokun sk puussmuuis wendjiigwom, sk menskudji alkwilumuis misoku tsu tilisip wedjidok.

9 Ak tsu tilisip wedjidok moukwimadji wigumá sk widi-gedultii-didji, eladji: Mouulidssul-tinetç, mudu wedjidu nut neuktetçk n'sulieweum tsu keskágup.

10 Na teleek, telimuulok, ulidssuudi ehk usksluok Nikskm utansalémpmu utçit neuktédjit psdsdegewinu tsu wedji apskwedétk uteluwewuudi.

11 Tokuu Sesus eet: Ulnuok ehkusunok tsbuisilisunigu ukwiskuu.

12 Ak maltçuwedjuuidók elasuu utçu: Nú, utçi igunumui n'tstkuu-wokunum m'taligsmu. Tokuu utkunsadji umimadjuokunumu.

13
wedj
msk
utal

14
imk
get,

15
etlug
elisb
kuul

16
sigu
kodu
kogu

17
nidji
tçewa

18
psds

19
ukw
djik

20
tsu
euli
çgul
ksu

13 Tøkui muu kskeiyesui-guonsktunuk maltge-wedjuuit kskei-mousdok utaligsm sk eliet smassek mskumigou, sk nsdel tet emegotk kesksdok utaligsm tsn teli emegwi-pumouhsidju.

14 Na tsn tilisip kisikskotk meduek ouisous-imk igssak uis mskumigouu sk bektgutumideedeget, (bektgi ewleedjit.)

15 Tøkui eliet tøkunssididjul tçiinumuul etlugsdumulidjul ns mskumigouu; sk tçiinum elisbuugwedogul memkeek iktuk unuusun kulkwisu.

16 Ak mesunideetk utgutuásduu umuusti sigusksdskun iktuk tsnuul kulkwiisuk mal-kødumiididjul. Ksduu mouwen igunumuok koguéu.

17 Na tsn tilisip passgietç telimsit talipugwel-nidji nuuç unokubém megenumuuiditç mitcip-tçeweu, sk nin sptskune.

18 Kumásides, liedes nuuçigu, tulimades, nuuu, psdsduép wásøk, sk kuksluuk.

19 Tçel muu teboutugwou n'tuluuikuksin ukwís: tulssli stuge neuuktedjit tsnik sbankudu-djik kunokubemku.

20 Tøkui wensgassit, pegisinkul útçul. Ksduu tsn tilisip kenek wetçkuietç, utçul nemiidjul, ewlideelumtçul, pøktçibilidjul, ssideskadjul, øgulumkwedes-ilnidjul utøguluookunúgu, sk wes-kagulumtçul.

21 Tøkui ukwisul eltqul: Nuui, psdsduewp wások sk kuksksluk. Muu teboutugwou n'tuluu-iiduuksin ukwísu.

22 Ksdu utqul telimadji unokubempmu: Tqugwassdukw tsn mouikeluuulk m'tokwonu, sk nssœduluukw, sk usœgwassdskun nssssdukw upitunku, sk wendjuuksunún nsssdukw ukwotku.

23 Ak tqugwasslukw nigamudasit wendjudis-muutq sk nebœkw. Ak midjisultinetq sk usugewids-sultinetq.

24 Mudu nut uis n'kwis népkup sk ebidiibet: kesksap sk wedji'guisit. Tøkui bœktjiusuge-wid-ssultidjik.

25 Ns kisiguilidjul ukwisul muge iktuuk eumulidjul. Ak wetqkuiet sk tebouteskuk wendjiigwom, sk nuuduadjí wedewi-pipugúdilidji sk wedewi slmsksldilidji.

26 Tøkui wigumadjul neuktedjilidjul lugœ-winuuu, pibsnimadjul ? Talégul weget kœguel.

27 Eltqul: Uktqigunum pegisink, sk kuitq kisi nebsdjul nigamui-dasilidjul wendjudismuudjul, mudu weswáladjul weltqadjigœelidjul.

28 Tøkui wegeiik sk muu kedui-piskwákw. Ns utqit utqul tewielidjul, edamtqul.

29 Ksdu usidabuguet eladjul utqul: Ankap-ten, kis teli kskeiyisi-buunkuk elugœúl, sk me munák elistuulu: ksdu tqel mená igunumuwwuun tebultqudjiitq widjiusugewi-dassultinen nigumsku.

30
tsn
ebidj
uda
31
iikw
igan
32
wol
nepk

N
mok
nuu
uten
2
gue
agun
ms
3
n'ssk
Ms
snv.
4
tilisi
[ukt

30 Ksdu tedudjinkuseiiu uls ukwis pegisink, tsu widjiksaba-duudibunek negum sk winsultidjik ebidjik, ukmimadjuokunumek, nebadadjul nigam-uudasilidjul wendjudismuudjul.

31 Ksdu utçul eltçul : kwais, négon tegwead-ikw, sk tsu téruk nin weskedum kil m'sit wedal-igamin.

32 Weliák kuuskewids-sultinenu sk kuлдs-wolunenuu ; mudu uls widjigudiyok uktçigunum, nepkup sk abidjibet, keskas sk wedjiiguisit.

TEAP. 16.

NA Sesus eladji keginuudumuodji : Tçinu-mok milesibunok weskwuabunnuudabils-silidnu : nuuabilssitok mesimutunok tsnu slsumtçul utemegodumuon slsumtçul utsligsm.

2 Tøku usskumsmul wigumtçul, eltçul : ? Kogus nut nuuumei utçit kil uktiniku. Pskei-agunu-dumuui uktlugowokunum : mudu nuugu ms nuuabi-lssiuu.

3 Tøku nuuabilasit telimsit ? Taleedes, mudu n'sskumsm keduu-utçi-tuslit n'tlugowokunum. Ms kisi muukou : sk nedagei n'taltou-woktum-snu.

4 Kedjidu tsu tulsdegedesu, kuлsman tsu tilisip utçitusslimk n'tlugowokunum iktuuk [uktugik] piskwslidsk wigwolu.

5 Toku wigumadji m'sit tani tetusdilidji ussakumámku. Eladjul umskwesewel, ?taloutik tetútq n'sakumam.

6 Eet: Kuskimtulnaskunn maligeuk wodjuu-budidjik miméu. Eladjul: Suusdu uktwii-gadi-un-tqitq m'ksdu-imkewe, sk bassi wiskiúu sk wiik, nsnsinskeksidjik.

7 Toku eladjul uktugul ?ksdu kil tsaloutik tetútq. Eet: Kuskimtulnaskunn tesigul nugskunn wodjuisagul kuulumkuu. Eladjul: Suusdu uktwiigsdigun-tqitq m'ksduimkewe, sk wigeen, ugumultcin-tesinskasgul.

8 Ns Sskumou emtəgwoladjul nuudjik-sibugws-degelidjul nudabil-ssilidjul, mudu nedadssit tsn telsdegédu. Mudu usitkumu unidjintnu adji nedads-sultidjik tsn tet wedsbskumiiditq muu enkuude wosadek unidjintnu.

9 Ns telimuulok utqi wigumadultikw eksibugwsdskune milesud iktuuk; kuulsman kskunum-sdiyok suusnoktsk aptqewel itlugsdumu-dimkul.

10 Tsn wen kedleweit moui-aptqstqk kəgue iktuuk, negum elp kedleweit meskiik kəgue iktuuk. Ak tsn wen kespugws-tegewinuit moui-aptqstqk kəgue iktuuk elp kespugws-tegewenuit meskik kəgue iktuuk.

11 Ns kilou muu kedlewaultiuok eksibugwsdskune milesud iktuuk ?wen tu uktinewok ultu-dəgwodum-uləktul kedlewe-el milesudil.

12 Ak muu kedlewewultiuok uktuk utaligam iktuk swen tu igunumuoktul kilou uktaligamuol.

13 Mou wen lugowinu kisi lugowogwi tsbu-silidji alsusilidji. Mudu segadjidelumus neuksedjilidjul, nut uksalus uktugul: kisas kuleadiidis neuksedjilul, nut uktugidelumus uktugulu. Muu kisi lugowouok Nikskam sk milesuokun.

14 Na palusiak tsnik kesadumiiditq suliewe, nuudumiididjul m'sit eguls koguelu. Tokuu maligimasdidjul Sesusul.

15 Kasuu Sesus eladji: kilou kokwodji-duudumu-diyok usksluok mimadjuuinuuk; kasuu Nikskam kedjidogul uksmlsmuunuol. Mudu tsn kogue kepmideedasik mimadjuuinu iktuk, na mskskideedassik usksluuk Nikskamu.

16 Utpludskunek sk niganik-tgidji-tege-winu-gwik ehkubuniik misoku Sanoek pegisinkek; na tilisip wedjsdegemk Nikskam uteligewitewudim weliagunudasik, sk m'sit wenik kesmulgi-pis-kwedssadjik.

17 Adjinkumassius wssok sk mskumigou uksksysn muenkuude moui-aptgeetqk utpludskun iktuk uksksysnu.

18 Tsn wen edjigulsladjul utebitemul sk uktugul maliewiidiidjul, winetqkul telassit. Ak tsn wen meliewiidiitq ebilidjul wedji djigulsluk-silidjul utqinumum iktuk, winetqkul telassit.

19 Na ekubunok tqinumok milesibunok tsn

megwegunagubunok sk telissunagubuuok welta-
kūl atlawegunul, sk lœok welstkubunok tesigis-
kūgu.

20 Ak nuktouwoktumstok ehkubunok, telui-
sibunok Lsssalu, tanok igsluksibunok kweitçk
milesuinul uksguns-dasigumku : utinin wodju-
isk utçigilu.

21 Ak mesunideetkup uadjisumuksin piuibun-
egul tanul wedji nisisgul milesuinu ubatalu-
dĩmku. Ak elumutçugik pedjidsbuniik sk muus-
kwodum-uasibunigul utçkimkul.

22 Na telisksup nuktouoktumadok nepkub-
unok sk ansalewidjik elalsdibunn Ablshmul ut-
lamségu. Ak elp milesuinuok nepkubunok sk
utkuuds-ludunok.

23 Ak lameek mundusgik wedji sumkulabss-
sip sk nemiabunn Ablshmul smsselibunn sk
Lssálul pisilibunn utlamségu.

24 Ak elkœmiktuabunn Ablshmul, elabunn :
Nuui, Ablshm, eulideelumi, sk sburui Lssál
utugwidjaduun kiniskwiptin sabugwon iktuuk
utugsbáduun nilnúu. Mudu kesi-unmadjei uis
sisue iktuuk.

25 Ksdu Ablshm elabunn : Kwias, migwide-
dén kil mesunum-uubunigul keluulkigul ku-
tapsuunkul tsnek mimadjinek, sk Lssál wesket-
kubunigul wintçigul kœguegul. Ksdu nigé wel-
kwidjslut, sk kil etli unmadjœodasin.

20
wolk
Lids
tsnil
usu

27
gwee

28

uuns
utçl

29

Mu
djiks

30

n'pu
ismu

31

Mu

lams

n'pu

N
dsbo
sedo

26 Ak me lugweek kinu meskiik pidalkuk wolkogumigek kissdasik, kuulsan na tanik kedulidsadjik ula tet tsn eumudiyok edjelidsadjik ; sk tanik eumudidjik tsn eumudiyok edjeli tçugui usuukumi-dsadjik tsn eumudiikwu.

27 Tokui eladjul : Edamuul, nuu uktelisbuu-gwedun nuutç wiik.

28 Mudu nanidjik widjigimkik tçinumúgu, unstagunuu-dumuou negumouu, kuulsan mu utçkwidassnou ula unmadjogon-ekadiktúgu.

29 Ablsham telimadjul : Weskweusdidjul Muusul sk nigsnik-tidji-tege-winuuu. Neguls djiksetuussditç.

30 Teluet : Møgwe, nuu, Ablsham, kdu wen n'puokun iktuuk utçietç sk ulietç eumudilidji, ismuutç apskwedssul-tidsk.

31 Ablsham eet : Mu eduk djiksetuudikw Muusul sk nigsnik-tçidji-tege-winuu, ms ukt-lamsit-umudiikw tilis wen upkisink utçietç n'puokun iktuuk.

TEAP. 17.

NA eladji keginuudumuodji : Edjelsdasik nabi-dsboktestakunn mu utigsnúnu ; kdu m'tu-essedou negum tsn utininku wedji igagul.

2 Adjiulees utçit utinin muulinapskul up-

skuusitç, sk upkass-gulkuusitç uktçigumuu iktuuk, muenkuude unabids-bokteskumuon neuktedjili-djul eguuls aptçedjwî-tilidjin.

3 Ankweasultikw ! widjigudiok psdsdusk, up-tugim, sk apskwedssitç, sbiksiktuu.

4 Ak psdsdusk eluigunuk tes neuktigiskuk, sk eluigunuk tes neuktigiskuk liapskwede-dumusk, sk tulimsk, apskwedsssi, sbiksiktuoduks.

5 Tøkui epøstalewidjik elsdidjul Sskumsl : An-kuusduin n'kudlam-situokunnuminen.

6 Tøkui uksskumsmínu eladji : Tuudutç-us-kødum-udiyok uktlamsituokun telkiik stuge lamutalie uskinimin kisi tuludumugok uuls kumuútç sikumíneu, uktubisksssi, sk igdsøgwolsi uktçigumuu iktuugu ; sk skudulóks.

7 ¿ Wen kilou tsn uskwewotç unokubemul ulgesouilitç, kisns nuusumalitç weisis, tulimás ted-utçiuutçielitç memkeik bsssi, midjisi.

8 Ksduu ¿ muu tu tulimouis, n'tweløgwodulum-ngewem elsdui, sk ukspissssi sk lugøøwi, tsn telipkidadulu ; ns tilisip kil midjisiduks sk sabu-gwoduks.

9 ¿ Muu woladjul tu egwet unokubemul mudu telsdegelitç tsn telki-mátç. Telidási møgwe.

10 Ns enkuude kilou m'sit eguuls kissduøk tsn telkimkuusultiyok, tuluekw : Kinuu muu ksniewi-lugøwi-nuultiúkw ; pasuk tsldsksdiikw tsn teli-ulgsdikw uktuldsks-dinenuu.

11 Ns tsn tilisip Sesus pemietç Salusalem-kélu, siouteskugul Samelin sk Galiletu.

12 Ns piskwátç uktçiguntçítç, neuktinskek-silidji tçivnumu sssugádji tsni wiskuswokun lepule teluisik, matungwáiditç, kskumídsilidji midaduugwélv :

13 Ak nedouudilidji, teluelidji : Sesus, n'ss-kumsminen, eluulidelumin !

14 Ak nemietç, eladji : Lidskw, mesws-lusultikw psdulissu iktuuk. Tøkuu kisi wokums-dasultidjik kèskw pemídsídju.

15 Ns neuktesdjit negumou nemidok unséin, apskwssit, nedouet, sk emtøgwoladjul Niksksmul.

16 Ak øgulumkwedesink kweítçk ukwotku, sk muuivoladjul. Ak Sameliewstç ns.

17 Usidabuguet Sesus, eet ? Muu tu neget neukt-inskek-sidjik wokums-dasultiikw ; ksdw ?tsmi emuudidjik neget peskuunaduk-tesinskuk-sidjik.

18 Muu wedjiadjik apskwedsgwik unadjik-pumidelum-snou Niksksmul, psruk uls piluen.

19 Ak eladjul : Kumassi, upkøtumkassi : ukud-lamsituokunum westouiisk.

20 Ns tsn tilisip wedji píbsnimøusitç Palusi ewiktuuk tsn tilisip igssdou Niksksm utelige-witewúdim, usidemadji, eet : Niksksm uteligewite-wuudim, muu igsnuk utssumap-tasinu, (umesu-optasinu.)

21 Ak ns tuluekw, Ankapten, uis, kisns, snkspten, slé. Mudu Niksksm uteligewitewuudim ehk uktinewou iktuuk.

22 Ns eladji pemäkinu-dumodji: Nsgwegul igsdul tsn tilisip munwegedoksip kunnmiduunou neuktetçk ulnu ukwisul unsgwegumul, ksdu ms numiduuduok.

23 Ak tulimuløktsk, snksptumuukw ! uis, kisns, snksptumuukw slé, muu ukmadjuulkwolap, kisns muu uknuusugwap.

24 Ksdu stuge wosøgwedesk teliutçi-nsuukum-wosøgwedésk wedjsdegemk snsbé upkkewéek ws-søgu misøku ksmeek, ns tuleadou Ulnu ukwisul unsgwegum iktuuk.

25 Ksdu mismutç tumk puigweli-unmadje-aguudul koguwélu, sk utçi alwideedasidou eguls neuktankuuedjik.

26 Ak stuge telisksup neget unsgwegumkul Noueøøk, ns tuliadou Ulnu ukwisul unsgwegum iktuuk.

27 Midjisultibuniik, sk nesamuugøl-dibuniik, maliewul-tidibunigu utebitemuoku, sk tøkui-bugui-sdasul-tibuniik, misøku nsgweek neguls tilisip Noueøøk tebásidek luskeigun iktuuk (utuulku,) sk elp nskubsagek igabunek sk kskeik-sugs-lab-bunigu.

28 Ak stuge telisksup unsgwegumkul Lotøøk, midjisul-tibuniik, nesamuugøl-tibuniik, pegwod-

eli-gudibuniik, igsdsgudibuniik, sk eldsk-dib-
uniik;

29 Ksdu ns nsabwek tsnek Lotsek wedji
tuiedek uktgigunek Sodumku, wedji buktewi-
kikpessk-ubunek sk wedji subuliawi-kikpessk
ubunek wsségu, sk kskeiksugs-labunigu.

30 Ns tuliadou nsabwek tsn tilisip. Ulnu uk-
wisul neysalsidju.

31 Ns nsabwek tsn wen kekwek wendjiigwom
iidou, sk utspunn lamigwomk iidul, mu niss-
suiw upoktum-ksdu utspunn. Ak elp tsn
wen iidou mugeektuk, mu spkwssuiw.

32 Migwe-deelumukw Lotsek utsebitemu.

33 Tsn wen kedui-wuusetouidok umimadjui-
okunum, n'duidou. Ak elp tsn wen entok umi-
madju-okunum, mimadjuuunsidou.

34 Telimulok ns depkik tsbusidjik tgiinumuk
wiibedidsk sk neuktedjit usus-luksidou, sk uk-
tuk n'kuluksidou.

35 Tsbusidjik ebidjik utkwitkudeg-gedsk, ne-
uktedjit ususluksidou sk uktuk n'kulksidou.

36 Tsbusidjik tgiinumuk iidsk memkeektuk.
Neuktedjit ususluksidou, sk uktuk n'kulksidou.

37 Usidabugui-sdidjik, telwedjik ? Tsmi tet,
n'sskumminen. Eladji: Tsn m'tinin ehk, ns tet
kitpuuk tuli mouidsdsk.

TEAP. 18.

NA wedji peshuduodji ukugunu-dumuon utepksdin mimadjuinu aptçu utslssuudums-dilinu, sk muu usiwisdilinu :

2 Telwet: Nudji ilsuudegetok ehkubunok nsdami uktçigunku tsnok muu tçipsalsgubunn Niksksmul, sk muu sespedelum-sguunigu mimadjui-nuigûu.

3 Ak siguskwœok ehkubunok ns uktçigunk, sk pegisinkubunu, sk elabunn: Utçi-igali tsn keduwewitu.

4 Ns nudji ilsuudegetok muu telsdegeguubunok umskwesu : kœdu kulabis telimsibunok : Tilis muu tçepsalsk Niksksm kisns muu sespedelumâgik mimadjuinuk,

5 Meluitç mudu út siguwuskw wedumewit, igalades : kuulsmsn muu usiwisluguun tsn telisi-ouwui upkisintouu.

6 Tœku ukssakumsminu eet : Djiksetuukw tsn telwet nudjiilsuudeget muu kedleweikw.

7 Ak s ms tu Niksksm igalagwi tsni kisi nissuunadji, tsni elkœmiktadji nagwek sk depkigu, tilis upkidjiskibsstç.

8 Telimuulok nsnkumi-egsladu. Kœdu Ulnu ukwisul upkisilnitç s wedjidudou tu uktlsmsitu-okun mskumigegu.

9 Tœku telipeslu-dwadji tsni weni kedlam-sitasul-tilidji usabewultilinu sk benœki-delums-didji uktugi.

10 Tsbu-sibunik tciinumugwik elitkødjui-
imtums-dibunik uktci slssuudumøgwmku, nadj
slssuudum-abunik. Neuktedjitok Palusiøk sk
neuktedjitok nuudji moustegewinuok.

11 Ns Palusiøk tepkisi-bugui-ibunok sk uls
telislssu-dumabunok: Nikskm wedji muuiwolul
n'in muu n'tulein stuge uktugik tciinumuk: kis-
tewødsksdidjik, muu køkwodjs-dsksdikw, buiski-
tulsdks-diididjul wenestckul; tcel muu stuge
uuut nuudji moustege-winu.

12 Tsbu suunewi neukte kegundiewuden; tesi-
bunok sbsnkudum metlssuunumigsdumk ts
tesuk n'taligsm.

13 Ksdu nuudji moustege-winuok midaduk
kskumibunok, sk muu kedui-sumukulabs-sibunok
wasøgwælu: ksdu ukpusewigunuk teltøssibunok,
æbunok: Nikskm, eulidelumi teli psds-tegewi-
nuu.

14 Telimuok negulís tciinumok elnisimtçuis-
bunok wiik køkwodji-deelumuksitç muu enku
uktugsku. Mudu m'sit wen ts kepmidélusit
bunøgwsladen; sk m'sit wen ts benøgwsllusit,
ukpumidelumaden.

15 Tøku midjuusdjiitç pegisudasultilidji ts
tet ehku, ussmslónu. Ak pemikinuu-dumudjik
nemiduuditç, petkimædidji.

16 Ksdu Sesus wigumadji, sk eet: Usidæ-
lumukw midjuusdjiitçk utçkwidssnou ts eum,

sk muu vkuutkuulap. Mudu tsnik teløltidjik wedaligamultiiditç wassøk uteligewágimv.

17 Telisk tsn telimuuløk tsn wen muu teliusuus-duukw Niksksmul uteligewágim stuge midjuusdjetc, ms kisi piskwskw nsdeelv.

18 Ns tsn wen nuudjitpluuudeget pibsnimadjul, eet: keluusun nuudji kinsmuen, †talsdegedes utçutaligamides aptçi mimadjuokun.

19 Sesus eladjul †Køguæ wedji tuluiidin n'keluusunv. Mou wen keluusikw psøk Niksksm.

20 Kedjiduunul utpluudskunn: wineetçkul muu uktulásiu; muu uknebadegou; muu ukumutunou; muu ukpilsimou kigumáku. Ukpumidélum kuungiguuugu.

21 Nuudjitplúdeget eladjul: Wedji-kulødum-abunn m'sit eguls køguæ wedjsdegemk midjuusdji-djuisnek misøkuu nigeetç.

22 Sesus nuuduotç eguls eladjul: Newukte køguæ snesk uktininku. Leyé, n'tuiskedu m'sit tsn uktaligamul sk igunumu euledjuultidjik; tøkui uskøtuks milesuokun wassøgu; sk tçuguuuye nuusugúi.

23 Ns nuutk eguls meskudassit, mudu lók milesit.

24 Sesus nemiatç umeskudassilitç, eet: Tadu-djimtuæek tsnik milesultidjik upiskwedsnou Niksksmul uteligewagimku!

25 Mudu adjimtuëek kamul, [meskilk weisis,] uisibassin upukik skudil, muu evkuude milesuunuu upiskwan Niksksmul uteligewagimku.

26 Na nuuduudidjul, elsididjul: ? Wen eduk kisiusedas.

27 Ksduu Sesuus eet: Tsnul muu kisi kiskadjasinasigul mimadjuunuu iktuuk, kisi kiskadjasigul Niksksmewiktuk.

28 Tokuu Piel eet: Ankapten, ninen kskeinkudumëegul m'sit koguëegul, sk nuusuguu-legup.

29 Sesuus eladji: Telisk tsn telimulok, m'sit wen tsn kisinkutk wiik, kisns kisinkuladji ungiguu, kisns widjigimadji, kisns utebitemul, kisns unidjin utçit Niksksmul utelige-witewúdim,

30 Adjipugwel-imsintou nige nuuguuudju, sk aptguewe mimadjuokun tsn usitkumuu wetçkuisku.

31 Ak Sesuus weswsladji neuuktinskek-silidji tçel tsbusilidji, sk eladji: Anksptumukw! toktçuim-tumidsikw Salusalemkw, sk m'sit koguuel tsnul wedji wiigasigul nigsnik-tçidjitege-winuu iktuuk utçit Ulnu ukwisul, kskeikis-kadjiadul.

32 Mudu liigunum-uksiden piluë tessks-miksilidjin, sk maligimkuusidou; sk kistewøødasidou, sk luskømkusidou.

33 Ak nibisøkun-dsds, sk nebsds, sk sistewe nsgwek minuunsidou.

34 Ksduu mөгwe nestumëedigul eguls koguuel,

sk eguls keluswokunn wedji mimu-gwodasik
utinewoku : sk muu kedjiduuu digul, eguls kɔguɛl
tsnul teluemkulu.

35 Ns telisk tsn tilisip wedjuoussitɔ, [uktɔi-
gun teluisik] Djelikɔku, negɛbigweɛk tɔiɛnum
ebit kaskouhtik, edouwoktumst.

36 Ak nuuduɔtɔ moui pigwelnidji pemidslitɔ,
piɛsnimadjɔ ? Kɔguɛ telisk.

37 Agunuuɔm-uuɛdidjul, Sɛsɛus Naseletkewɛtɔ
pemisiousssit.

38 Tɔkuu [negabigweɛk] nedouet, ɛet : Sɛsɛus,
Dɛbid ukwisul, ɛulidɛlumi.

39 Ns tsnik nigsnidssdjik petkimɛdidjul, ku-
lmsn ubuunɛwistulinu. Kɛduu negum adjintou-
wet, ɛet : Kil, Dɛbid ukwisul, ɛulidɛlumi !

40 Ak Sɛsɛus nenkeibuɛguussit, teblumadjul
utɔuɛgɛsluksilinu tsn tet ehku. Tɔkuu tsn pegi-
silnitɔ kweiitɔk, Sɛsɛus piɛsnimadjul, ɛladjul :

41 ? Kɔguɛ pɛwotumuɛin n'tulɛlninu. Teluɛt:
Sɛkumou, nuɛmidɛgenu.

42 Sɛsɛus ɛladjul : Nuɛmidɛgɛ uktlamsituoku-
num westouiisk.

43 Ns bs tilisip nemideget, sk nuusugwodjul
Sɛsɛusul, kepɛmidɛɛlumadjul Nikskɛmul. Ak m'sit
mimadjuiɛnuuk tsn nemiduɛuditɔ, muɛiwolsdidjul
Nikskɛmul.

TEAP. 19.

Ns Sesus pegisink uktqigun teluisik Djelikø, sk siouteskuk.

2 Ak tqiinum ehk teluisit Sakin, usskumamuel tanik nuudji mousduuiditq eligewitewe suliewen, sk milesit.

3 Ak alkwilwadjul Sesusul unmnien ukudjien tanul wenul: ksdw wedji mesinumiadjul wesamipigwelnidji mimadjuuinuu, mudu Sskin tegwokdjiidjit.

4 Ak nigsniibit sk toktqwasstq kumutq teluisik Sikumøl, unmnian Sesusul mudu keduisioussilidjul nsdeeln.

5 Ak igsstq nsdeeln Sesus semkulabssit nemiadjul, sk eladjul: Sskin, kusinissasi: mudu kiskuuk nugssides kiiku.

6 Ns noksiniissit, sk weske-wiusuuladjul.

7 Ns m'sit wenik tanik nemisdidjul, amselewistuuudidjik, telwedjik: Piskwst, kedui-mitugwoladjul psdsm-tulidjul.

8 Ksdw Sskin kskumit sk eladjul uksskumaminul: Ankaptén, n'sskumsm, skudeiik n'taligam nsduægik euledjuultidjik; sk wen kisi kumutunik, neu liadji-kisspi-sben-kudsk.

9 Sesus eladjul: Keskuuk usetøgun igak uls wendjiigwom; mudu negum elp Ablsham ukwisul.

10 Mudu Ulnu ukwisul pegisilnidjul ukwilumun sk ustouiduun tan kesksq.

11 Ns tsn tilisip eguls nuudumiiditç Sesus nespipesluuudeget, mudu tebókwoth Salusalémku, sk telidassultidjik Nikskam uteligewit-ewimke-wem ukudui-meswasin uguuptçigu.

12 Ns utçit eet: Nsdu wenok kepmi-tçiinum-wibunok eliebunok smssék mskumigou umsin-umun uteligewite-wuudim sk utabadjassinu.

13 Ak wigumabunigu neuktinskek-silibunigu unokubemku, sk igunumu-obunek neuktinskegubunek pounégu, sk telimabunigu: Luugwedúkw wegwou abadjassianu.

14 Ksdu widjik-tçigun-pulti-dibun-igu mu kesalkugui-bunigu, sk sbuugweduu-disunek keluswokunek, teluegunek: Møgwe menwegewek uis tçiinum n'teligewiteminenu.

15 Ns kulabis kisi abidjssidek, kisimsunkek uteligewitewuudim, telimasunigu wigumkusuultinou unokubemku, kuulsman ukudjidjiduun tsn teli-adjui-tçiksnie-wuultilitç utluugø-wokunum-wou iktuuk.

16 Ns tumkewe pegisink, teluet: Sskumou, ukpounum eliadji-ksnieewik neuktinskask poun.

17 Ak eladjul: Weliák! keluwsin nenokubem; kedlewaiip uis aptçestçku: tulilslusiduks neuktinskagul uktçigunul.

18 Ak tsbuoue pegisink, eet: Sskumou, ukpounum kissdok nsnk poun.

19 Eladjul: Ak kil elp tuli-slusiduks nsnkul uktçigunul.

20 Tøkui uktuk pegisink, teluet: Säkumou, ankaptén, uis ukpounum, tsn wesködumep euni-skwohidek muusue iktuk.

21 Mudu tçipalnep, mudu kil medui-tçijnun-uin. Weswaduun tsn muu igaduutupu. Etlip-skwesouwen tsn tet muu etlegouhtubunn uskini-minn.

22 Ksdu eladjul: Wedji ilsumuul kil uktuunku, kil winmuduun, nenokubem ? Kedjiisup, nin n'mudui-tçijnunmuinu, ? nuusaduun tsn muu igaduup, sk n'tetlipskwesouen tsn tet muu etlegewobunn uskiniminu.

23 Ns ? kögue utçit muu m'ksduuouh-subunik n'sulieweum tsnik nuudji maksdui-geduwuditç, kuulsan tsn tilisip pegisin m'sinumugwobun n'sulieweum sk tsn wedji adjiskv.

24 Ns eladjul eguls wedjuou kskumulididja: Utçasdukw uis poun, sk igunnumukw negum tsn neuktinskák poun kekuunkv.

25 Elsididjul sskumou, kekuunk neuktinskák poun.

26 Mudu, telimulok, me pumi-igunnum-uoden tsn kekuunk kögue. Ksdu tsn wen muu kekunumukw kögue, utçusaduoden tsn kekuunkv.

27 Ksdu eguls tsnik kedanidjik, tsnik muu psotumudiikw n'teli - eligewitewiktum - uon, tçugwáluukw uis tet, sk nebökw nuksaluk.

28 Ns kisi tuluet Sesus eguls, nigunssit, elitködjui-imtumát Salusalemkélu.

29 Na wedjuoussitg [uktgiguntgítg teluisik] Betpégv, sk Betani, kweiitgk kumdvu iktuuk tsn teluisit Olibie, elkimadji tsbuusilidji pemikinuumuodji,

30 Eladji : Ládíkw tetpugeiuv uktgiguntgítgkn, sk upkisinók numiad-oksup keltokpísit nuutkweek [djek-kásu,] tsn munassk wen kekuubass-sigul. Apkwassladoksup, tguugwsladoksup.

31 Ak eduuk wen tuli pibsní-muulók ? Koguae wedji apkwslók, uul tulimadoksup, mudu n'sskumsmínen wedumideelumadjul.

32 Na tsnik elisbuugwemkik, eládidjik sk teli wedjiduuuditg tsn telimkwíidipv.

33 Tsn tilisip etliapskwalsditg nuutkwélidjul, tsnik wedaligamidjik eládidji ? Koguae wedji apkwslók nuutkweek.

34 Teluedjik : N'sskumsmínen wedumi-deelumadjul.

35 Ak eláduusdidjul nuutkwélidjul tsn Sesuusul eumulitg. Ak utókwonuul kekóduusdidjul nuutkwélidjul, sk kekwsldidjul Sesuusul.

36 Na pemiibulwetg pemisksnkóduudidjul utókwon-uul ouhtign.

37 Ak tilisip wedjuoussit niskumiget na pumdvu teluisit Olibie, m'sit tsnik mouegik pemi-kinuudum-udjik bektgi-sugewi-dassultidjik kesigou-mudogwolss-didjul Niksksmul, utgit m'sit meskiigul koguel tsnuul kisi numiduuv-didjul.

38 Teluedjik : Muuiwolkuusitɔ eligewit tɛn wetɕkuwɛt IJktɕisakumou uwisuunum iktuuk. Wontokɔɔdi wɔsɔɔ! sk iitɕ ukpɔmidedakun mouikekwegu.

39 Nɛ sɛt Palusɛsk tɛnik wisknyɛɛ-didji moui-elidji elɛdidjɔl Sesuusɔl: Nudjikinsmuɛn, ɔptugim pemikinsmadjik.

40 Sesuus ɔsidabugwɛt, eladji: Eduuk eguɛls buunewɛs-tuɔɔiditɕ, kuundɔl nɛ bɛ skumtuuk uk-sugouis.

41 Nɛ tɛn tilisip wedjuuɔusɛsitɕ, ɛnkɛptuk ukɕigun sk mɛwitk, ɛɛt:

42 IJktɕidji-duusubun kil uɛls uknɛgwegum iktuuk tɛn kɔɔwɛl ukwontokɔɔdim telɛl, [lɔk uɛɛs,] kɛduu nɛɔ wɛdji mimu-gwodasigul ukpukikwu.

43 Muɔu igɛɔɔl nɛgwegul ukɕininku tɛn tilisip tɛnik kedanskik ouwiɔɔwi-muunkɛtsk ɔpsugɛɛgun tɛn tet ɛumun sk tulɔuɛi-aduultsk sk ouiedeskultsk ;

44 Ak pskumi-gɛɛultsk, sk kunɔdjɛnk lamig-womk ukɕinin iktuuk, sk mɛ skwɛsduɔdikw kuundou ukeekunden ukɕuk kuundou. Muɔu muu kɛdjɔduusip tɛn tilisip emitugwol-kusiipu.

45 Nɛ Sesuus piskwɛt ukɕisɛls-suudum-ɔɔwomku sk bɔktɕi-djigulɛladji tɛni etlintuiskɛ-dilidji, sk tɛni etlip-kwodeli-gudilidji.

46 Eladji: Teluuiɔɔasik nin niik tuluisidou

salsuudumskune wendjiigwom; kasdu kilou kisi tulsduøk nuudji kumutun-sdidjik wigwou.

47 Ns tesigiskuk etli-kins-muet uktçi salsuudum-øgwomku; kasdu uktçi psdulissk sk nuudji-wii-gugedidjik sk tsnik kepmøltidjik mimadjui-nuukv, keduwonsdidjul.

48 Kasdu mesikwilumii-ditç tsn tulsdsks-diid-isv, mudv m'sit mimadjuinuuk kesiksi-djiksetuuss-didjul unuuduonouv.

TEAP. 20.

NA telisk neuktetçk eguls nsgwegul tsn Sesuis etli-kinuudum-uodji mimadjuinu uktçi salsuudum-øgwomku, sk etli uli agnuudum-uodji, pedjidssdjik uktçi psdulissk sk nuudjit-pludsksdidjik.

2 Ak kelulssdidjul, elsdidjul: Tulimin s'køgue salsuud iktuuk wedji tulsduunul eguls køguelv; sk s'wen tv nut tsn igunumusk uut salsuudi.

3 Usidemadji, eladji: Ak elp nin neuktetçk køgue pibsnimul-toksyp, sk usidemi-doksyp:

4 Ssn bsdist ubapteise-waldim-keweum s'wedjisksup wssøk, kisns tçinumu iktuuk.

5 Tøku moui wistuuudidjik, telimtuultidjik: Tulwækw wssøk, tulwedoú s'taleek kasdu mu kedlamsituouoksyp.

6 Ksdu tulwækw tçiinumuu iktuuk, m'sit mimadjuinuuk kuudou-tølkudsk; mudu neg-mou kedlamsituudidjik Ssnbsdistul unigsnik-tçidji-tege-winu-ilinu.

7 Ak usidemadidjul, telwedjik muu ukudjijidunou tsen tet wedjisksup.

8 Tøkuu Sesus eladji: Ak elp nin muu teli-muluok tsen køgwe slsusuudi wedji tuladuonn eguls køgwehu.

9 Tøkuu Sesus bøkç-i-keluladji mimadjuinuuls peslu-degem-keweu. Tçiinumok igdsagwot-kubnek tedubø-gwsguweek igdsakunek, sk neuktibun-kugewe-gedøgunek igdsakun-øtilitku, tøkuu pøktumks-sibunok pegitókunok.

10 Ns tsen tilisip tetpugasgek elkimabunu unokubemu igdsakun-øtilitku sumudulipu, kuulsan utçi igunumuonou minigul ns tedubø-gwsguwe igdsakunu. Ksdu igdsakun-øtitkik kesids-dibunu sk epskwegi-madibunu wipskiu.

11 Ns ap uktugu unokubemu elkimabunu; Ksdu kesids-dibunu sk nedageus-dibunu, tøkuu apskwegi-madibunu wipskiu.

12 Ns aptç sisteweu unokubemu elkimabunu; ksdu tçilibulns-dibunu sk tewegæ-dibunu.

13 Tøkuu slsuisit tedubøgwsguwe igdsakun telwet ? Taleedes: ulgimades kesalkuisit n'kwisu; tçiptuuk eduuk tsen tilisip numisditç, ukpumidel-umadsk.

14 Ksdu tsn tilisip igdsdkun-eltitkik nemisdi-dek, mouagunnuodum-sdibunjik, telimtuultibunjik : Uls ns utaligamidou utgul utaligamu. Tguigwidsskw, nebsnetg, kuksmsn m'taligsm utaligam-ul-tiduksunu.

15 Ns wedji djigulsle-didjul tedubogws-guwe igdsdkun iktuuk, sk nebsdidjul. Ns utgit slsuusit tedubogwss-guweigdsdkun s talsladu neget.

16 Upkisintou sk uksugsladu eguls igdsdkun-eltidjji, sk igunnuuodu tedubogwss-guwe igdsdkun uktugin. Tsn tilisip nuudusditg telwedjik ; Mismutg mogwe.

17 Ns Sesus snksmadji eet : Ns utgit s kogwe uuut tsn kisi wiigasik : Uls kuudou tsn nuusegunou-uididjik slwoptumidip wedji kisidasik uundjie kuudou kedjiigasiku.

18 Ak m'sit wen tsn elnisiet uls kuunde-wikut skwistesintou ; ksdu tsnul wenul uls kuudou elnisiak kskeinuu-gupkud-eskuodul.

19 Ns uktgipsdulissk sk nuudjiwii-gugedidjik kwedjiukukws-lssdidjul nsbs tilisipu ; ksdu tgpalsdidjji mimadjuinuuu, mudu kedjssdidjul uskuuudumulin uls pesluidegemkewe negumou utinewou iktuuk.

20 Tokuu kesi ankweusdidjul, sk elkimsdidji tsnii ankweusdidjulu tsnii tuliduudumuudilis ultginuultilinu, kuksmsn uadjimsunsnou ukel-uuswokunum iktuuk, kuksmsn utgi-igslnou gubulnelul utalsuusudim iktuuk.

21 Tøkuw pibsnimsdidjøl, telwedjik: Nudji kinsmuen, kedjiduek uktetpski-wistuun, sk uktetpski-kinsmuen, sk muu weskitaptumuu-ouhtçul mimadjuinuuk usiskuul; ksduu telikinsmuen Niksksm utouti kedlewe iktuuk.

22 ? Telkidasik tu n'tsbsnkuduonen Sisul Eli-gewit eligewitewe suuliewen, kisns mөгwe.

23 Ksduu Sesuus kedjiduotç unedsdsuudimuou sk eladji ? Kөгwe kwedjikwtçsliók.

24 Neyaduikw neuktetçk suuliewen. ? Wen út unúdjì sk uwisunum ewiigasik. Usidsbuugus-didjik, elsdidjøl: Sisulu.

25 Eladji: Abatnumuukw Sisul, Sisul utaligamul, sk Niksksm, Niksksm utaligamul.

26 Ak muu kisimsinumusdigul ukeluwswoknumul usksluok mimadjui-inuugu. Ak pskleiultidjik tsn teli-usidem-kwiididjøl, sk nenkeiwistuididjik.

27 Ns slt Sadusisk pedjidsdjik tsn Sesusul eumvolidjøl, tsnik telwedjik abidjibemkewe muu utiimudunu; sk telipibsnimsdidjøl,

28 Telwedjik: Nudji kinsmuen, Muusøøk teli wiikum-uinamut-unok, teluebunok, wen tçiinuum widjigudii-didjøl n'pulitç, sk utebitemilitç, sk muu undjunilikw widjigudii-didjøl tçiinuumul maliewiidis wilmusulu; sk nigiduus midjuusdjâtç widjigudii-didjøl.

29 Ns eluigunuk-tesisuniik widjigudul-titkik

tçinumuugwik ehkusuniik. Ak umskwesewëok maliewi-dibunu utebitemunu, sk neguls nepkubunok sk mөгwe wendjun-iguibunok.

30 Tsbuouseok maliewii-dibunu wilmusunu, sk elp negumok nepkubunok sk mөгwe wendjun-iguibunok.

31 Na sistewëok maliewiidibunu. Ak elp m'sit misëku eluigunuk-tesitkik. Ak mөгwe wendjunultik-subuniik m'situ, sk nebuudisuniik.

32 Ak elp kulabis ebitsk negumsk kesinpuksunok.

33 Na utçit abidjibemkewe iktuk, §tegen negumou utebitemidul. Mudu neguls eluigunuk-tesitkik m'sit maliewul-tiidibunu.

34 Sesus usidemadji, eladji : Uls usitkumuu unidjin maliewul-tilidji sk tøkubugus-dasul-tilidji :

35 Ksdu eguls tsnik tepksduultidsk umsinumunou als uktuk usitkumuu sk abidjibemkeweu, ms maliewuultiikw, sk mөгwe tøkubuguu-eladjik.

36 Ak ms aptç kisinpuuudiikw ; mudu teløltidjik stuge ansalewidjik ; sk negumou Nikskm unidjin tsn abidjibemkewe unidjin.

37 Ksdu nebuudidjik uminuunsultinou, Muisëok etlikinudum-uebunok nibisëkun iktuk, tsn tilisip teli wisun-kewodek Uktçisakumal Ablsham uniksksmul, sk Esák uniksksmul, sk Saksëb uniksksmul.

38 Mudu [Niksksm] muu nebuuudidjik uniks-ksmuol; ksdu mimadjultidjik uniksksmuol. Mudu m'sit tsen tesidjik utiniukel elimimadjultidjik.

39 Ns slt nuudji wiigugedidjik usidabui-guussidjik, elsididjul : Nuudji-kinsmuen, weli kekwod-s-buguen.

40 Ns kulabis muu teduudji-mulgids-sultiikw upibsnimsnou koguen.

41 Ksdu Sesus eladji ? Koguae ksdu wedji tulwedjik Klistewit Dsbidøø ukwisul.

42 Ak Dsbidøøk teluebunok wiigadigun iktuuk tsen slsuudum-okunin-tumkewe, Uktgisskumou eladjul n'sskumsmul; bási n'tinskunumk;

43 Misøkuu tilisip igslades øekwodji-delumskik uktukwtgi-buguásinnu.

44 Ns utgit Dsbid tuluiidatg, n'sskumsm ? talikisiukwisis.

45 Tøkuu tsen tilisip m'sit wenik etulnuuduussiditg, eladji pemiki-nuudum-uodji :

46 Utgi ankwas-ultikw nuudji wiigugedidjik tsenik welidedumiiditg upumidsnou unsskummuu-dinou pidsgul utøkwonuo; sk kesadumiididjul buusulewik-tadimkewel itlintuisks-dimku, sk elp mouikpumi-dedasigul kuudpuul slsuudum-øgwomiktuuk, sk elp mouikpumeegul m'tubunn bstslud iktuuk wigubaltimkulu.

47 Ksdu kespsduus-didjul siguskwu wigwolu,

sk pegidji-slasuudum-ædidjik utçit unmigusuul-tinouu. Na negumou m'sintsk adjimsugiik un-madji ilsuudskunnu.

TEAP. 21.

Na Sesuus semkulabsssitç nemiadji tsni mile-sultilidji pidjaskudulidjul utigunnum-adimkeweuumuol [uktçislasuudum-øgwome] suлие-ekum-uidiu.

2 Ak nemiadjul eulædjilidjul siguskwol pidje-gelidjul nsdel tet tsbugul leptunn (mouiaptçetçkul pssægutçkul.)

3 Ak Sesuus eet: Telisk telimuulok uuls eulæ-djit siguskw adji puugweli pidjegetç muenkuude eguuls m'sit uktugik.

4 Mudu m'sit eguuls wedji pidjaskudiiditç Nik-sksmul upegidunnum-adimkeweuum iktuuk tsnuul wedji piamisgul umiles-wokunnumuou iktuuk; ksduu uuls ebit tsu teli nuudsak umimadjuokunnum m'sit kskeipidjegetç tsu wesketç.

5 Na tsu tilisip tsnik weskuudumiiditç uktçi-slas-suudum-øgwom tsu teli-uuli-æmatlugwosik keluulkuul kuudewiktuk, sk pegidunnum-adim-kewe iktuuk, Sesuus eladji:

6 Eguuls koguel tsnuul nemiduu-diyøgul, ns-gwegul igsdul tsu tilisip ma n'kuudetç-dinuuk kuun-

dou skwsdasinuuk uktuk kuudewiktuk tsn ms niseagemugu.

7 Ak pibsnimsidjúl, elsidjúl: Nuudji-kinsmuen í tsnuuk neget tilisip tuleedul; sk í kəguə kunuugwokunidou egwet kəguəel uktuitulisk.

8 Eladji: Ankweasultikw! muu uksibuugwasdaultinouu. Mudu pigweltsk pedjidsak n'wisuunum iktuk sk tuluedsk: Nin ns negum: sk tetpugask wedjuoussik; kədu muu uknuuugwounou.

9 Kədu tsn tilisip nuudumədiyok matundimkul sk sespensəgul, muu ukwegwod-ssultinou: mudu depksdik eguls tumk uligəssu; kədu ms nsnkumi-ilmikes-pisnuuk.

10 Təkuu eladji: Neuktsks-miksidjik kumədsdsk matundultidsk uktugi neuktsks-miksildjiu; sk neuktsətk eligewəssgi kuməsidou matundidsk uktuk eligewəssgiu.

11 Ak puugweltul meskiigul kiuhkuul pigwelkul məkumigul, sk ouisousuokunn sk wiskuswokunn; sk wegwodəsswokunn; sk meskiigul kunuugwokunn utəjisdul wəssəgu.

12 Kədu əskw munsəsk eguls m'sit kəguəel kiskadji-snuuk, igəduudsk upitunuol uktinewou iktuk, sk kistewə-ulətsk, sk upkisul-noktsk əlssuudum-əgwomku, sk pidjəlnətsk ləpluəuəku, sk upkisulnoktsk uskəluok eligewilidji sk gubulnəlé, utəit nin n'wisuunum iktuk.

13 Ak igadou vktiinewok uteluwii-dumasuudinn.

14 Ns utçit igaduudikw vksmlsmuunuou iktuuk muu vktigsnî-ankide-dumu-dinou tsn tuli vsidabugus-didoksup.

15 Mudu igunumultoksup m'tuun sk n'setuœgun tsnul tsnik pœkwodji-delumulœk ms kisi vsidabu-gusdiikw, kisns ms kisi kikadjœdum-iidikw.

16 Ak utçikunuu-snokten kungiiguou iktuuk sk widji-gudultiyok, sk kœgumou-ouiktuuk, sk kigumou-ouiktuuk, sk inkutç kilou neœœlœktœk:

17 Ak utçî-segadjî-delum-ulœkten tsn tesiiditç wenik, utçit nin n'wisunum iktuuk.

18 Ksdw tçel ms n'kuudetçdinuk kusabunuou tsn kesksœgu.

19 Utaligamuultikw vktçidjksmidjuok vktes-kibessuudim-uou iktugu.

20 Tsn tilisip numiduudiyok n'tubluuk kiu-tœkugumiiditç Salusalem, tœkuu tutçu vktçidjî-dudoksup ukskeiksugs-dskunum utçuoussinn.

21 Tœkuu tilisip tsnik Suidisk eumuudidjik, liusimuultiiditç kumdunugu sk tsnik lamiktçigun k eumuudidjik tuidsœditç: sk tsnik kweitçk etlugsdum-uudidjik, muu piskwedsuitç Salusalemkv.

22 Mudu eguls unmadji-ilsuudskunel ns-gwegul, tsn tilisip m'sit tsn tesigul kœguel wedji

wiigasigul [nigsnik-tçidjitege weru iktuuk] kis-
kadjiadul.

23 Ksduu ssgei ! utçit tsnik nenestouøltidsk, sk
tsnik nuuseskuudidisk neguuls nagwegul. Mudu
meskiik sespedsswokun iitou maskumigégv; sk
ukweiudi eguuls mimadjuuinu utinewou iktuuk.

24 Ak negumou utçim-ssksns-desultidsk wil-
nuugwon espugwosiku, sk tuli kistedjuus-luksul-
tidsk uktugik tessks-miksidjik eumu-diididju;
sk Salusalem utçi malkubok-teskuden piluæ
tessks-miksiiditçu, misóku piluæek tessks-mik-
sidjik unsgegumuul kiskadjisk.

25 Ak kumugwokunidul nsgøsit-ewiktuuk, sk
depkunnuset-ewiktuuk, sk kuløkøwedj-wiktuuk, sk
maskumigek: sespedssul-tidsk tsn tessksmiksul-
tidjik, sk sswidssultidsk: uktçigum sk utkuuk
uksegoutskdedul.

26 Tçiinumuuk ukwomlsmunuul utçi ksku-
numadul wegwodsswokun iktuuk, tsn eskibedudsk
tsn uktuituliadou usitkumuuugu. Mudu wssøk
uumulgigun-ødimul madjsdasi-dul.

27 Ak tøkui tutçu numiadsk ulnu ukwisul
tçuuguuclidul sluk iktuuk, widjedidsk mulgigu-
nøødi sk meskiik ukpumi-deelumuksudi.

28 Ns tsn tilisip eguuls køguel upkødji-tulisk,
sumukulabidss-doksup, sk unsgs-duudoksup kunn-
djewol; mudu uktabatelum-adimkewe-umuou
utçuousssidou.

29 Toku telipsuluuduudaji: Ankaptumúkw tuputatwimánoksi, sk m'sit kumuudjul:

30 Tsn tilisip sagipkisk wedjik-tcidjiduok uktinewou iktuuk nibun utguouassín.

31 Ns enkuude tsn tilisip numiduudiyok eguls kəguəl kiskadjisk, uktcidjidui-didoksup Nikskəm uteligewite-wimkewəm utguouassín.

32 Telisk tsn telimulok eguls nəuktan-kui-edjik mš kis siouidasgwikw misəku m'sit eguls kəguəl ksəikiskadjisk.

33 Wəsək sk məkumigou kskvədul; ksdw n'keluswokun-umul mš kəksənuugul.

34 Ksdw ankweasultikw! ukəmləmunuol uš-amiu-təuianutə buškadalmugewə iktuuk, sk ketki-emkewə iktuuk; sk mimadjui-səspedəskun iktuuk; sk eguls nəgwek tuli igsdou uktinewokwiskiú.

35 Mudu stugə nəbuktskun tuli-igsdou m'sit utinewok tsnik etlugsdumu-didjik ušitkumuugw

36 Ns utəit skumadumúkw, sk sləsudumədikw nəəgoun. Kuksən tuli kuukwədjidelumuuk - sultidoksup ukisiutəw - simuultinou m'sit eguls kəguəl, tsnəl kedui-tulisgul, sk ukisi-bugwultinou uksəluk Ilnu ukwisul.

37 Nəgwek Səsus etlikins-muət uktəi sləsudum-əgwomku; sk wəssk təwiet sk ketkunit kumdun iktuuk tsn teluəisit Olibie.

38 Ak m'sit mimadjuinuuk pedjidədidjul kesi eskitpuuk lamigwomk uktəi sləsudum-əgwomku, uadjiksetuomonou.

TEAP. 22.

NA wedjuou-ssik wigubsl-timk tsn pibunok-un muu seuogwis-ksdasinúgu, teluuisik pagewimk.

2 Tokuu uktçipsdulissak sk nuudji wiiguged-idjik, alkwiluidé-dumáditç tsn tulikisi-nbsdisu ; mudu tçipslssdidji mimadjuuinuuu.

3 Na mundu kisi piskwádjul Suddshul teluuisilidjul Iskaliót, tsn neuktedjit egwet neuktin-skeksidjik tçel tábu [apostalewidjik.]

4 Ak pøktømkssit, mouagunuumdsdiididji uktçipsdulissu, sk keptinóu, tsn tuli kisi kunu-s-lésu.

5 Tokuu welidssultidjik sk kisagunuu-dumadjik utigunnumuonou suuliewu.

6 Na Sudds kisagunuumst ; toku algwilk tsn tuli kisi kunuulés tsn tilisip muu iumuidiilikw pigweli-mouelidju.

7 Tokuu tilisip igsak unsgwegum pibunokun tsn mөгwe seuogwis-ksdasinuugu ; tsn tilisip psgeuimkewe tçitçkeluutçitç keduinébootçu.

8 Ak Sesus elkimadji Pielul sk Senu, eladji : Lédikw, nadji-ilsdukw psgeuimk tsn tet telimal-køtuksunu.

9 Elsididjul ? Tami tet welidædumun n'tuli ils-dumenu.

10 Eladji : Tilisip edu piskwsdiyok uktçigunku, tçiinum ssuuguloktou pemsbiladjul sabuugwonøø-

gul sabugwon edek, nuusuguodoksup tan tet wendjiigwom piskwasdju.

11 Ak tulimadoksup alsusit wendjiigwom, Nudjikinismuet telimsk i tami tet wiguhel-timkewe pøktuskassik, tan tet mouimalkø-dumugwek pagewimk tanik keginuudum-agiku.

12 Ak neysdulektou meskiik kekwek pøktuskassik weligunesigu. Nadel tet tuli ilædukw [pagewimku.]

13 Na pøktumkassidjik, teliwedji-duuuditç tan telimkwiidipu; sk ilæduuditç pagewimku.

14 Na tetpugasik igasik ebæsiti Sesus sk neuk-tinskeksidjik tçel tæbuu apøstalewidjik mouhpidsdidjul.

15 Tøkuu eladji: Løk kesi pawotumep n'wibuumulinøu ula pagewimk kèskw munasik wenmadjeu.

16 Mudu telimulok ma apç utçi malkødumui misøkuu kækeikiskadjiadou Nikskm uteligewegimku.

17 Tøkuu weswsladjul n'kunipsumunn, sk muuiwet, sk eet: Ula ususluukw, sk mouiutkuns-sultikw!

18 Mudu telimuløk ma utçinsamugwou minitçksbuu tan tedubø-gwasuwe tulé, misøkuu Nikskm uteligewite-wimkewum igadou.

19 Tøkuu weswassdok pibunokun sk muuiwet, sk segwiskibun-egádok, sk igunumuotç, eet: Ula

n'tinin tən igunumuemk utçit kilouu. Nə utçi-
tulədsəkədikw n'migwide-lumuuk-sudim iktuuk.

20 Ak elp nəukte teliusuəladjəl n'kuniipsum-
uun kisi uləgwod-uluultimkə, ək eət: Uls n'kun-
iipsumuun pile kisagənuudum-umkewe nə, n'mul-
dem iktuuk, tən wedji-liguədsəsik uktənewou
iktuuk.

21 Kədu, ənkəptumuəkw, tən keginuəslit uipi-
tən bəsluud iktuuk tegwəuik.

22 Nə miəmutç Ulnu ukwisul telipkətum-
kəsəst stuçə teli kiskədjə-dasik. Kədu, əsgei!
utçit utinin tən wedji kinuəslut.

23 Təku bəktçi-pibənim-tuultidjik tən negu-
mou kedui-tulədegetç uls kəguəv.

24 Ak elp kwedji-wəgwə-maduul-tibunik tən
wen negumou kedui-piəmi-espədəə-lumuksit.

25 Təku Sesus eladji: Uktugik təsəks-mik-
sul-tidjik uteligemuok əlsuəstidjik utinəwok;
ək uəsskum-smuok teluəduudjik nuudji ulədsəks-
didjik.

26 Kədu kilou mə tuləltiuk. Kədu tən kilou
piəmiəspeək, tuləetç stuçə piəmi-nuutkweek. Ak
tən əlsuəsit tuləetç stuçəetç luçəwinu.

27 Kədu ? tən tu piəmikpuəseək, tən etlədəlk,
kisə ? tən ul eluəguhtçul. ? Muu tu tən etlədəlk.
Kədu nən telitkweulək stuçətç luçəwinuəsnel.

28 Kədu kilou nə tən tegwəuəçəp n'kwedjə-
luks imke-wəvum iktuuk.

29 Ak teli keskadjɛ-duulɔk eligewitewuudi stuge nuntɔ teli kiskadjɛduip ;

30 Kuulsan uktladalultinou sk uktulin-sa-muugɔldinou n'bstɛludimku n'teligewɛ-gimku, sk uktubultinou eligewitewɛ kuɔpuɔdɪl sk uktilsumsnou metlssuunɛ-miksidjik tɔɛl tsbu, tsnik Isɛlek wedsbeksidjik.

31 Tokuu uksskumsmimuu ɛɛt : Simuu, Simuu, munduu ɛdu ɛdouwɛp kuuskweaguunuu, uktuli-buuskɛ-luuguunuu stuge kuulumkuul.

32 Kɛdu slɛsuɔdum-ɛlseuɛlɛp uktlamsituokunum muu ukksysnuun. Ak tsɛn tilisip kewonskɛlnuk muɔlgigunɛwɛsladuks widjigudultiyɔɔku.

33 [Simuu Piel] ɛladjul : Sskumou, kiskadjei ukwidjedinenuu lɛplisuunku, sk n'puokun iktuuk.

34 Sesus ɛladjul : Telimuul, Piel, kiguliigwetɔ mɛ uktuuk kiskuuk ɛskw munssk kil sist mimu-gwoduun uknenuinu.

35 Ak ɛlp telimadji : Tsɛn tilisip elkimuulɔɔk sk muu weskɔdumu-diuɔɔk suɛliwɛ-ɛkumuudi, kisnɛ muundi, kisnɛ wendjuuk-sununk, ʔ kskunumsdiyoksup kɔguɛɛ. Teluɛdjik, mɔgwɛ kɔguɛɛ.

36 Tokuu ɛladji : Kɛdu nuɔgu tsɛn weskɔk suɛliwɛ-ɛkumuudi, ususduɛtɔ, sk ɛlp muundi, sk tsɛn wen muu kekuunumuuk ɛspuɔgwosik, n'tuɛiske-duɛtɔ utɔkwon sk upkwodɛltɔ ɛspuɔgwosik.

37 Mudu telimuulɔk ɛguɛls tsɛn ɛwiigasik mis-muɛtɔ kisidasidou n'tininkɛɛlu : ɛietɔ, wisk-ki-

dasidou psdsdsk-s-dilidju. Mudu tsn kɔgwe tulé n'tinin, kskei-kiskadj-adou.

38 Telwedjik: N'sskumminen, uls edu ts-buuugul espugwosigul edegul. Eladji: Tebisk.

39 Ns tawiet sk eliet tsn tet iliedju, kumdun teluisit Olibie: sk keginu-dumuodji nusu-gwodji.

40 Ns igsstɔ nsdel tet, eladji: Touékw mu uktignou kwedjaldimkewe iktuuk.

41 Tokuu wedjipkɔtum-ksdasit eumulidju tilisip eliet eduk teptemnes kunde-wiktugu sk emut-kuuli-buguassit, slsuudumat,

42 Et: Nuu, ulidéduun edu utɔi djigulál n'tinin uls n'kunipsumun. Ksdu mu tulis-nutɔ tsn nin teli ulidéduun; kil suk teli ulidéduun, tulištɔ.

43 Ns wedji meswassit ansalewit wssók eli-meswassidjul eumulitɔ, melkigune-wssladjul.

44 Ak mudu lɔk wenmadjidssit wedji adji mulgi-slssuudumat: sk utugunieuul stuge tɔin-psgɔntesk muldou elnisisgei mskumigégu.

45 Ns wedji unsgssitɔ slssuudumuku, pegisink keginu-dumuodji eumulitɔ, sk wedjiadji wedji nebudilisunigu unmadji-dssud iktugu;

46 Ak eladji ? Kɔgwe wedji nebudiyok: num-tɔidákw, slssuudum-sdikw, mu uktignou ukwtɔ-slukssud iktuuk.

47 Ns tilisip etliwistok mouipugwelkik tɔii-

numúuk pedjidssadjik, sk negum tsn teluisit Súdss
neuktedjit eguls neuktinskeksidjik apøstalewidjik
tgel tassbu, iganassit sk wedjuouwassidjul Sesusul
uuskagulumánu.

48 Ksdu Sesus eladjul : Súdss, ¿ wedji kinu-
álut Ulnu ukwisul ussagulsud iktuuk.

49 Na eguls tsnik tegweussadjul, nemiduiditg
tsn kedui teli kiskadjiskw, elssadjul n'sskums-
minen ¿ wedjtkumkudjik espugwosik iktuuk.

50 Ak neuktedjit negumou tsomadadjul neuk-
tedjilidjul uktçipsduliss unokubemul, sk mente-
muotg inskune usituokun.

51 Sesus usidabuguet, eet : Usidedskedikw
me nige tutçuuv. Tøkuu samsduotg usituokun.
sk nesseladjul.

52 Tøkuu Sesus eladji tsni pedjidsslidji tsn ehk
uktçipsduliss sk elp keptiná uktçi slssuudumø-
gwom tulé, sk kisiguuuv, ¿ Teli pedjidsyok stuge
uknadj-i-kuukwalsnou kumutunes na wedji espu-
gwosik-øltiyok sk kumudjøltyok.

53 Tesigiskuk tegweuløøk uktçi slssuudum-
øgwomku, muu elisibin-skedsuøgup n'tinink
kumsininouu. Ksduu nige uktetpugá-gumuou
igask, sk bøgnitpák umulgigunøødim.

54 Tøkuu tutçuu køkwsládidjul, sk elsládidjul
sk piskwsládidjul uktçi psduliss wiktuuk. Ak
Piél kenekél wedji nuuugwudji.

55 Na utkussduuiditg buktou megweiik oui-

pisksdasik iktuugu, sk moupidsdjik, sk Piel witpi-
duádji.

56 Ns ebites nemiadjul ebididjul tsn tet wosa-
deku sk kesi snksmadjul, eet: Ak elp uls tçiinum
tegweadii-dibunn.

57 Ksdu Piel mimugwosit ukudjidjiánu, eet:
ebit, muu kedjisk.

58 Ns kenédjiitqk uktuk tçiinum nemiadjul
Pielul, sk eet: Kil neuktesedjin negumou. Piel
eladjul: Tçiinum, mөгwe.

59 Ns kulabis eduk neuktadjietq, uktuk tçi-
num melkikulusit, set: Kedlewэ iktuk tegwea-
diidibunn, mudu tule Galiletku.

60 Tokuu Piel eet: Tçiinum, muu kedjuulu tsn
kөгuэ weskuudumun. Ak eskw etliwistok wiskiú
kiguliigwetq keduk.

61 Tokuu kiwonski-buguasait uksskumsmínu,
snksmadjul Pielul; sk Piel migwidédumuotq
uksskumsmínul ukeluswokunum tsn telimtup:
Eskw munssk kiguliigwetq uktuk kil mimug-
woliduks sístu.

62 Ak Piel tewiet sk kesintkidemit.

63 Ns tçiinumúk tsnik kelnádidjul Sesusul,
maligimsdidjul, sk tsकुmssdidjul.

64 Ak okunokui-pálsdidjul, eguskwi-gweds-
didjul, píbsni-mssdidjul, elsdidjul, uktçitedabudé
wen nut tsकुmusk.

65 Ak pigwelkul uktugul wintçigul keluswok-
unnigunumu-sdidjul.

66 Na telinkusi-nsgøisk nuudjitplu-dsksdidjik mimadjuuinu iktuuk mouidsadjik, uktqipsdulissk, sk nuudji wiigugedidjik, sk elslssdidjul Sesusul iitul-mouagunui-dumssdidju, eedjik ? Kil tu Klis-tewin: tulimin.

67 Eladji: Tulimuuløk ms uktlamsitum-udiuok.

68 Ak eduuk pihsnimuuløk, ms usidemiuk, kisns ms bunadjeuwuok.

69 Elmigunik Ulnu ukwisul bassidou utins-nskunumk umulgigunøødim Niksksmu.

70 Tøku m'sit teluedjik ? Kil tu nut Niksksm ukwisul. Eladji: Telisk telueyok, mudu nin ns.

71 Tøku teluedjik ? Køgue wedjiutumidæe-dumúkw métq eluwi-dumasude. Mudu wedji nuudákw negumutuunku.

TEAP. 23.

NA m'sit tsnik mouægik kskumidsadjik sk elslssdidjul Sesusul Pilsstéku.

2 Ak bøktqimsimsdidjul, teluedjik: Wedjiigutup uls tqiinum øbuli-kinuudum-uodji mimadjuuinuuu, sk wetkuuladji utigunnumuonou eligewitewæ suuliewe Sisululu, sk telimadji negum uklistewin sk uteligewitewinu.

3 Ak Pilst pihsnimadjuul, eladjul ? Kil tu Les-wibsk uteligemuul. Sesus usidemadjuul, eladjul: [Telisk] teluenu.

4 Tòku Pilst eladji uktçipsduliés sk moueële-
idji mimadjuinuuu : Møgwe wedjiduok pds-
suudi uls tçinuu utininku.

5 Ksdu adji-kikadjidsadjik, telwedjik : Ksmi-
duu-duladji mimadjuinuuu, etlikunuumui-
odji m'sit nsdani Leswipewági, wedjipkødji-kinu-
dumuet Galiletku misøku uls tetu.

6 Tsn tilisip Pilst nuuk Galilet, pibsnimadji
tçinuumul ugalilet-kewsdjuinu.

7 Tòku kedjiatç utuleouilin Heløødul utalsu-
súdim iktuk, elkimadjul Heløøteku ; tsu elp
negum ehk Salusalemk ns tilisipu.

8 Ns Heløøt nemiatç Sesusul lók welidssit,
mudu kis ssk psuotk unmisnu, mudu puugwelkul
køguel wedji nuudumadjul Sesusul utininku ; sk
adjiptçuodok unmiduun psuuleiudi utçikissdsin
utininku.

9 Tòku kskeiyisi-mili-pibsnimadjul ; ksdu
Sesus møgwetç usidemsgul.

10 Ak uktçipsduliassk sk nuudji-wiigugedidjik
kskumultidjik sk kesimsimsdidjul.

11 Ak Heløøt sk usumsgunisum emegwibul-
nsdidjul, sk maligimsdidjul, sk nssdsuuditç m'tø-
kwon kesamuuuk, sk apskwi-abuugweduuu-didjul
Pilstégu.

12 Ns uls nsgeuk Pilsst sk Heløøt sbiksik-
tadidjik ; mudu tumk kedantibunik.

13 Ns Pilsst mouwiguumadji uktçipsduliés sk
nuudjit-pluudsk-dilidji sk memadjuinuuu.

14 Eladji : Telipkisulók tsn eum ula tçiinum, telueyok uteubuli-kinuudumuon mimadjui-nuuu; ksdu, snksptumuukw, kis tøgumadjesk kukskluók sk mөгwe wedjiduok utininku psds-suudi eguls kөгuел tsnuл wedjimsimógul.

15 Ak elp smutç Heløet mөгwe. Mudu elki-mulөгup Heløødeku; sk snksptumuukw mu teligunugwosik uteboutugwen unebøøksinu.

16 Ns utçit unmadji-kinsmuodes sk buunslades.

17 Mudu edjeleek mu utuolkaduon neukte-djididjul kistedjuul tsn tilisip wigubæltimku.

18 Ksdu m'sit mouiseskuudidjik, teluedjik : Djigulál ut tçiinum, sk tuolkaduwin Balabassu.

19 Ns Balabass wedjiutçipidjalsus lçplisunku utçit meskiik sespenák uktçigunku, sk elp neba-degemku.

20 Ns utçit Pilsst aptç keluadji, mudu weli-detk ubuunslsn Sesuul.

21 Ksdu kesigousesk uudidjik, teluedjik; klutçioukte ! klutçioukte !

22 Ksdu sistewe eladji : † Kөгue tu kisi psds-dok. Mөгwe wedjiduok psdsuudi utininku tsn utçinpúsu. Ns utçit unmadji kinsmuodes sk buunslades.

23 Ksdu utkigunedssdjik seskuudidjik, edouu-didjik uklutçiouk-tøøksilinu. Ak ukeluswokun-umuol sk uktçipsduliásk ukeluswokunumuol, wiswigunó-degegul.

24 Ak Pilsst teblutk utulsdasin tsn telide-
dum-wdiididju.

25 Ak buusduodjul tsnul kisiutçipidjshudjul
lsplisúnku utçit sspenssk sk nebadegemku, tsnul
menwegédidjul; ksdu igladjul Sesusul utulide-
dskunum-uou iktuuk.

26 Ns tsn telipumsláditç kçkwsládidjul tçinu-
mul telwisilidjul Simuul, elielidjul uktçigunku,
etilgelidjul Siliniu; sk kekwsduusditç klutçiewe
upumnigsdumulin utetçk Sesusulu, [utshögün-
umuslinu].

27 Ak mouipugwelkik mímadjuinuuk sk
ebidjik, nuusugus-didjul, tsnik sksyemtumu-
didjik sk mewimsdidjul.

28 Ksdu Sesus elikiwonskibugui-ssidji, eladji:
Kilou Salusalem utús, mu ukmuiminou nán; ;
ksdu muimsultikw, sk muimúkw kunidjunuok.

29 Mudu, anksptumuukw! nsgwegul igadul tsn
tilisip tulwedák, weløtidjik ebidjik tsnik muná
wendjunultíkw; sk ebidjik tsnik muná nuuseskui-
diikw.

30 Tçkuu tilisip upkødji-tulimadsk kumdunt-
nu; ulnisissdikw n'tinenáku; sk tulútsk nems-
kumigegul, ankuunsáin.

31 Ksdu tulsduwditç eguls kçguel elskigu-
nik kumútç s kçguu tulsdasidou tsn kispadek
kumútç.

32 Ns ap uktugik psdsdegewinuuk telwidji-
pumsludjik nadji-nebøksidjik.

33 Ns nsdel tet pedjidssditç teluisik Wsugátp, nsdel tet etli-gulutçiouk-tssdidjw, sk elp psds-degewenuu, neuktédjit inskunugel, sk, neuktédjit psdsduwçkélw.

34 Tøkwi Sesus eet: Nuuu sbiksiktui negu-mouu; mudu muu kedjidúdikw tsn teldsks-dii-didjw. Ak utkunssultiididjw utøkwnn, sk elsksiididjw.

35 Ns mimadjuinuuuk kskumultidjik, snksp-tsksididjik: sk elp usskumsmuok tegweusdidji sk mouimaligimssdidjw Sesusul, telwedjik: Westouiabuni uktugi: kee! negum usetwuissiç, klistewitç, utçi ninssun-kuusiç Niksksm ewiktuuk.

36 Ak elp sumsgunisk maligimssdidjw, pedjidssdidjw igunumuussditç tebnegulewen.

37 Ak telwedjik: Kil tulieligewitewin Leswibewiktuuk, usetwuissi.

38 Ak wisunssik teliwiigasik ukpuðeiegel utininku Leswipewiisimk, sk Glikewiisimk, sk Latiniewiisimk: Wls ns Leswibsk uteligemuol.

39 Ns neuktédjit negumu psdstegewinuuk tsnik widji gulutçi-outøksii-didjw, winimadjw Sesusul, eladjw: Kil eduuk Klistewin, usetwuissi, sk usetwuín.

40 Ksdu uktuk usidabuuguet, petkimadjw, eladjw ? Muu tu tçipalout Niksksm tsn neuhte teli unmadji-ilsudasiyok.

41 Ak kedlew iktuuk kinu køkwodji-unma-

dji-ilsudasiikw : Mudu tedabui-sbanskuduksiikw tsn kisi tulsdegékwu ; ksdu ut tçinun muna kəguə psdssdukw.

42 Təku eladjul Sesusul : N'sskumsm, nuu-
delumiduks tsn ukteligewagimk piskwán.

43 Ak Sesus eladjul : Telisk telimul kiskuk
utkweadiduksunu psladeisku, [wasəgu].

44 Ns eduuk mioulsəwetç, sk bəgunitpák igsak
tsn telkiik məkumigouu ; misəku sistadjiet.

45 Ak nsgəəsit bəgunetpagassit, sk uktçi sls-
suiduməəgwom ulegepilskunum megweik nous-
kinssdasik.

46 Təku Sesus kesigouet, eet : Nuuu, n'tçi-
djskumitç egsluk ukpitunku. Teluətç eguls,
egulamit.

47 Ns kapitun nemidok tsn telikiskadjiek, ns
bs kepmidelumadjul Nikskəmul eet : kedul bs
sabewitok tçinunmok ns.

48 Ns m'sit mouipugwelkik tsnik kisi-pumi-
mouidssdjik unmidunou eguls kəguəl, nemidu-
diiditç tsn teli kiskadjisk, tsktumiididjul upus-
kunuol, sk apskwedssdjik.

49 Ak m'sit tsnik nenussidjul, kəkumultidjik
kenekəlu, sk əbidjik tsnik wedji nuusugu-səibun
Sesusul Galiletku, etliankaptəks-didjik.

50 Ns tçinun ehk teluisit Səsep, nuudjitplu-
deget, kəkwodji-tçinunmuut sk sabewit.

51 Tsn məgwe welidəduuguup tsn uktugik
telitpludumiidip, sk tsn teldəks-diidip. Alim-

utisk tule, Leswibsk utçigunumuou, sk negum etliskibeduotç Niksksmul uteligewsgimu.

52 Wls tçinun pegisinkul Pilsstul eumulitç, sk edouetç Sesusul utinin.

53 Ak nissladjul sk tet-pøgwsadjul stlswegun iktugn ; tõkuu pidjsladjul utkuudskun iktuuk tsn wedji wolsoktæssik kuundewiktugn, tsn tet muns wen pidjad asiku.

54 Ak sladjultimkewe nsgwek na, sk atlssmuudi giskuk wedjuoussik.

55 Na ebidjik tsnik pedji-widjews-dibunn, Sesusul Galiletku, nussugussidjik, sk nemiduud-ïditç utkuudskun sk tsn teli pidjaluksilitç Sesusul.

56 Tõkuu apskwedssdjik, sk ïlsduudidjul milimægewel, sk smskunsuudi, sk tuli stlssmuultidjik stlssmuudi giskuk tsn utpluudskun telkitku.

TEAP. 24.

NA umskwesswe nsgwek kisi stlssmuudi-giskuk kesi eskitpuuuk eguls ebidjik pedjidsdjik utkuudskun iktuuk pegisiduudidjul milims-gewel tsnul ïlsduudidunn ; sk ap uktugik ebidjik tegweussidji.

2 Ak wedjiduuditç kuundou wedji djigulideeduptçðdasik utkuudskun iktuuk.

3 Tõkuu piskwedssdjik, ksdou mægwe wedjiduudikw Sesusul utinin.

4 Na teleek etli aswidedumiiditg tan telesilidju, tsbusidjik tciinumuk teli asunagik bsktsstegul utokwonuol, kakumidjik kweiitgku.

5 Na wegwods-sultidjik sk egulumkwedssdjik; tokuu ansalewidjik telimesdidji: ? Koguae wedji kwiluok mimadjuuinu n'puuinu iktuuk.

6 Muu ula tet emuugwok, ksduu minuunsitok. Migwidedumuukw tan negum telimuogup tan ekek Galiletku.

7 Ksduu teluep: Ulnu ukwisul liigunumuuden psdsdskd-didjik upitunuou iktuuk, sk klutciouktsden, sk sistewe nagwek minuunsitou.

8 Ak migwidedum-uusdidjul ukelus-wokunumuul.

9 Tokuu wedji apskwedssdjik utkuudskun iktuuk sk kskai agunuum-uusdidji m'sit eguls koguel neukt-inskuk-silidji tgel neukt, sk m'sit uktugiu.

10 Mali madlen na, sk Ssans, sk Mali, Sak ukwidjul, sk ap uktugik ebidjik tsnik tegweusdidji tsnik telimesdidji apostalewilidji eguls koguel.

11 Ak ukeluswokunumuol uktugik telidedumididjul stuge keluokuokunnu, sk mektuwsdidji.

12 Tokuu Piel wensgssit, sk elibit utkuudskun iktugu, sk egulumkwassit nemidogul stlswegunn seek edegul; tokuu poktumkssit wedji pskuladssit tan teli kiskadjisku.

13 Ak edu tsbusidjik tciinumuuk negumou elsididik na nsgwek uktciiguntciitck tan telibesuuk wedjsedegemk Salusalemk eduuk eluigunok tésuk meil, teluisik Eméus.

14 Ak pemiuskudumiiditc m'sit kœguel tan telikiskadj-sdasiku.

15 Ns etli tsbuou-wistuuuditc sk elipibanim-tiiditc, Sesus tebœssidji sk widjœuodji.

16 Kœdu upukikuol teliutuukul-tasigul muu wedji nenuadigul.

17 Ak Sesus eladji ? Kœguel tu eguls keluswokunn tsnul weskuudumœgul tan teli pumsdiyoku sk teli snkam-kusiyok uksepedssinouu.

18 Tœkuu neuuktedjit tan teluisit Kliœpus usid-
emadjul, eladjul ? Kil psuk pilœouin Salusa-
lemku, sk muu kedjidúnul eguls kœguel tsnul
kisi kiskadjisgul na tet eguls nsgwegul.

19 Eladjul ? Kœguélu. Telimsdidjul : Utciit
Sesusok Naseletkewsdjok tsnok niganik-tciidji-
tege-winuok, melkigun-ubunok lugœwokun iktuuk
sk keluswokun iktuuk, usksluuk Nikskœmul, sk
m'sit mimadjuinúu.

20 Kœdu uktciipsdulissk sk n'sœkumœminsk
igœlsdibunnn uutumadji-ilsuadasilin n'puokun
iktuuk ; sk klutcioukts-dibunnu.

21 Kœdu ninen adjiptœulkutœp negum na tan
kedui-abadjip-kwodel-uadjul Islelul. Ak elp
tœel me kiskuuk sistœwe nsgwek kis eguls kœguel
kiskadjisnu.

22 Ak tçel aptç metç alt ebidjik ninen nigum-
unsku pskuleiwi-namudunik, tsnik ehkubunik
kesi eskitpuugup utkuudskun iktugv.

23 Ak tsn muu wedjidusdigwek utininegu,
pedjidsb-ünik sk teluebnik upiltuomsnou an-
salewilidjiu, tsni teluelidji negum uumimadjinu.

24 Ak elp alt tsnik tegweuinam-udunik elids-
bunik utkuudskun iktuuk, sk teli wedjidúdíp tsn
ebidjik kisitulwedipu ; ksdui mçgwç nemisdiguu-
bunn Sesusul.

25 Tçku eladji : Kilou muu nestueiuok sk
kegweyok ukamlamu-nuou iktuuk ukudlam-
situmunou m'sit kçgwç tsn nigsnik-tçidji-tegwi-
nuigwik teluedipu ;

26 ? Muu depksdinuksup Klistewit uadjium-
madjein eguls kçgwel, sk utulipiskwan ukuup-
midç-dskunum iktuuk.

27 Ak wedjipkçdji-pskei-kunus-duodji
Muisek sk m'sit nigsniktçidji-tegwinu iktuuk
eguls kçgwel tsnul ewiigasigul negum utinin
iktugv.

28 Ns kweitçk uktçiguntçitçk pedjidsadjik,
elidsdidju, sk Sesus telçsit stugetç utulien
nsgugçelv.

29 Ksdui melki-nugasdidjul, teluedjik, widjik-
tuugúnemin ; mudu keget welçskw sk nsgwek
suel ksksyçk. Ak piskwst utuugweuonu.

30 Ns etliwibumatç weswsdok pibunokun, sk

muiwet, sk segwiskibunegádok, sk igunumuotç.

31 Tøkuu upukiguol pantsdasigul, sk nenuu-
didjul; tøkuu keskassit.

32 Ak telimtidjik ? Muu tu uksmismuunul nu-
gwassinugul uktinensku tsu tilisip peimiuskuu-
uulkwek ouhtigu, sk tsu tilisip pantsduulkwek
tsuul ewiigasikul.

33 Na nsnkumi-buguusdidjik, sk eliapskws-
didjik Salusalémku; sk wedjisdidji neuuktinskek-
silidji tçel neuukt apøstatewilidji, sk tsu tegweu-
sdidji, moueiididji,

34 Telwelidji: Uksakumsmínuu kedlewe iktuuk
minuunsit, sk kisi ulimeswsdjul Simuulu.

35 Ak telimadidji tsu køguel teli kiskadjisgup
ouhtigu, sk tsu teliutçik tçidjissdis tsu teliskwiski-
bun-egsdasik pibunokun.

36 Na etliwistuu-díditç Sesuus kskumit megweik
sumúdilidju, sk telimadji: Wontokøødi iitç
uktinewóku.

37 Ksduu tçipsultidjik sk wegwodassultidjik,
telidassultidjik unmisnou skudekumúdjulu.

38 Ksduu eladji ? Køguae wedji sespedssul-
tiyok, sk køguae utçit mektadsswokunn igsagul
uksmlsmuunuou iktuuk.

39 Ankseptumuukw! n'pitunn sk n'kstul, sn-
sums n'tninewinu: ukwtuníkw sk numiduukw
n'tninewinu. Mudu skudékumúitç muu ewageiwik
sk muu wokundemikw stuçe nin telnemiiyok.

40 Tøkui teluētę eguls nsnkumi neysduodji upitunn sk ukwodul.

41 Ak tsn teli-ulidassul-tiiditę wedji mektum-uudidjik, Sesus eladji ? Weskødumuudiyok ut tet memitęiptęwe.

42 Tøkui igunumuusditę sskskubásik nemedjwé sk mitęiptęumuęę-sbu.

43 Ak weswsdok, sk midjisit uskaluøku.

44 Ak eladji : Eguls ns egwet keluswokunn tsnul telimul-løguubunn tsn tegweuløøku, udep-kadin ukskeikiskadjisn m'sit køguel tsnul ewiigasigul utęit nin n'tinin Muus utubluðsk-unum iktuuk sk nigsnik-tęidjiteęe winu iktuuk, sk wigadigun iktuuk slsseudum-skunintumkewe.

45 Tøkui pantsduodjul utalidssuudiwol unustumunou tsnul ewiigasigul.

46 Ak eladji : Ns teluiigasik, sk ns telidepkadiksup Klistewit unmadjein sk uminuunsin sistewe nsęwek.

47 Ak apskwededskun eluwewuud iktuuk, sk eluwewuudil utsbiksiktad-imkewemuol utuuli-agnuudasin uwisunum iktuuk, m'sit tessks-miksultidjik emuudiididju, sk utęipkøtumkisen Salsusalémku.

48 Ak kilou nuudji-witnisewiktumuudiyøgul eguls køguelu.

49 Ak, edu, sbultoksup tsn nuutę telues ukudui-igunumu-edun ; kedu nskidškw uktęi-

gunk Salusalémku, misøkuu utçi igunum-ultok-
sup mulgigunøødi kekwegu.

50 Tøkuu elitu-sladji, eláladji misøkuu Bet-
anigu, sk wensgsdøgul upitunn sk welikulul odji.

51 Ak telisk tøn etli-uli-kelulátç wedji tepki-
sslut utinewou iktuuk sk eliepsitkwsslut wssøgu.

52 Tøkuu slssuumsdidjul, sk eliapskwedssdjik
Salusalémku, moui-uli-dssultidjik.

53 Ak néguu eumuididjik uktçi slssuudumø-
gwomku, etli-emtøgwolsdidjul sk etli-muiwol-
sdidjul Niksksmul. Amen.

148

ok-

3et-

dji.

oki-

rgu.

djik

no-

vol-

